

Opleidingsdocument

Opleidingsschool Zutphen OZ

Wie zijn we? Waar staan we voor?
Hoe geven we hier invulling aan?

Voorwoord

Dit opleidingsdocument¹ is bedoeld voor iedereen die betrokken is bij het samen opleiden in Opleidingsschool Zutphen (OZ). In dit document staat beschreven wie we zijn en waar we voor staan (onze missie en visie), hoe we hier vorm aan geven (ons opleidingsplan en onze organisatiestructuur) en hoe we voortdurend werken aan kwaliteit (ons kwaliteitszorgplan). Dit document beschrijft het leren en werken binnen OZ voor studiejaar 2020-2021.

In het opleidingsdocument leggen we uit dat wij samen opleiden zien als een continu proces waarin we van en met elkaar leren en zo onszelf en het samen opleiden verder ontwikkelen. Elk schooljaar zetten we samen stappen vooruit om het leerproces van alle betrokkenen binnen de opleidingsschool te verbeteren. Dat doen we door aan de voorkant met elkaar te bedenken wat we willen bereiken en samen regelmatig terug te kijken naar wat we hebben gedaan: 'wat ging er goed en wat kan er beter?'. De verbeterpunten die daaruit naar voren komen verwerken we in dit document, in de instrumenten die we bij het samen opleiden gebruiken en we passen ze toe in ons handelen.

Alhoewel we al mooie stappen hebben gezet, zijn we ons ervan bewust dat we nog verder kunnen groeien. Dit document is daarom nooit 'af'. Het opleidingsdocument is bedoeld om handvatten te geven aan eenieder die zich bezighoudt met samen opleiden, maar ook als aanleiding om met elkaar het gesprek aan te gaan en zo samen tot nieuwe verbeterpunten te komen. We nodigen je hiertoe van harte uit.

Leeswijzer

In dit opleidingsdocument worden de woorden 'studenten' en '(aankomend) docenten' beide gebruikt. Daar waar we de term '(aankomend) docenten' gebruiken, willen we benadrukken dat het geldt voor de gehele beroepsgroep binnen OZ en dus niet alleen specifiek voor studenten.

In de ballonnen staan quotes van allerlei betrokkenen bij de opleidingsschool benoemd. Deze quotes zijn afkomstig uit diverse gesprekken en evaluaties.

Daar waar in het document de mannelijke vorm wordt gebruikt, wordt ook de vrouwelijke vorm bedoeld.

¹ Het document is opgebouwd aan de hand van de standaarden van de NVAO (het kwaliteitskader waar opleidingsscholen aan moeten voldoen), zodat het zowel voor intern gebruik als externe verantwoording gebruikt kan worden.

Inhoud

1. Visie en Ambitie.....	4
2. Opleidingsplan	6
2.1 Wie zijn onze studenten?	6
2.2 Didactisch concept.....	8
2.3 Het opleidingsprogramma	11
2.4 Toetsing en beoordeling.....	19
2.5 Instroom	21
3. De organisatie.....	24
3.1 De organisatiestructuur	24
3.2 Rollen, taken en verantwoordelijkheden	24
3.3 Bekwaamheid van de betrokkenen	26
3.4 Facilitering	28
4. Kwaliteitsontwikkeling.....	29
4.1 Uitgangspunten en doelen	29
4.2 Evaluatieproces	30
4.3 Kwaliteitszorginstrumenten	32
4.4 Betrokkenen bij interne kwaliteitszorg	34
Bijlage I beschrijving bekwaamheidsgebieden	38
Bijlage II Curricula per doelgroep – leerwerktaken HAN leercafé RDA.....	54
Bijlage III Profielbeschrijvingen binnen OZ.....	68
Bijlage IV Begeleidingstijd per doelgroep.....	77
Bijlage V Jaarkalender Kwaliteit	79
Bijlage VI Tabel Proces en kwaliteitsborging – voorbeeld WPL2b-team en voorbeelden kwaliteitsinstrumenten	83

1. Visie en Ambitie

In december 2017 kende het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan Opleidingsschool Zutphen (OZ) de aspirant-status toe. Inmiddels hebben we grote stappen gezet in onze ontwikkeling en is de basis gelegd voor een inspirerende opleidingsschool waarin leerlingen, studenten², werkplekbegeleiders, schoolopleiders, instituutopleiders, startende en ervaren docenten en leidinggevendenden steeds innovatiever worden en van en met elkaar leren.

OZ is een samenwerkingsverband dat bestaat uit het Baudartius College, Eligant Lyceum, Isendoorn College, Kompaan College, Het Stedelijk Zutphen, Vrijeschool Zutphen VO, Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN) en de Radboud Docenten Academie (RDA).

We zien het als onze maatschappelijke opdracht om samen nieuwe generaties docenten op te leiden en daartoe ook samen een doorlopende leerlijn te ontwikkelen. Door onze samenwerking dragen we daarmee indirect bij aan het leren van onze leerlingen.

Wij zijn ervan overtuigd dat we alleen door intensief samen te werken een optimale verbinding kunnen realiseren tussen leren op de opleidingsinstituten (theorie) en in de scholen (praktijk). Samen opleiden betekent voor ons met elkaar groeien; naast studenten stimuleren we ook werkplekbegeleiders, school- en instituutopleiders, (vak)docenten en leidinggevendenden om zich verder te ontwikkelen.

Wij zien het beroep van leraar als een complex beroep, waarin de leraar geen uitvoerder is van door anderen ontworpen onderwijs, maar een creatieve professional die continu keuzes maakt (Snoek et al., 2017). Een beroep waarbij de focus ligt op de brede ontwikkeling van leerlingen. Dat vraagt om docenten die in kunnen spelen op wat leerlingen nodig hebben en wat specifieke onderwijsleersituaties vragen. Ook vraagt het om docenten die bereid zijn zich te blijven ontwikkelen, waarbij zij door middel van betekenisvolle ervaringen invulling geven aan hun professionele identiteit (Vloet, 2015).

Om (aankomende) docenten, op te leiden op een manier die past bij ons beroepsbeeld, verbinden we ons aan de onderstaande visie:

Wij werken samen in een rijke en diverse leeromgeving waarin we studenten opleiden tot innovatieve en creatieve docenten met een sterke professionele identiteit. Studenten en docenten binnen Opleidingsschool Zutphen geven vorm aan betekenisvol leren en verbinden het leren met actuele ontwikkelingen en ontwikkelingen in de regio. Opleidingsschool Zutphen is daarmee niet alleen een leeromgeving voor studenten, maar ook voor werkplekbegeleiders, schoolopleiders, instituutopleiders, (vak)docenten en leidinggevendenden, die in de gelegenheid worden gesteld zich (verder) te professionaliseren.

Om bovenstaande te bereiken, hebben we vijf visiepijlers geformuleerd, zie figuur 2, die het uitgangspunt vormen voor de concrete invulling van ons partnerschap.

Primair leiden we samen studenten op naar het beoogde eindniveau. Het beroep van leraar en de professionele identiteit van de (aankomende) docent staan hierbij centraal. Om naar het beoogde eindniveau toe te werken is het van belang studenten een **kritisch onderzoekende houding** aan te leren waarbij zij een koppeling leren maken tussen persoon, theorie en praktijk.

² In dit document wordt bedoeld studenten die in opleiding zijn tot docent

De **verbinding tussen persoon, theorie en praktijk** is immers nodig bij het vormen van een professionele identiteit en fundamenteel voor goed leraarschap (Kelchtermans et al., 2010).

We vinden het belangrijk dat leraren zich breed kunnen ontwikkelen en zijn ervan overtuigd dat een **gevarieerde kijk op het onderwijsveld** bijdraagt aan de professionele ontwikkeling van onze studenten.

Daarvoor benutten we het scala aan leercontexten dat Opleidingsschool Zutphen biedt: Vrijeschoolonderwijs, Tweetalig Onderwijs, Begaafdheidsprofielschool, Kunst- en Cultuurschool, Project Based Learning (PBL), Daltononderwijs, Technasium en een vernieuwende school waarin de leerlingen grotendeels hun eigen leerroute uitstippelen. Ook zijn alle schooltypen vertegenwoordigd: van de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo tot het gymnasium. Iedere school binnen ons samenwerkingsverband kent een eigen unieke identiteit, die we zoveel mogelijk inzetten bij het opleiden van studenten.

Student (2^e jaars HAN): "Door de leerwerktaak ICT kwam ik op het Isendoorn College (ik doe mijn stage op de Vrijeschool). Ik heb gezien hoe de docent daar werkte met PHET. (Colorado Interactive Simulations). Ik vond het geweldig en wist meteen dat ik daar ook mee wilde werken. Je kan er de leerlingen verschillende proefjes digitaal mee uit laten voeren. Ze lopen geen risico en kunnen vrij experimenteren. Zonder de leerwerktaak had ik dit niet ontdekt".

Student (master RDA): "Ik heb de neiging om veel instructie te geven in mijn lessen. Mijn werkplekbegeleider adviseerde mij om mijn strakke organisatie eens los te laten en de leerlingen meer zelf te laten ontdekken in de les. Het haalde mij wel echt even uit mijn comfortzone, maar het werd een hele leuke les. Ik heb hen een probleem voorgelegd, waarvoor zij de oplossing moesten bedenken. Het was af en toe wel wat chaotisch, dat vond ik soms ingewikkeld, maar mijn doel heb ik zeker bereikt: ze zijn zelf creatief bezig geweest en hebben ieder op hun eigen manier de stof tot zich genomen, zonder dat ik een oplossing heb aangedragen."

Met onze visiepijler **Creatief denken en handelen in het onderwijs** stimuleren we (aankomende) docenten om vernieuwend onderwijs tot stand te brengen. Creatief functioneren in een school is vooralsnog een kwetsbaar proces; er zijn voldoende redenen om op 'safe' te spelen en daarom laten (aankomende) docenten vaak conventioneel gedrag zien (Oosterheert & Meijer, 2017). We bieden in onze opleidingsschool ruimte voor experimenten, waarbij we stimuleren om van gebaande paden af te wijken en we aangeven dat fouten maken gezien wordt als leer-mogelijkheid. Tijdens het proces van handelen, reflecteren en leren sturen we op het plezier van creatief handelen. Hierdoor stimuleren we de ontwikkeling van een professionele identiteit.

Onze visiepijler **innovatief omgevingsgericht leren** gaat over het bij het onderwijs betrekken van de leeromgeving buiten de school, bijvoorbeeld vraagstukken uit de maatschappij. Het doel hiervan is om praktijkrealistisch onderwijs aan te bieden, waardoor leerlingen de relevantie van de verschillende vakken leren kennen. We willen zowel leerlingen als studenten laten ervaren dat leren niet beperkt blijft tot leren in schoolvakken, maar dat ook hun directe leefomgeving voortdurend nieuwe inspiratie kan bieden.

Student (3^e jaars HAN): "Ik vind het belangrijk dat leerlingen weten waarom ze iets moeten leren. Voor de leerwerktaak Innovatief omgevingsgericht leren heb ik samen met mijn medestudent een les ontworpen waarbij de leerlingen naar de supermarkt gingen om afgeprijsde producten (verschillende percentages) met elkaar te vergelijken. Het leverde zowel ons als de leerlingen veel op: de leerlingen waren heel gemotiveerd, leerden waarom procenten uitrekenen nuttig is en leerden andere vaardigheden zoals samenwerken, plannen en organiseren. Wij leerden o.a. hoe we de omgeving buiten de school konden benutten voor ons onderwijs."

2. Opleidingsplan

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe het opleiden en begeleiden in OZ concreet vorm krijgt. We beschrijven allereerst de diverse doelgroepen in onze opleidingsschool, daarna geven we een beschrijving van ons beroepsbeeld en didactisch concept op basis van onze visie. Vervolgens laten we zien hoe het didactisch concept is vertaald naar het opleidingsprogramma (de begeleiding en het werkplekcurriculum) van de doelgroepen binnen onze opleidingsschool. Ook gaan we in op het systeem van toetsing en beoordeling binnen OZ. Tot slot laten we zien hoe de instroom binnen OZ is vormgegeven.

2.1 Wie zijn onze studenten?³

Opleidingsschool Zutphen kent een diversiteit aan leertrajecten. In deze paragraaf worden de periodes van werkplekleren van deze leertrajecten beknopt beschreven.

Voltijd tweedegraads lerarenopleiding HAN

De voltijd tweedegraads lerarenopleiding van de HAN bestrijkt in totaal 4 jaar waarin WPL1 in jaar 1, WPL2a in jaar 2, WPL2b in jaar 3 en WPL3 in jaar 4 uitgevoerd wordt.

WPL 1	WPL 2A	WPL 2B	WPL 3
Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Periode 2 en 3 Begin nov. t/m eind mrt. (do-vr)	Periode 3 en 4 Begin feb. t/m half juni (ma-di)	Periode 1 en 2 Begin sept t/m begin jan. (di-do)	Periode 1, 2, 3, 4 Begin sept t/m half juli (ma-di-wo-do)

Deeltijd tweedegraads lerarenopleiding HAN

De deeltijd tweedegraads lerarenopleiding van de HAN heeft een gemiddelde opleidingsduur van 3 jaar waarin WPL1 in jaar 1, WPL2 in jaar 2 en WPL3 in jaar 3 uitgevoerd wordt. Deze opleidingsvariant kent veel maatwerktrajecten. Voor de deeltijd docenten in opleiding zijn er drie stages waarbij de flexibele vorm van de deeltijdopleiding met twee instroommomenten per jaar zorgt voor wisselende stageperiodes.

WPL 1	WPL 2	WPL 3
Start sept., nov. of febr.	Lintstage (jaar) Start sept. <i>of</i> Blokstage (halfjaar) start sept. of febr.	Lintstage (jaar) <i>of</i> Blokstage (halfjaar)

KOP-tweedegraads lerarenopleiding HAN

Dit betreft een eenjarige opleiding voor het halen van een tweedegraads lesbevoegdheid voor studenten met een relevant/vakspecifiek bachelordiploma. WPL1 en WPL2 vinden plaats in het eerste halfjaar van de opleiding en WPL3 in de tweede helft van het jaar. In het algemeen worden beide stages op dezelfde school uitgevoerd. Gedurende wpl1 en 2 volgen de studenten nog twee dagen per week onderwijs op het opleidingsinstituut; tijdens wpl3 stage is dat één dag.

Minoren van de HAN

De minor 'Docent worden in VO/MBO' van de HAN betreft een halfjarig traject waarin studenten van een niet-docent-gerelateerde bachelor 4 dagdelen per week stage lopen. Het niveau is vergelijkbaar met WPL2. Aan het einde van de minor zijn studenten in staat onderwijs te verzorgen in een vak dat verwant is aan de eigen bacheloropleiding, kunnen zij leerlingen begeleiden tijdens de lessen en een veilig leerklimaat creëren.

³ Studentgroepen die in dit beleidsdocument niet genoemd worden, zoals bijvoorbeeld studenten van Artez, Saxion en Windesheim, vallen buiten de scope van ons samenwerkingsverband en worden daarom niet meegenomen in de specifieke invulling van opleiden en begeleiden zoals we die binnen OZ hanteren. Zij worden begeleid conform de eisen van de opleiding waar zij studeren.

Door deze minor krijgen studenten een beter beeld of het onderwijs iets voor hen is en leren ze welke stappen ze kunnen zetten om (mogelijk) een tweedegraads bevoegdheid te halen.

De minor 'De betekenisvolle leraar' wordt aangeboden voor deeltijdstudenten van de HAN en heeft een duur van ongeveer 1 jaar, waarin 80 uur wordt besteed aan het uitvoeren van opdrachten en projecten op de werkplek. De minor is gericht op het realiseren van dynamisch en betekenisvol onderwijs. Het niveau is vergelijkbaar met WPL2.

De minor 'Rekenexpert' betreft een halfjarig traject met 2,5 dag stage per week. In de stage ligt de focus op vakdidactiek, doorlopende leerlijnen voor wat betreft rekenen, rekenbeleid e.d. Het niveau is vergelijkbaar met WPL2.

Met de minor 'Projectonderwijs: aan de slag voor bedrijven' behaal je een certificaat Onderzoek & Ontwerpen (O&O). In deze stage leren studenten een 'andere' vorm van lesgeven, waarbij het ontwikkelen van 21st Century Skills een belangrijke rol speelt. Onderwijs waarbij met de omgeving/het bedrijfsleven wordt samengewerkt, waardoor het leren van leerlingen betekenisvoller wordt. Onderwijs waarin vakoverstijgend en coachend lesgeven centraal staan. Het niveau is vergelijkbaar met WPL2.

Han Master

Met deze opleiding behalen docenten, die al beschikken over een tweedegraads bevoegdheid, in een duale opleiding hun mastertitel. Ze mogen dan lesgeven in de bovenbouw havo, vwo en vavo of op het hbo. Dit kan op de HAN voor de vakken Algemene economie, Engels, Nederlands en Wiskunde.

Eerstegraads Lerarenopleiding Lichamelijke Opvoeding HAN (ALO)

De lerarenopleiding Lichamelijke Opvoeding van de HAN kan zowel in deeltijd als voltijd variant worden gevolgd en heeft een opleidingsduur van 4 jaar.

	Propedeuse	Hoofdfase 1	Hoofdfase 2	Hoofdfase 3
Jaarthema	Lesgeven aan een deel van de klas	Lesgeven aan de klas	Werken in een team	Werken in een professionele organisatie zowel binnen als buiten de muren
Semester 1 Begin sept. t/m eind jan.	PO-stage 1 dag per week ma, di of do	VO-stage 1 dag per week ma, do of vr	Keuze stage (PO, VO, SO, MBO) di + do Of Minor	Eindstage onderlinge afspraak op welke 2 dagen lesgeven + 2 dagen onderzoek
Semester 2 Eind jan. t/m half juli	VO-stage 1 dag per week ma, do of vr	PO-stage 1 dag per week ma, di of do	Minor Of Keuze stage (PO, VO, SO, MBO) di + do	

Eenjarige educatieve master Radboud Docenten Academie (RDA)

In deze universitaire masteropleiding worden eerstegraads docenten opgeleid die daarvóór al een mastergraad in een schoolvakverwante studierichting hebben behaald. De opleiding duurt in totaal 1 jaar. De studenten lopen in het eerste semester begeleid stage; in het tweede semester staan ze zelfstandig voor de klas. De studenten zijn 20 klokuren per week beschikbaar voor de stage, verdeeld over maximaal 3 dagen (di-wo-do). De eenjarige universitaire masteropleiding kent ook een deeltijdvariant, waarin het volledige programma, inclusief de stage, over twee jaar wordt verdeeld.

Tweejarige educatieve master RDA

De tweejarige educatieve master, waarin studenten na hun bachelordiploma een schoolvakverwant masterprogramma combineren met een educatieve master, kent in totaal 4 stageperiodes, waarin er van een begeleide stage wordt toegewerkt naar een zelfstandige stage.

Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 4
Jaar 1, semester 1	Jaar 1, semester 2	Jaar 2, semester 1	Jaar 2, semester 2
Begin sept. t/m eind jan. Di hele dag Do ochtend	Eind jan. t/m half juli Di hele dag Do ochtend	Begin sept. t/m eind jan. Di + do	Eind jan. t/m half juli Di + do

Educatieve minor/module RDA

De educatieve minor en module vinden plaats in het eerste semester van het academisch jaar. De educatieve minor is een keuze-onderdeel voor universitaire bachelorstudenten die hiermee in combinatie met hun bachelordiploma een beperkte tweedegraads onderwijsbevoegdheid kunnen verwerven. De educatieve module is een vergelijkbaar programma voor studenten die al een bachelordiploma hebben. De eerste helft van het semester betreft een begeleide stage, de tweede helft een zelfstandige stage. De studenten zijn 20 klokuren per week beschikbaar voor de stage, verdeeld over maximaal 3 dagen (di-wo-do).

Stage 1	Stage 2
Sept. t/m okt. Di-wo-do	Nov. t/m jan. Di-wo-do

2.2 Didactisch concept

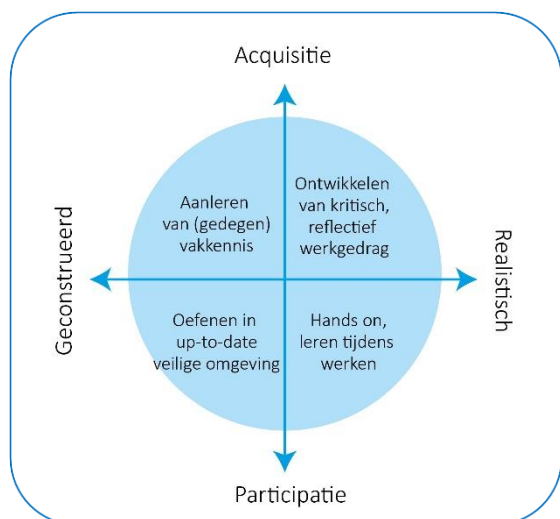
2.2.1 Visiepijlers als uitgangspunt

De vijf visiepijlers, zoals beschreven in het voorgaande hoofdstuk, vormen de basis waarmee wij onze (aankomende) docenten ondersteunen in het ontwikkelen van hun professionele identiteit ten behoeve van de uitoefening van het beroep van leraar. De curricula voor de diverse doelgroepen binnen OZ zijn gericht op het ontwikkelen van een kritisch onderzoekende houding bij studenten. Daarbij staat het maken van de koppeling tussen theorie en praktijk centraal. Dat doen we door creatief denken en handelen in het onderwijs en innovatief omgevingsgericht leren te stimuleren en gebruik te maken van de contextrijke leeromgeving van OZ.

In de beschrijving van ons opleidingsprogramma (paragraaf 2.3) maken we de vertaling van deze visiepijlers naar de begeleiding en het werkplekcurriculum van de diverse doelgroepen binnen OZ.

Student (1^e jaars HAN): “Het is fijn dat ik mijn eerste stage op de Vrijeschool heb kunnen lopen. Ik heb hierdoor geleerd dat er verschillende opvattingen, visies en waarden zijn binnen het onderwijs. Het onderwijs gaat verder dan het reguliere onderwijs dat ik ken van mijn eigen middelbare schooltijd. Het is goed om hier bij stil te staan. Deze ontdekking heeft mij aan het denken gezet om verder in mijn opleiding uit te zoeken welke soort onderwijs bij mij past”.

Figuur 1. Model van hybride leeromgevingen
(Zitter & Hoeve, 2012)

2.2.2 Het model van hybride leeromgevingen

Om onze visiepijlers vorm te geven is een optimale verbinding noodzakelijk tussen theorie en praktijk en tussen het leren op het instituut en het leren op de werkplek. In onze samenwerking maken we daarom gebruik van het model van hybride leeromgevingen van Zitter en Hoeve (2012). In het model wordt een onderscheid gemaakt tussen leren in geconstrueerde versus realistische settings en leren door kennis construeren versus leren door deelnemen aan de beroepspraktijk. De combinatie van deze twee dimensies resulteert in vier kwadranten die staan voor vier manieren van leren.

In tabel 1 is een korte beschrijving gegeven van de diverse programmaonderdelen van de lerarenopleidingen op basis van deze vier manieren van leren. Ook leggen we in de tabel verbinding tussen de leeractiviteiten in de vier kwadranten, zowel vanuit het instituut als vanuit het samen opleiden binnen OZ.

Tabel 1

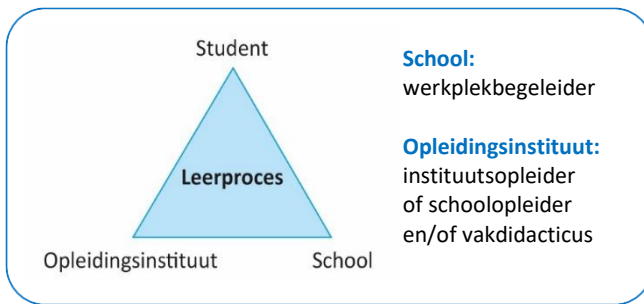
Hybride leeromgevingen model vertaald naar programmaonderdelen van de lerarenopleiding

	Programmaonderdelen lerarenopleiding	
	Vanuit het instituut	Vanuit het samen opleiden
geconstrueerde acquisitie of kennisoverdracht	theoretische instructie op het instituut in vakinhoudelijke-didactische en/of pedagogische bijeenkomsten	georganiseerde bijeenkomsten op de werkplek, zoals bijvoorbeeld voor wpl1
geconstrueerde participatie of opdrachten	rollenspelen of simulaties in dramabijeenkomsten, onderwijskunde bijeenkomsten of bijeenkomsten vanuit vakdidactiek	georganiseerde bijeenkomsten op de werkplek, zoals het leercafé, waar geoefend wordt met bijvoorbeeld oudergesprekken.
realistische acquisitie of praktijkkennis expliciteren	intervisie of gezamenlijk oplossen van praktijkproblemen, het samen ontwerpen van lessen en het geven van peerfeedback op elkaars werk in bijeenkomsten vanuit vakdidactiek en onderwijskunde	het samen bespreken, uitvoeren en presenteren van de leerwerktaken ontworpen door OZ
realistische participatie of leren tijdens werken	leertaken ⁴ die richting geven aan de uitvoering van het werken op de werkplek (het begeleiden van leerlingen en het voorbereiden en uitvoeren van lessen)	leerwerktaken ⁵ die richting geven aan de uitvoering van het werken op de werkplek (het begeleiden van leerlingen en het voorbereiden en uitvoeren van lessen)

⁴ Leertaken zijn een verplicht onderdeel vanuit het instituut en zijn een vast onderdeel van het toetsprogramma van de opleiding.

⁵ Leerwerktaken zijn niet verplicht, maar kunnen studenten inzetten om leeruitkomsten mee aan te tonen voor o.a. het integraal handelen in de beroepspraktijk.

2.2.3 Werken in de driehoek

Om het leren in vier kwadranten van het hybride leermodel met elkaar te verbinden, werken we in de driehoek (student – werkplek- opleiding), zoals beschreven door Kroeze en Timmermans (2019).

Zo werken we aan een samenhangend curriculum dat recht doet aan de eisen van de opleiding, aan de mogelijkheden van de school en aan de leervragen van onze studenten.

Figuur 2. Actoren samen opleiden in de driehoek

2.2.4 Didactische ingrediënten

Hieronder beschrijven we de vier ingrediënten van het didactisch concept waarmee we invulling geven aan een samenhangend curriculum voor onze studenten.

Het leren is individueel en contextafhankelijk

We leiden studenten op tot het beoogde niveau. Het beoogde niveau ligt vast, maar hoe studenten zich hiernaartoe ontwikkelen en waar ze accenten leggen, is voor elke student anders. Het leerproces en de begeleiding van studenten is daarom ook nooit hetzelfde, maar toegespitst op de individuele student. Daarnaast is het werkpleklernen van de studenten contextafhankelijk. Studenten geven immers les in verschillende vakken, op verschillende niveaus en op verschillende scholen, met elk een unieke leerling- populatie, schoolcultuur en visie. De rijkheid aan leercontexten binnen OZ zorgt er daarom nog meer voor dat het werkpleklernen moet worden toespitst op de individuele student.

Student (master RDA): “Mijn klas van vwo 5c kan erg goed zelfstandig werken, maar is wel snel tevreden over het schoolwerk. Ik wil graag leren hoe ik de leerlingen wat meer laat nadenken, zodat ze niet met de meest voor de hand liggende oplossingen komen”.

De student is eigenaar van zijn eigen leren

We bieden studenten tijdens hun stage zoveel mogelijk ruimte om invulling te geven aan hun leerroute naar het beoogde niveau. Studenten kunnen daarbij de diversiteit van de verschillende scholen benutten. We dagen ze uit om te experimenteren, hun creativiteit te vergroten en hun leeromgeving te verruimen door de omgeving buiten de school te betrekken bij hun onderwijs. We leren studenten door vraagsturing zelf eigenaar te zijn van het leren. Doordat studenten keuzemogelijkheden hebben en invloed hebben op het eigen werkpleklernen, ervaren studenten eigenaarschap. Dat is effectief, want het is bekend dat eigenaarschap de intrinsieke motivatie van

lerenden kan versterken (Deci & Ryan, 2000). Ook zorgt eigenaarschap ervoor dat wat de opleiding aanbiedt meer betekenis krijgt voor de student. Studenten ervaren zo meer samenhang tussen het leren op het instituut en het leren in de school.

Student (3^e jaars HAN): “Tijdens mijn les bij wiskunde KB2a ontdekte ik dat het contact met de leerlingen heel belangrijk is. Meestal begon ik mijn les direct met instructie: theorie en veel informatie. Ik kreeg de klas moeilijk mee. Inmiddels begin ik de les met een informele vraag waarover we met elkaar het gesprek aan gaan. Hierdoor is er een ontspannen sfeer ontstaan. Ik krijg nu gemakkelijker de aandacht”.

De driehoek heeft de regie en de dialoog wordt gevoerd vanuit drie perspectieven

Ook al zijn studenten eigenaar van hun eigen leerproces, de 'driehoek' (student-werkplek-opleiding) heeft de regie. Studenten denken vaak de eigen leerbehoeften inzichtelijk te hebben, maar hebben soms onvoldoende zicht op opleidingsdoelen en weten nog niet voldoende wat er nodig is om startbekwaam te worden. Daarnaast weten studenten niet welke leermogelijkheden de werkplek kan bieden. Door de regie bij de driehoek te leggen, komt het leren tegemoet aan de opleidingsdoelen, aan de school en aan de individuele leerwensen van de student. Daarnaast leren alle partners ook van elkaar door de driehoeksgesprekken.

Vooraf de leeropbrengst, de maat en de leerweg vaststellen

Door ervaring en door in gesprek te gaan met studenten hebben we geleerd dat beginnende studenten het voorafgaand aan de stage erg moeilijk vinden om hun leerdoelen te formuleren. We geven studenten daarom de tijd om eerst de context van de school te leren kennen. Gedurende de eerste periode van het werkpleklernen vinden er een aantal gesprekken plaats tussen de student en de werkplekbegeleider om verschillende leerdoelen te verkennen. Na enkele weken vindt er een start- gesprek in de driehoek plaats, waarin gezamenlijk de doelen worden opgesteld en de route eraartoe.

In ons opleidingsprogramma (paragraaf 2.3) wordt beschreven hoe deze uitgangspunten expliciet tot uiting komen in de begeleiding en het werkplekcurriculum van de diverse doelgroepen binnen OZ. Het werkplekcurriculum is vooral gericht op de eerste twee uitgangspunten (het leren is individueel en contextafhankelijk en de student is eigenaar van zijn eigen leren). In onze begeleiding, waarin we samen met studenten toewerken naar het beoogde niveau, staan de uitgangspunten van regie en dialoog in de driehoek en het vooraf vaststellen van de leeropbrengst, de maat en de leerweg centraal.

Student (minor RDA): "Tijdens mijn stage heb ik veel gehad aan de feedback van zowel mijn instituutsopleider als mijn werkplekbegeleider. De instituutsopleider gaf mij tips die ik tijdens de stage zou kunnen uitproberen. Zoals bijvoorbeeld de tip om het handboek voor leraren te gebruiken om tijdens een les te experimenteren met meer activerende didactiek. Mijn werkplekbegeleider gaf mij concrete handvatten n.a.v. een door mij gegeven les. Zo kreeg ik de tip om vaker gericht aan leerlingen te vragen of ze mijn uitleg hebben begrepen."

2.3 Het opleidingsprogramma

We ondersteunen studenten in hun ontwikkeling als leraar in brede zin, waarbij de studenten zowel op de opleiding als op de leerwerkplek vakkennis, vakdidactische en algemeen pedagogische kennis en vaardigheden opdoen. Hierbij zijn de landelijk vastgestelde bekwaamheidseisen leidend: de vakinhoudelijke-, vakdidactische- en pedagogische bekwaamheid en de brede professionele basis (de buitenschil om de drie bekwaamheidsgebieden). Per bekwaamheidsgebied is beschreven wat er op dit niveau van de studenten verwacht wordt (zie bijlage I). In het programma van de RDA worden de bekwaamheden benoemd als rollen: de vakdidactisch specialist, de pedagoog en de professional. De vakinhoudelijk bekwaamheid speelt in de opleiding van de RDA geen rol aangezien deze al is aangetoond door de vakbachelor/-master die de student voorafgaand aan de lerarenopleiding heeft afgerond. De studenten moeten wel leren om de academische vakinhoud te vertalen naar het schoolvak. Zonder een masterdiploma in het desbetreffende schoolvak is een student niet toelaatbaar tot de universitaire masteropleiding.

In deze paragraaf maken we zichtbaar hoe we ons didactisch concept in de praktijk is vormgeven. We maken hierbij onderscheid tussen de Radboud Docenten Academie (RDA) en de Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN). De studenten van de RDA volgen een één- of tweejarige opleiding, waarin zij zich (in vergelijking met de studenten van de HAN) in een relatieve korte tijd ontwikkelen tot een startbekwame docent. Aangezien de tijdsduur aanzienlijk korter is, vraagt dit om een ander werkplekcurriculum.

2.3.1 Het werkplekcurriculum

Naast het programma van de opleidingsinstituten, zoals de leeractiviteiten die zijn weergegeven in de middelste kolom van tabel 1 pag.9), bieden we de HAN-studenten in OZ **leerwerktaken** aan die bijdragen aan betekenisvol leren en aan de ontwikkeling van hun professionele identiteit. De leerwerktaken sluiten aan bij de uitgangspunten dat het leren individueel en contextafhankelijk is en dat de studenten eigenaar zijn van hun eigen leren. Dit omdat de leerwerktaken specifiek naar een individuele invulling van studenten vragen op basis van persoonlijke voorkeuren en op basis van de rijke context van OZ. Deze leeractiviteiten worden door school- en instituutsopleiders samen ontworpen en vormgegeven. Zo proberen we opleidings-theorie, de schoolontwikkeling en stagepraktijk zo goed mogelijk met elkaar te verbinden.

De leerwerktaken ondersteunen het kritisch onderzoekend handelen en zijn gebaseerd op de onderzoekscyclus van Van der Donk en Van Lanen (2016). Daarbij is de koppeling tussen theorie en praktijk expliciet onderdeel. De leerwerktaken zijn gericht op het krijgen van een gevarieerde kijk op het onderwijsveld door het benutten van onze contextrijke leeromgeving en stimuleert het Creatief denken en handelen in het onderwijs en innovatief omgevingsgericht leren.

Leerling: “Ik vond het super leuk om aan de studenten te vertellen wat ik een goede leraar vind. Ik ging hierdoor zelf anders kijken naar mijn docenten. Mijn leraar van wiskunde vind ik erg streng, maar eigenlijk merk ik nu dat ik het fijn vind dat hij zo is, want bij hem snap ik de uitleg wel heel goed.”

Daarnaast organiseren wij **groepsbijeenkomsten**, waarin HAN-studenten bij elkaar komen om kennis en ervaring met elkaar te delen en uit te wisselen om zo van en met elkaar te leren. Zo zijn er start-, tussen- en eindbijeenkomsten waarin de studenten de onder meer opbrengsten van de leerwerktaken aan elkaar en andere collega's presenteren. Voor de eerstejaars studenten van de HAN bieden wij daarnaast elke donderdagochtend een onderwijskundige programma aan. We betrekken ook leerlingen bij de bijeenkomsten. Zij vertellen bijvoorbeeld aan studenten welke kwaliteiten een goede docent (in hun ogen) nodig heeft. Ook geven ze nuttige aanbevelingen over wat je als docent wel of niet moet doen.

Specifiek voor de wpl3 studenten van de HAN organiseren wij een onderzoeksmarkt waarin zij hun onderzoeksresultaten en leeropbrengsten presenteren.

Naast de leerwerktaken en bovenstaande groepsbijeenkomsten kennen we in OZ ook **het leercafé**. Studenten (RDA en HAN WPL3⁶), docenten en opleiders beantwoorden hierin hun persoonlijke leervragen door deze samen te bespreken, onderzoek te doen en lesmateriaal te ontwikkelen. Waar het gegeven de leervragen van de studenten van de RDA en de HAN WPL3 meerwaarde biedt, organiseren we de leercafé's samen. Anders worden ze apart van elkaar georganiseerd. Ook leerlingen hebben een rol in het leercafé. Zo oefenen we bijvoorbeeld samen met leerlingen en ouders het voeren van oudergesprekken. Hierbij geven ze ook feedback aan de studenten.

Met het leercafé stimuleren we de inhoudelijke pijlers van onze visie Creatief denken en handelen in het onderwijs en innovatief omgevingsgericht leren. Doordat studenten, docenten en opleiders van diverse scholen samen participeren in het leercafé, gebruiken we de brede leercontext van OZ in het beantwoorden van persoonlijke leervragen. Daarmee sluit het leercafé naadloos aan bij de uitgangspunten in ons didactisch concept dat het leren individueel en contextafhankelijk is en dat de student eigenaar is van zijn eigen leren.

Hieronder een beknopt overzicht van de werkplekcurricula van de verschillende doelgroepen⁷.

Tabel 2

Overzicht van de werkplekcurricula van de verschillende doelgroepen binnen OZ

Stage ⁸	Doel stage	Programma op de werkplek (voltijd)	Leerwerktaak (LWT) of leeractiviteit
WPL1 HAN (leerjaar 1) Propedeutische fase	Antwoord vinden op de vragen: <i>Kan en wil ik docent worden?</i> <i>Past deze opleiding en dit beroep bij mij?</i>	Het programma is erop gericht om studenten te voorzien van een goede oriëntatie op het beroep van leraar: - Gedurende de gehele stage volgen studenten op de donderdagochtend een onderwijskundig programma. Het programma wordt gezamenlijk verzorgd door de school en de opleiding waarbij leerlingen, collega's en andere ervaringsdeskundigen vanuit de school worden ingezet. - De eerste twee weken oriënteren studenten zich op de stageschool. - Na enkele weken volgt het startgesprek in de driehoek waarbij o.a. de leerdoelen worden vastgesteld passend bij de persoon, de lat en de context. - Gedurende de gehele stage verzamelen studenten materiaal in het groeidossier t.b.v. het zichtbaar maken van de eigen ontwikkeling. - Halverwege de stageperiode vindt de tussenbeoordeling plaats in de driehoek. - Tijdens de gezamenlijke startbijeenkomst worden wederzijdse verwachtingen en het opleidingsprogramma inclusief de leerwerktaak besproken - Studenten werken gedurende de stageperiode aan de leerwerktaak en presenteren de opbrengsten na afloop. - De instituutopleider en/of de schoolopleider komt min. 1x op lesbezoek.	LWT WPL1: <i>De Carroussel</i> De studenten onderzoeken de overeenkomsten en verschillen in (pedagogische) uitgangspunten tussen (Zutphense) scholen door middel van literatuurstudie, observaties en interviews. Zij ontwikkelen daardoor kennis van pedagogisch-didactische opvattingen.

⁶ Bij de HAN WPL3 groep worden ook studenten van de kopopleiding en de masters uitgenodigd om deel te nemen.

⁷ Bij de kortere opleidingstrajecten zoals de minoren en de kopopleiding worden de leerwerktaken niet ingezet om het leren te ondersteunen. Minoren zijn specifieke leertrajecten waar onze visiepijlers goed op aansluiten. Kopstudenten worden wel uitgenodigd deel te nemen aan het leercafé. De begeleiding van de studenten met kortere opleidingstrajecten en deeltijdstudenten is wel conform de andere doelgroepen binnen OZ.

⁸ Het werkplekcurriculum voor de ALO-studenten is nog in ontwikkeling. De ontwikkelgroep ALO buigt zich studiejaar 2020-2021 over dit curriculum.

		- Aan het einde van de stage vindt de eindbeoordeling plaats in de driehoek.	
WPL 2a en 2b HAN (leerjaar 2 en 3) Hoofd fase	Antwoord vinden op de vragen: <i>Wat voor docent kan en wil ik worden?</i> <i>Hoe bereid ik mijzelf voor op de zelfstandige stage?</i>	Het programma is erop gericht om studenten te voorzien van een goede voorbereiding op de zelfstandige stage, waarbij verdieping plaatsvindt op het vak en beroep (kennis & vaardigheden): - Tijdens de gezamenlijke startbijeenkomst worden wederzijdse verwachtingen en het opleidingsprogramma inclusief de leerwerktaak besproken - De eerste twee weken oriënteren studenten zich op de stageschool. - Na enkele weken volgt het startgesprek in de driehoek waarbij o.a. de leerdoelen worden vastgesteld passend bij de persoon, het beoogde niveau waar naar toegewerkt wordt en de context. - Gedurende de gehele stage verzamelen studenten materiaal in het groeidossier t.b.v. het zichtbaar maken van de eigen ontwikkeling. - Halverwege de stageperiode vindt de tussenbeoordeling plaats in de driehoek. - Studenten werken gedurende de stageperiode aan de leerwerktaak en presenteren de opbrengsten na afloop. - De instituutsopleider en/of de schoolopleider komt min. 1x op lesbezoek. - Aan het einde van de stage vindt de eindbeoordeling plaats in de driehoek.	<i>LWT WPL2a:</i> <i>De Carrousel ICT</i> De studenten onderzoeken hoe ICT wordt ingezet op de verschillende scholen om het creatieve denken en handelen in het onderwijs te bevorderen. Vanuit deze bevindingen proberen de studenten zelf een nieuwe werkvorm uit. <i>LWT WPL2b:</i> <i>Innovatief</i> <i>Omgevingsgericht leren</i> De studenten ontwerpen innovatief onderwijs, waarin de relevantie van het vak voor leerlingen in de leeromgeving buiten de school duidelijk wordt en voeren dat uit.
WPL 3 HAN (leerjaar 4) Eind fase	Antwoord vinden op de vragen: <i>Hoe functioneer ik als zelfstandige docent?</i> <i>Hoe blijf ik mijzelf verder ontwikkelen?</i>	Het programma is erop gericht om studenten te voorzien van een goede voorbereiding op een start op de arbeidsmarkt: - Tijdens maandelijkse-bijeenkomsten komen de studenten bij elkaar in het Leercafé, waarin zij samen met terzake kundige docenten uit de Zutphense scholen en opleiders hun persoonlijke leervragen beantwoorden. - In het leercafé staat onderzoek geregeld op de agenda. - De eerste twee weken oriënteren studenten zich op de stageschool. - Na enkele weken volgt het startgesprek in de driehoek waarbij o.a. de leerdoelen worden vastgesteld passend bij de persoon, de lat en de context. - Gedurende de gehele stage verzamelen studenten materiaal in het groeidossier t.b.v. het zichtbaar maken van de eigen ontwikkeling. - Halverwege de stageperiode vindt de tussenbeoordeling plaats in de driehoek. - Studenten werken gedurende de stageperiode aan het praktijkonderzoek en presenteren de opbrengsten na afloop op de onderzoeksmarkt. - De instituutsopleider en/of de schoolopleider komt min. 1x op lesbezoek. - Aan het einde van de stage vindt de	Leercafé & Onderzoeksmarkt

		eindbeoordeling plaats in de driehoek.	
RDA Eenjarige en tweejarige educatieve master Educatieve minor	Antwoord vinden op de vragen: <i>Kan en wil ik docent worden?</i> <i>Hoe functioneer ik als zelfstandige docent?</i> <i>Hoe blijf ik mijzelf verder ontwikkelen?</i>	Het programma is erop gericht om studenten te voorzien van een goede voorbereiding op een start op de arbeidsmarkt: - Tijdens maandelijkse-bijeenkomsten komen de studenten bij elkaar in het Leercafé, waarin zij samen met terzake kundige docenten uit de Zutphense scholen en opleiders hun persoonlijke leervragen beantwoorden. - De eerste twee weken oriënteren studenten zich op de stageschool. - Na enkele weken volgt het startgesprek in de driehoek waarbij o.a. de leerdoelen worden vastgesteld passend bij de persoon, het beoogde niveau waar naar toegewerkt wordt en de context. - Gedurende de gehele stage verzamelen studenten materiaal in een portfolio dat zowel hun ontwikkeling laat zien als hun assessment dient. - Zowel de instituutopleider (algemeen pedagogisch), de schoolopleider (algemeen pedagogisch) als de vakdidacticus (vakinhoudelijk en didactisch) van de opleiding komen min. 1x op lesbezoek. - Halverwege de stageperiode vindt de tussenbeoordeling plaats in de driehoek. - Aan het einde van de stage vindt de eindbeoordeling plaats in de driehoek.	Leercafé

Voor de deeltijd studenten gelden dezelfde vragen, maar doordat zij veelal naast hun opleiding een andere baan hebben, is hun leertraject op maat samengesteld. Daar waar mogelijk sluiten zij aan bij het programma van de voltijdstudenten.

De volledige beschrijving van de curricula per doelgroep zijn te vinden in bijlage II.

2.3.2 De begeleiding

De begeleiding van onze studenten is gericht op het stimuleren van de ontwikkeling op de diverse bekwaamheidsgebieden, de ontwikkeling van een professionele identiteit (door middel van onze 5 visiepijlers) en het waarborgen van een samenhangend curriculum voor de student zoals beschreven in ons didactisch concept.

Begeleiden in de driehoek

Zoals in ons didactisch concept aangegeven vindt de begeleiding plaats in de driehoek (student, werkplek en opleiding). Dit houdt in de praktijk in dat werkplekbegeleiders (WPB), schoolopleiders (SO) en instituutopleider (IO) van OZ het leerproces van de studenten (van zowel de HAN als de RDA) begeleiden door regelmatig gevraagd en ongevraagd feed-up (bijvoorbeeld het opstellen van leerdoelen), feedback en feed forward te geven. Ook houden zij elkaar op de hoogte van het leerproces van de student. De studenten reflecteren in reflectieverslagen en in begeleidingsgesprekken met de WPB of collega's, SO of IO.

Ook komt reflectie ruimschoots aan bod tijdens onze georganiseerde bijeenkomsten, zoals de start-, tussen- en eindbijeenkomsten, onderwijskunde, leercafé, onderzoeksmarkt en opleidingsonderdelen op het instituut⁹. Zo begeleiden we de studenten stapsgewijs naar het beoogde niveau van de opleiding, waarbij er ruimte is voor invulling van hun eigen leerwensen.

Instrumenten

Het groeidossier van de HAN

Het groeidossier is een instrument in de begeleiding van de studenten van de HAN en draagt bij aan de zelfregie van het leren van de student. Een belangrijk onderdeel is het formuleren van leerdoelen. Door ervaring hebben we geleerd dat studenten dat voorafgaand aan de stage erg moeilijk vinden. In OZ geven we studenten de ruimte om eerst de context van de school te leren kennen. Gedurende deze periode vinden er een aantal gesprekken plaats tussen de student en de werkplekbegeleider om verschillende leerdoelen te verkennen. Na enkele weken vindt er een startgesprek in de driehoek plaats waarin samen de doelen worden opgesteld en de route ernaar toe in kaart wordt gebracht.

Het woord *groeidossier* geeft aan dat het een medium is dat steeds wordt aangevuld. Het wordt continu aangevuld met bewijsstukken van studenten. Ook is het een middel dat scholen en opleidingsinstituten met elkaar verbindt. Doordat verschillende collega's feedup, feedback of feed forward geven (WPB, SO, IO en vakopleider vanuit instituut) is voor alle betrokkenen inzichtelijk waar de studenten aan werken tijdens hun leerproces. Bij onduidelijkheden nodigt het groeidossier uit om met elkaar in gesprek te gaan, hierdoor wordt het samen opleiden in de driehoek versterkt.

Het portfolio van de RDA

De studenten van de RDA werken met een portfolio dat zowel hun ontwikkeling laat zien als hun assessment dient. Het basisprincipe is hetzelfde als het groeidossier, alleen wordt het vanuit de RDA meer gestuurd. Studenten krijgen voorgeschreven welke materialen minimaal in hun portfolio moeten zitten¹⁰.

Eerstelijnsbegeleiding

De werkplekbegeleiders (WPB's) voeren wekelijks reflectiegesprekken met de studenten. Zij stimuleren daarbij het maken van de koppeling tussen theorie en praktijk (bijvoorbeeld door de inzet van de koppelkaart¹¹) en bespreken regelmatig de ontwikkeling van de bekwaamheidsgebieden van de opleiding waar de studenten aan werken. Ook geven zij feedback op het handelen van de studenten (zoals op uitgevoerde onderwijsactiviteiten, leerwerktaken, reflectieverslagen) om daarvan te leren. De WPB's zijn op de hoogte van het programma van de opleiding en bieden ze de studenten ruimte om het geleerde in de praktijk uit te voeren. Ook begeleiden onze WPB's de studenten in de specifieke leerwerktaken of leeractiviteiten van OZ. De WPB's leggen per stagesoort (andere) accenten in de begeleiding. In tabel 3 is dit inzichtelijk gemaakt.

Tabel 3

Begeleiding van de WPB per doelgroep binnen OZ

Stage	Programma op de werkplek (voltijd)
WPL1 HAN (leerjaar 1) Oriëntatiefase <i>Kan en wil ik docent worden?</i>	- De WPB's moedigen studenten aan om bij collega's te kijken om een breder beeld te krijgen van het beroep leraar. - De WPB's begeleiden de student in onderzoekend handelen, tijdens de leerwerktaak Carrousel. - De WPB's hebben met de studenten het gesprek over diverse werkvormen, over leren buiten de school en verkennen samen verschillende mogelijkheden die er binnen het brede beroep leraar zijn.

⁹ In de colleges op het instituut wordt ook aandacht besteedt aan het functioneren op de leerwerkplek. In lessen als intervisie, onderwijskunde en vakdidactiek (bij de HAN) en PPL (bij de RDA) wordt een verbinding gemaakt tussen het leren op de werkplek en het leren op het instituut door lesopnames te bekijken en/of samen te reflecteren en verbindingen te leggen tussen theorie, praktijk en persoon.

¹⁰ <https://www.ru.nl/studiegids/2019/docentenacademie/educatieve-master/overzicht-cursussen-tentamens/overzicht-tentamens/>

¹¹ Weekenstro, W.F. (2010) Toolkit koppelkaart. Het Assink Lyceum.

WPL2a en 2b HAN (leerjaar 2 en 3) Verdiepingsfase <i>Wat voor een docent wil ik worden?</i>	- De WPB's moedigen studenten aan om bij collega's van andere vakken te kijken om een beter beeld te krijgen van het beroep leraar in een bepaald vak. - De WPB's stimuleren de studenten in onderzoekend handelen en creatief denken en handelen, tijdens de leerwerktaak Carrousel ICT (door bijvoorbeeld de studenten het vertrouwen te geven om van gebaande paden te treden en door leerlingen uit te dagen om voor hen vernieuwende producten te maken binnen het vakgebied). - De WPB's laten de studenten de leeromgeving buiten de school betrekken in hun onderwijs (door bijvoorbeeld de studenten bij een lesontwerp te vragen expliciet na te denken over hoe zij bij het betreffende thema de buitenschoolse omgeving kunnen betrekken om de les meer betekenis te geven).
WPL 3 HAN (leerjaar 4) Eindfase <i>Hoe functioneer ik als zelfstandige docent?</i> <i>Hoe blijf ik mijzelf verder ontwikkelen?</i>	- De WPB's zetten studenten aan tot creatief denken en handelen in het onderwijs (door bijvoorbeeld de studenten te stimuleren diverse werkvormen uit te proberen in hun lessen dat leerlingen aanzet tot creatief denken en door de studenten het vertrouwen te geven om van gebaande paden te treden en daarmee te sturen op het plezier van creatief handelen). - De WPB's nemen de studenten mee in de ontwikkelingen die gaande zijn in de scholen. - De WPB's weten welke onderzoeksvragen er zijn binnen hun sectie en kijken samen met de studenten waar ze de persoonlijke vragen met betrekking tot de professionele ontwikkeling van de studenten kunnen koppelen aan de schoolontwikkeling en hebben zo een ondersteunende rol in het praktijkonderzoek van de studenten.
RDA <i>Kan en wil ik docent worden?</i> <i>Wat voor een docent wil ik worden?</i> <i>Hoe functioneer ik als zelfstandige docent?</i> <i>Hoe blijf ik mijzelf verder ontwikkelen</i>	- De accenten die bij de WPL's van de HAN staan genoemd, gelden grotendeels ook voor de WPB's van RDA studenten. Gezien de korte tijdsduur van de opleiding en stage overleggen WPB's en studenten samen welke accenten aandacht krijgen. Hierbij wordt rekening gehouden met de hoeveelheid taken die de studenten in het korte tijdsbestek moeten doen en de mogelijkheden die er in de leercontext aanwezig zijn. - De WPB's zijn op de hoogte van het programma van de opleiding en bieden studenten de mogelijkheden aan om het geleerde in de praktijk uit te voeren. Hierbij wordt, op maat, creativiteit in het onderwijs gestimuleerd. - De WPB's begeleiden de studenten bij het maken van ontwerp- en onderzoekopdrachten vanuit de opleiding en bespreken met de studenten onderwijsvisies en het hoe en waarom van het gegeven curriculum, vaak naar aanleiding van opdrachten vanuit de opleiding. - Ook introduceren de WPB's de studenten in de secties en de schoolcultuur en betrekken hen bij overleg en besluitvorming.
ALO	- De WPB's zijn op de hoogte van het programma van de opleiding en bieden studenten de mogelijkheden aan om het geleerde in de praktijk uit te voeren. Als communicatiemiddel en informatiebron kan er gebruik gemaakt worden van het weblog ALO Professionals. Leerlingen uitdagen om creatief te denken en handelen zit in het curriculum van de gymsectie ingebed. Elke leerling wordt uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen en nieuwe dingen uit te proberen. Hier is het onderwijs op ingericht. Om het samen opleiden te versterken en ons gezamenlijk werkplekcurriculum door te ontwikkelen is er in september 2020 een ALO-team gestart, bestaande uit WPB's van de scholen, een SO en een instituutopleider vanuit de ALO.- Daar waar de gymsecties gezamenlijk bij elkaar komen, sluiten de studenten aan.¹²

Aanvullende begeleiding

HAN

De SO van de school waar de studenten stage lopen of de IO van de HAN gaat bij alle studenten van de HAN minimaal een keer op lesbezoek en bespreekt de les na met de WPB en student. De leervraag van de student staat hierin centraal. Indien de WPB twijfelt over de voortgang van een student wordt er vaker overlegd met de IO of SO. In dat geval zal de SO en/of IO vaker op lesbezoek gaan.

¹² De begeleiding van de ALO-studenten wordt door de ontwikkelgroep ALO verder ontwikkeld in het studiejaar 2020-2021.

RDA

De IO van de RDA en de SO van OZ gaan bij alle universitaire studenten op lesbezoek in de begeleide stage en bespreken de les ook na met WPB en student. De rol van de pedagoog staat hierin centraal. Tijdens de zelfstandige stage komt de vakdidacticus van de student ook op lesbezoek. Het perspectief verschuift hiermee naar de vakdidactiek en het vakspecifieke leren door de leerlingen.

ALO

Een stagedocent van de HAN-ALO komt tenminste een keer per stage op lesbezoek. Daarnaast heeft de stagedocent contact via mail en/of telefoon. Indien nodig wordt er een tweede lesbezoek gepland. Voor studenten in hoofdfase 3 is er intensiever contact via mail en/of telefoon. Er wordt dan alleen een lesbezoek gepland op verzoek van de student, WPB of stagedocent van de HAN-ALO. Het doel van het lesbezoek moet voor alle partijen vooraf duidelijk zijn.

Onderzoeksbegeleiding

Binnen OZ zijn er per school collega's opgeleid tot onderzoeksbegeleiders. De onderzoeksbegeleiders begeleiden de studenten bij het praktijkonderzoek.

We ontwikkelen een goede infrastructuur om het praktijkonderzoek van studenten meer waarde te geven voor zowel de studenten als de scholen. Hierin gaan WPB's, onderzoeksbegeleiders, sectievoorzitters en leidinggevenden een belangrijke rol spelen. De samenwerking tussen de opleidingen en de scholen willen we als volgt versterken:

- Een aantal WPB's die wpl3 studenten begeleiden volgen de cursus onderzoeksbegeleiding;
- Als ze cursus nog niet hebben gevolgd, begeleiden ze de studenten wel, maar beoordelen zij ze niet. De beoordeling gebeurt door een gecertificeerde onderzoeksbegeleider of door de opleiding;
- Samen wordt er gekeken naar de rol die het onderzoek kan spelen in de persoonlijke ontwikkeling van de student en die van de ontwikkelingen die binnen een sectie spelen.

2.4 Toetsing en beoordeling

Bij de toetsing en beoordeling is binnen OZ ons didactisch concept (zoals is beschreven in 2.2) het uitgangspunt. Voor de toetsing en beoordeling betekent dit het volgende:

- Toetsing en beoordeling zijn gericht op de wettelijk vastgestelde bekwaamheidseisen waar een student per stagetype aan moet voldoen;
- Studenten zijn zelf eigenaar van het leren en de organisatie van de beoordeling daarvan;
- Bij de toetsing en beoordeling wordt de dialoog gevoerd in de driehoek: student - werkplek - opleiding.

Systeem van toetsing en beoordeling

De beoordeling van het werkplekleren vindt plaats conform afspraken met de instituten. Op de site van bureau-extern¹³ worden de procedures beschreven die gelden voor studenten van de HAN. Voor iedere variant van het werkplekleren is een stagekaart of handleiding opgesteld. Op de stagekaart (en/of in de handleiding) staat de procedure van de betreffende stage en de taken en verantwoordelijkheden van de diverse betrokkenen. Voor studenten van de RDA zijn de procedures te vinden in de stagewijzers en tentamen-handleidingen voor de verschillende opleidingen op de website van de RDA¹⁴.

In de startbijeenkomsten voor WPB's en studenten worden stage- en beoordelingsprocedures besproken.

Halverwege de stage vindt de tussenbeoordeling plaats. De tussenbeoordeling heeft tot doel om in de driehoek zicht te krijgen op de ontwikkeling van de student naar het beoogde niveau. Aan het eind van de stage vindt de eindbeoordeling plaats. De eindbeoordeling van de stage heeft tot doel om te beoordelen of de studenten op basis van de bekwaamheidseisen ontwikkelingen hebben doorgemaakt én of zij voldoen aan het beoogde niveau.

Voor de tussen- en eindbeoordeling wordt bij de HAN-studenten gebruik gemaakt van het groeidossier¹⁵. Bij de RDA wordt onder andere gebruik gemaakt van het portfolio. In het groeidossier/het portfolio verzamelen de studenten bewijs van het behalen van het beoogde niveau en laten zij blijken dat zij hebben gewerkt aan hun ontwikkeling m.b.t. de visiepijlers van OZ. Zowel de ontwikkeling op het 'standaard' beschreven beoogde eindniveau als de visiepijlers van OZ worden besproken in de tussen- en eindbeoordeling.

¹³ <https://specials.han.nl/sites/bureau-extern/studenten/jouw-stage-informatie/>

¹⁴ <https://www.ru.nl/docentenacademie/stage/begeleiders-0/eenjarige-educatieve-master/belangrijke-documenten/>

¹⁵ Een handleiding over het werken met het groeidossier (BULB) is te vinden op: <https://specials.han.nl/sites/bureau-extern/scholen/vernieuwing-werkplekleren/>

Beoordelingsinstrumenten

Het niveau per stagetype/opleidingsfase is voor de HAN-studenten beschreven in het integraal beroepsbeeld en uitgewerkt in het beoordelingsformulier werkplekleren. Deze beschrijving bevat alle eindkwalificaties waar de student aan moet voldoen op het desbetreffende niveau. De beoordelingsformulieren voor studenten van de HAN zijn te vinden op de site van bureau-extern. De website van de RDA geeft toegang tot de beoordelingsformulieren voor RDA-studenten. Voor de RDA geldt dat de formulieren als rubrics zijn opgesteld waarbij studenten bij elke vervolfbeoordeling een hoger gemiddeld niveau moeten bereiken.

Betrokkenen bij beoordeling en toetsing

Net als in het startgesprek vindt het beoordelingsgesprek plaats in de driehoek. Studenten zijn verantwoordelijk voor de organisatie van het beoordelingsgesprek. Ook zijn ze verantwoordelijk voor hun groeidossier/portfolio. Ze gebruiken deze om hun groei en ontwikkelingen aan te tonen en leveren op basis van het groeidossier input voor gesprekken. Het instituut is eindverantwoordelijk voor de eindbeoordeling. Tijdens het beoordelingsgesprek wordt het oordeel/cijfer bepaald¹⁶.

Een gecertificeerde onderzoeksbegeleider (OB) beoordeelt het praktijkonderzoek (WPL3) in samenspraak met een beoordelaar van de lerarenopleiding.

Vrijstellingen voor het werkplekleren en/of daaraan gerelateerde onderwijseenheden worden verleend door de examencommissie van de betreffende instituten. In de opleidingsschool wordt zo nodig op basis van het besluit van de examencommissie voor de student een passend curriculum en begeleiding aangeboden.

¹⁶ Bij de RDA geeft de school een beoordelingsvoorstel dat bij de opleiding wordt bekrachtigd na een 'portfoliocheck' waarin de stagebeoordeling wordt vergeleken met bewijzen van groei en competentie die de student in zijn portfolio heeft verzameld. Bij twijfel of vragen wordt met de IO, SO en WPB overlegd.

2.5 Instroom

In dit hoofdstuk wordt de instroom van onze studenten beschreven. We gaan allereerst in op onze capaciteit. Daarna beschrijven we de wijze van instroom. We sluiten af met het aanstellingsbeleid binnen OZ.

Capaciteit

De capaciteit aan stageplaatsen binnen OZ wordt jaarlijks in april bepaald. Jaarlijks wordt de stageplaatsing geëvalueerd met Bureau Extern (stagebureau van de HAN) en met de contactpersoon van de stageplaatsing van de RDA. Aan de hand daarvan wordt een prognose opgesteld voor het nieuwe schooljaar. Daarna volgt er een matchingsgesprek waarin het vraag en aanbod van stageplekken zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd. Tot slot wordt er binnen het partnerschap gekeken waar de studenten geplaatst kunnen worden. Dit verschilt per schooljaar, aangezien formaties elk schooljaar veranderen. Veelvuldig contact en korte verbindinglijnen zorgen voor een optimale matching. In OZ werken we bewust niet met een verdeelsleutel, omdat wij uitgaan van maatwerk. We leiden minimaal 150 studenten op per schooljaar. In tabel 4 is een voorbeeld (schooljaar 2019/2020) opgenomen van het aantal studenten, verdeeld over de diverse scholen.

Tabel 4

<i>Aantal studenten binnen OZ ingedeeld naar stagetype en school (studiejaar 2019/2020)</i>	Baudartius College	Eligant Lyceum	Isendoorn College	Kompaan College	Het Stedelijk Zutphen	Vrijeschool Zutphen VO	Totaal per doelgroep
WPL1	8	2	11	13	1	4	39
Wpl1DT	1	-	-	6	-	2	9
Wpl2a	9	-	9	4	-	1	23
Wpl2b	4	-	8	7	3	-	22
WPI2DT	1	-	2	2	-	1	6
WPI3	-	-	1	4	5	2	12
WPL3DT	1	-	1	-	1	4	7
Han Minor	-	-	-	3	1	4	8
Han Master	1	-	2	-	-	1	4
ALO	-	-	6	17	3	3	29
Master RDA	4	-	2	-	3	2	11
Minor RDA	2	-	1	-	3	2	8
Totaal per school	31	2	43	56	20	26	178

Instroom van studenten

Bij de HAN worden studenten geplaatst door Bureau Extern. Het streven is dat studenten stage lopen binnen verschillende partnerschappen. Wanneer studenten al een keer binnen onze opleidingsschool stage hebben gelopen is ons streven om hen op een andere school van OZ te plaatsen. Wij vinden het belangrijk dat studenten de diversiteit van ons onderwijsaanbod ervaren. De RDA plaatst studenten via de stageplaatsingstool, een website waarop de SO de beschikbare plaatsen invult en de contactpersoon van de opleiding studenten aan de beschikbare werkplekken koppelt. Er vindt intensief overleg plaats tussen de opleiding en de scholen om een optimale 'match' tussen student en school te verwezenlijken. De studenten van de RDA voeren in principe hun gehele stage binnen dezelfde school uit.

Als blijkt dat, door welke omstandigheden dan ook, de leerwerkplek niet past bij de student (zowel RDA als HAN), dan wordt altijd naar een passende oplossing gezocht; in eerste instantie binnen OZ, anders daarbuiten.¹⁷

Hieronder wordt het proces van de instroom van onze studenten schematisch weergegeven. Het proces van instroom voor studenten van de tweedegraadslerarenopleidingen van de HAN en de RDA-studenten is vergelijkbaar. Voor de ALO-studenten verloopt het instroomproces iets anders, vandaar een extra tabel.

Tabel 5

Instroomproces HAN ILS en RDA studenten

WAT	WIE	WANNEER		
		WPL2B/WPL3/RDA	WPL1	WPL2a
Evaluatiegesprek	Stagebureaus opleidingsinstituten en projectleider OZ	April	Idem	Idem
Prognose- en matchingsgesprek	Stagebureaus opleidingsinstituten en projectleider OZ	Half april	Idem	Idem
Werving uitzetten naar scholen	Stagebureaus opleidingsinstituten	Eind april	Idem	Idem
Werving uitzetten binnen de scholen	Schoolopleiders OZ	Begin mei	Controle eind sept.	Controle eind nov.
Terugkoppelen beschikbare stageplekken	Projectleider en Bureau Extern voor de HAN studenten So's vullen zelf de stagetool in van de RDA	Eind mei	Begin okt.	Begin dec.
Studenten plaatsen ¹⁸	Stagebureaus opleidingsinstituten en projectleider OZ	Juni/juli	Okt.	Nov./dec.
Scholen informeren welke studenten zijn geplaatst: informatie staat op de websites van de opleidingsinstituten	Stagebureaus opleidingsinstituten	Begin juni	Eind okt.	Half dec.
WPB's informeren en kennismakingsgesprekken voeren met studenten	Schoolopleiders OZ en WPB's	Half juni	Eind okt	Januari

¹⁷ De studenten die zelfstandig voor de klas staan hebben voorafgaand aan de stage een gesprek met de werkplekbegeleider om te verkennen of er wederzijds mogelijkheden worden gezien voor een goed leertraject.

¹⁸ Gedurende deze periode is er regelmatig onderling contact tussen de stagebureaus van de opleidingsinstituten en de scholen, totdat alle studenten geplaatst zijn.

Tabel 6

Instroomproces ALO studenten

WAT	WIE	WANNEER			
		Propedeuse	Hoofdfase 1	Hoofdfase 2	Hoofdfase 3
Evaluatiegesprek	Bureau Extern en projectleider OZ	April	April	April	April
Prognose- en matchingsgesprek	Bureau Extern en projectleider OZ	Half april	Half april	Half april	Half april
Werving uitzetten naar scholen	Bureau Extern en projectleider OZ	Eind april	Eind april	Eind april	Eind april
Werving uitzetten binnen de scholen	Schoolopleiders OZ	Begin mei Controle begin dec.	Begin mei	Begin mei	Begin mei
Terugkoppelen beschikbare stageplekken	Projectleider en Bureau Extern	Half dec.	Eind mei	Eind mei	Eind mei
Studenten plaatsen ¹⁹	Bureau Extern en projectleider OZ	Dec.	Juni/juli	Juni/juli	Juni/juli
Scholen informeren welke studenten zijn geplaatst: informatie staat op de websites van Bureau Extern	Bureau Extern	Dec.	Begin juni	Begin juni	Begin juni
WPB's informeren en kennismakingsgesprekken voeren met studenten	Schoolopleiders OZ en WPB's	Eind jan.	Eind aug. /Begin sept.	Eind aug. /Begin sept.	Half juni

Aanstellingsbeleid en stagevergoeding

In onze opleidingsschool ontvangen studenten die niet zelfstandig voor de klas staan geen stagevergoeding. Indien zij geen OV-kaart hebben, ontvangen zij wel een reiskostenvergoeding met een maximum van 150 euro per maand. Studenten die wel zelfstandig voor de klas staan, zoals bijvoorbeeld de WPL3 studenten, studenten van de KOP-opleiding of de zelfstandige studenten van de RDA ontvangen 170 euro per maand. Daarnaast ontvangen ze reiskostenvergoeding indien zij geen OV-kaart hebben. De zelfstandige studenten worden ingeroosterd op de uren van hun werkplekbegeleider. Hierdoor kan de WPB indien nodig een klas overnemen. In OZ maken wij onderscheid tussen zelfstandige studenten en LIO's. Wij noemen de studenten LIO's indien zij een aanstelling hebben gekregen op een van onze scholen. In dit geval gelden de schooleigen regels wat betreft salaris. Zij worden niet ingeroosterd op de uren van hun werkplekbegeleider.

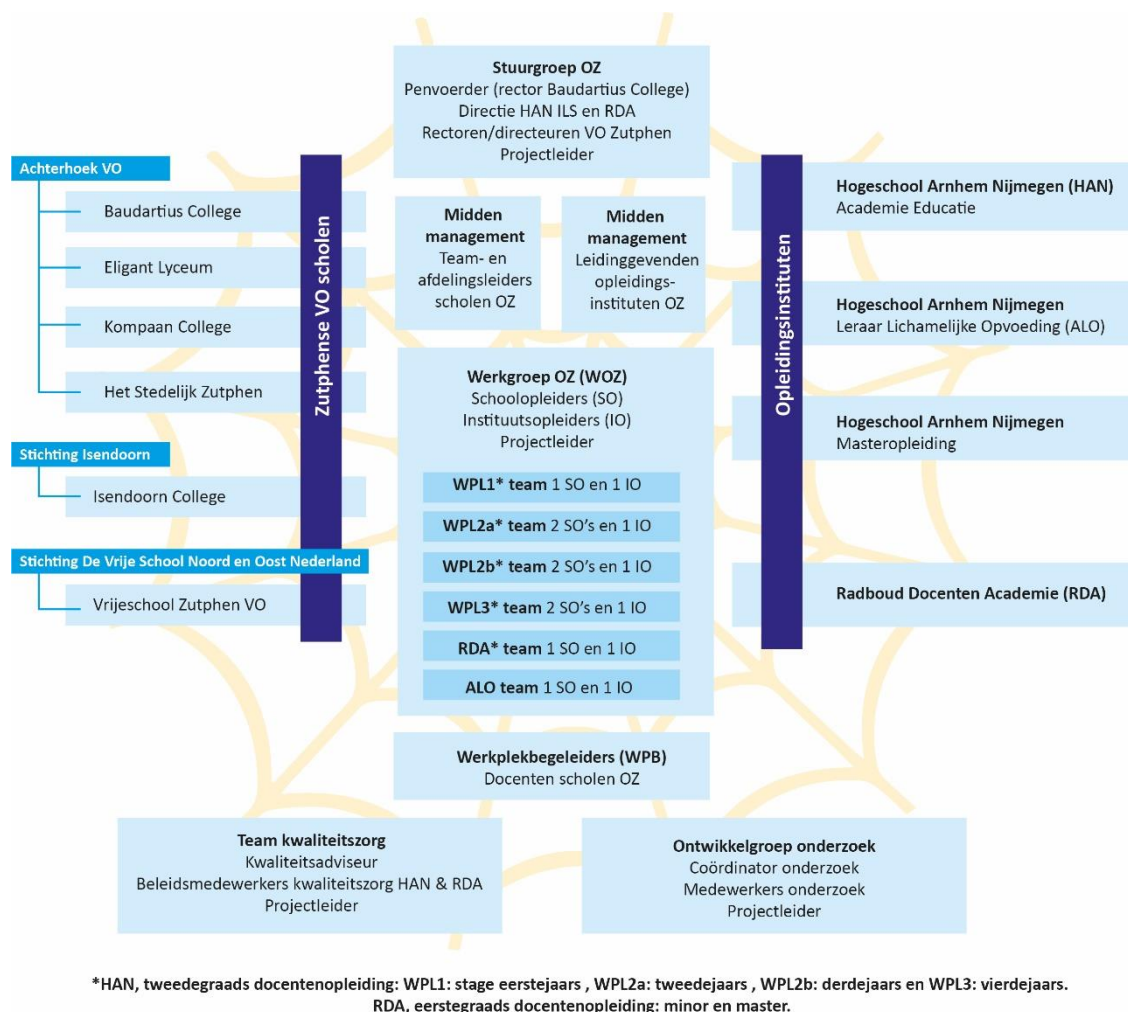
¹⁹ Gedurende deze periode is er regelmatig onderling contact tussen Bureau Extern en de scholen, totdat alle studenten geplaatst zijn.

3. De organisatie

In dit hoofdstuk geven we een beschrijving van de organisatie van OZ. Allereerst bespreken we de organisatiestructuur. Vervolgens gaan we in op de diverse rollen, taken en verantwoordelijkheden binnen OZ. Daarna beschrijven we hoe we werken aan het bijhouden en ontwikkelen van professionaliteit van de betrokkenen binnen onze opleidingsschool. Tot slot gaan we in op de facilitering voor de uitvoering van de rollen en taken.

3.1 De organisatiestructuur

Om onze opleidingsschool goed te laten functioneren is een goede samenwerking noodzakelijk. Daarom zijn op vrijwel alle niveaus binnen onze organisatiestructuur alle betrokken partijen van ons samenwerkingsverband vertegenwoordigd, zoals blijkt uit onderstaand organogram.

Figuur 3. Organogram OZ.

3.2 Rollen, taken en verantwoordelijkheden

Stuurgroep OZ

De stuurgroep OZ bestaat uit de rectoren en directeuren van de Zutphense VO- scholen, een directielid van HAN ILS, een directielid van de Radboud Docenten Academie en de projectleider van OZ. De stuurgroep heeft een penvoerder als voorzitter (momenteel de rector van het Baudartius College). De penvoerder is de formele contactpersoon en eindverantwoordelijk voor onze opleidingsschool. De stuurgroep komt minimaal drie maal

per schooljaar bij elkaar en stuurt op onze missie en visie. Daarnaast is de stuurgroep verantwoordelijk voor de begroting van OZ.

Het middenmanagement

Het middenmanagement van de instituten en de scholen hebben ieder een taak in de werkverdeling. Ook spelen zij een belangrijke rol in de kwaliteitsborging van onze opleidingsschool door de verbinding te leggen tussen de 'eigen' organisatie en het samen opleiden binnen OZ. Zo speelt het middenmanagement een belangrijke rol in de verdeling van taken, de facilitering van collega's, het beoordelen van het functioneren binnen OZ en de hieraan gekoppelde professionalisering.

Het middenmanagement van de scholen, bestaande uit alle team- en afdelingsleiders van de Zutphense VO-scholen, komt daarnaast twee keer per jaar bij elkaar in het 'leernetwerk voor leidinggevenden'. Samen werken de leidinggevenden aan vooraf gestelde inhoudelijke thema's. Zo is tijdens de leernetwerkbijeenkomsten bijvoorbeeld de ontwikkelset voor WPB's ontwikkeld (zie paragraaf 4.3).

De Werkgroep Opleidingsschool Zutphen (WOZ)

De WOZ bestaat uit alle school- en instituutsopleiders van OZ en de projectleider. De werkgroep is de spil in OZ. In het werkveld houdt zij zich o.a. bezig met: procesbegeleiden, verbinden, organiseren en plannen van activiteiten, professionalisering en kwaliteitsborging. Ook is WOZ verantwoordelijk voor het verder ontwikkelen van OZ in algemene zin en legt daarover verantwoording af en geeft adviezen aan de stuurgroep.

WPL-teams

Een WPL-team bestaat uit een of twee schoolopleiders en een instituutsopleider en is verantwoordelijk voor het werkplekleren van een specifieke doelgroep (het WPL1-team is bijvoorbeeld verantwoordelijk voor het werkplekleren van de eerstejaars studenten van de HAN). Door WPL-teams te benoemen, hebben we de taken en verantwoordelijkheden beter verdeeld. Een WPL-team stelt ontwikkelingen van het opleidingsprogramma per stagesoort voor aan de werkgroep, zorgt voor borging van kwaliteit door middel van het beheren van de tabel 'Proces en kwaliteitsborging' (zie bijlage VI) en organiseert professionaliseringsbijeenkomsten. Daarnaast hebben de WPL-teams ook een uitvoerende rol (communicatie met studenten en WPB's, het evalueren van processen en activiteiten en de organisatie van diverse bijeenkomsten).

Opleidingsteams

De opleidingsteams bestaan uit schoolopleiders, werkplekbegeleiders, medewerker onderzoek, een team- en of afdelingsleider, rector of directeur van de school en een medewerker van P&O. De opleidingsteams zijn verantwoordelijk voor het verder ontwikkelen van samen opleiden in eigen school en voor de borging van het dagelijkse uitvoeren van het samen opleiden. De opleidingsteams komen drie keer per jaar per school bij elkaar en aan het eind van het schooljaar komen alle opleidingsteams gezamenlijk bij elkaar. Samen werken de teams aan het creëren van meer draagvlak van het samen opleiden. De teams delen succeservaringen en inspireren elkaar.

Ontwikkelgroep onderzoek. De ontwikkelgroep onderzoek bestaat uit een onderzoekscoördinator, medewerkers onderzoek (vanuit elke school) en de projectleider van OZ. Daarnaast is er vanuit ieder instituut (HAN en RDA) een contactpersoon praktijkonderzoek t.b.v. het borgen van de verbinding tussen de instituten en de scholen. De ontwikkelgroep is verantwoordelijk voor de organisatiestructuur, ontwikkeling van het begeleidings- en beoordelingsproces en de professionalisering van betrokkenen.

Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg OZ bestaat uit de kwaliteitsadviseur, de beleidsmedewerkers kwaliteitszorg van de HAN en RDA en de projectleider. Zij zijn verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit in OZ en hebben van de stuurgroep opdracht gekregen om te sturen op kwaliteitsontwikkeling binnen OZ. Zie ook hoofdstuk 4 Kwaliteitsontwikkeling.

Binnen OZ zijn diverse rollen uitgewerkt in profielen, waarin taken en verantwoordelijkheden uitgebreid zijn gedefinieerd. Deze profielen zijn te vinden in bijlage III.

3.3 Bekwaamheid van de betrokkenen

Om onze visiepijlers en bijbehorend didactisch concept handen en voeten te geven in onze opleidingsschool zijn professionals nodig die zich voortdurend blijven ontwikkelen. Het opleiden en verder professionaliseren van onze collega's is gericht op (het verbeteren van) de uitvoering van de taken en verantwoordelijkheden zoals beschreven bij de betreffende rol in de profielbeschrijving.

In de tabel hieronder is een overzicht opgenomen van alle (formele) professionaliseringsactiviteiten binnen OZ.

Tabel 7

Scholing en professionaliseringsactiviteiten binnen OZ

WIE	SCHOLING	CERTIFICAAT
Docenten	Basistraining voor nieuwe werkplekbegeleiders (HAN ILS)	Certificaat "Begeleidingsvaardigheden voor werkplekbegeleiders"
Docenten	Training onderzoeksbegeleiding (HAN ILS)	Certificaat "Begeleidingsvaardigheden, toegespitst op de praktijkgerichte onderzoekscyclus"
WPB's	Interne schooloverstijgende professionaliseringsmiddagen met inhoudelijke thema's en diverse workshops	Certificaat van deelname
Schoolopleiders	Cursus schoolopleider (HAN ILS)	Certificaat "Leertraject voor schoolopleiders"
School- en instituutopleiders	VELON-registratie	Certificaat "Geregistreerd Lerarenopleider"

WIE	PROFESSIONALISERING Activiteiten t.b.v. de professionele ontwikkeling	RESULTAAT/DOEL
WPB's	Interne schooloverstijgende professionaliseringsmiddagen met inhoudelijke thema's en diverse workshops	Kennis delen tussen WPB's van verschillende scholen binnen OZ. Elkaar inspireren, samen kennis opbouwen en verder ontwikkelen rondom samen opleiden.
WPB's	Externe professionaliseringsmiddagen op de opleidingsinstituten met inhoudelijke thema's en diverse workshops	Kennis delen tussen WPB's van verschillende scholen in de regio Nijmegen. Elkaar inspireren, samen kennis opbouwen en verder ontwikkelen rondom samen opleiden.
WPB's	Voor de werkplekbegeleiders organiseren wij start-, tussen- en eindbijeenkomsten. Hierin komen werkplekbegeleiders van verschillende scholen bij elkaar die studenten begeleiden die dezelfde opleiding volgen. Het opleidingsprogramma en begeleidings- en beoordelings-systeem staan onder andere op de agenda.	Kennis en ervaringen met elkaar delen en uitwisselen om zo van en met elkaar te leren.
Docenten	Gemeenschappelijke ontwikkelgroepen op opleidingsinstituten	- Verder ontwikkelen werkplekcurriculum - Versterken netwerk samen opleiden
Docenten	Professionele leergemeenschap (PLG) voor <i>creatief denken en handelen in het onderwijs</i>	Docenten opleiden in het vermogen om creatief te denken en handelen in de scholen, zowel op macro als op mesoniveau

Docenten	ALO-team	- Verder ontwikkelen van het opleidingsprogramma van de ALO - Kennis delen van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van begeleiding- en beoordelingssystematiek
School- en instituutsopleiders	Professionaliseringsbijeenkomsten op aan de hand van inhoudelijke thema's. Eventueel o.b.v. expertise vanuit de opleidingsinstituten	Verder ontwikkelen van het opleidingsprogramma en het implementeren van de gezamenlijke visie.
Instituutsopleiders RDA	Bijeenkomsten waarbij samen wordt gewerkt aan verdieping van vooraf gestelde thema's; informatieuitwisseling, delen van <i>good practices</i> en intervisie	- Kennis delen van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van begeleiding- en beoordelingssystematiek - Wederzijds informeren omtrent het instituutsbeleid
Instituutsopleiders HAN	Intervisie en collegiale consultatie	Kennis delen van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van begeleiding- en beoordelingssystematiek
Leidinggevend	Leernetwerkbijeenkomsten aan de hand van inhoudelijke thema's	- Versterken gedeelde visie binnen OZ - Meer draagvlak creëren van OZ in de scholen - Verbeteren van borging van kwaliteit van WPB's
Leidinggevend	Masterclass Leiding geven aan ' <i>creative challenges</i> ' in het voortgezet onderwijs	- Samen (RDA en leidinggevend OZ) mogelijkheden verkennen hoe het cultiveren van creativiteit een inspirerende invalshoek kan zijn binnen de opleidingsschool. - Vanuit schoolleidersperspectief leren hoe leiding te geven aan creatieve uitdagingen, zoals bijvoorbeeld het structureel inbedden van nieuwe thema's/doelen (zoals creatief denken en handelen) in het onderwijs in de scholen.
Stuurgroep	Stuurgroepbijeenkomsten aan de hand van inhoudelijke thema's	- Versterken gedeelde visie binnen OZ - Meer draagvlak creëren voor OZ in de scholen - Verbeteren van de organisatiestructuur van OZ
Projectleider	Bijeenkomsten van Platform samen opleiden regio Nijmegen	Kennis delen tussen projectleiders/-programmadirecteuren van verschillende opleidingsscholen in de regio Nijmegen. Elkaar inspireren en samen verder leren en ontwikkelen rondom samen opleiden.
Projectleider	Intervisie VO-raad	Kennis delen tussen projectleiders/-programmadiirecteuren van verschillende opleidingsscholen uit Nederland over 'De rol en positie van de projectleider in de complexe context van een partnerschap'.
Kwaliteitsadviseur	Platformbijeenkomsten Kwaliteitszorg samen opleiden	Kennis delen tussen kwaliteitsadviseurs en projectleiders van verschillende opleidingsscholen in de regio Nijmegen. Elkaar inspireren en samen verder leren en ontwikkelen rondom kwaliteitsborging en -ontwikkeling van samen opleiden.

Projectleider IO/SO Kwaliteitsadviseur	Leernetwerkbijeenkomsten VO raad	Kennis delen tussen projectleiders/- programmadiirecteuren, SO/IO en kwaliteitsmedewerkers van verschillende aspirant-opleidingsscholen (uit hetzelfde jaar) Van elkaar leren en samen voorbereiden op de accreditatie in 2021.
--	----------------------------------	--

3.4 Facilitering

Voor de taakuitvoering en professionalisering is per rol de facilitering, de wijze van aanstelling en de benodigde kwalificatie vastgesteld, zie tabel 8 hieronder.

Tabel 8

Facilitering, wijze van aanstelling en benodigde kwalificatie per rol binnen OZ

Wie	Facilitering	Aanstelling	Kwalificatie
WPB	Uren worden toegekend volgens de richtlijnen van de opleidingsinstituten (zie bijlage IV).	In OZ is uitgangspunt dat elke docent WPB is of kan worden	- Enkele jaren ervaring als docent - Basistraining van de HAN is afgerond
Instituutsopleider (IO)	0,2 FTE (HAN) 0,1 FTE (RDA)	In goed overleg krijgt een lerarenopleider de taak als IO op basis van passende kwalificaties.	De IO is in principe VELON-gecertificeerd, of behaalt dit certificaat zo snel mogelijk.
Onderzoeksbegeleider (OB)	15 uur per student	In goed overleg krijgt een docent/WPB de taak als onderzoeksbegeleider.	OB heeft de basiscursus onderzoeksbegeleiding afgerond
Projectleider	0,8 FTE	Sollicitatieprocedure	De projectleider is VELON geregistreerd
Schoolopleider (SO)	0,2 FTE vanuit OZ	Sollicitatieprocedure	SO heeft de basiscursus schoolopleider afgerond of volgt deze. Daarna volgt de SO het VELON-registratietraject
Medewerker onderzoek	0,1 FTE	Sollicitatieprocedure	Basiscursus onderzoeksbegeleiding is afgerond
Coördinator onderzoek	0,2 FTE	Sollicitatieprocedure	Basiscursus onderzoeksbegeleiding is afgerond
kwaliteitsadviseur	0,2 FTE	Sollicitatieprocedure	Leertraject of opleiding gevolgd die raakt aan kwaliteitszorg

4. Kwaliteitsontwikkeling

In dit hoofdstuk beschrijven we allereerst onze visie op kwaliteit. Vervolgens geven we een beschrijving van de manier waarop we systematisch werken aan het borgen en verder ontwikkelen van de kwaliteit van onze opleidingsschool en welke instrumenten we hiervoor gebruiken. Tot slot wordt inzichtelijk gemaakt wie op welke wijze betrokken is bij de interne kwaliteitszorg van onze opleidingsschool.

4.1 Uitgangspunten en doelen

Door het samen opleiden en professionaliseren in OZ willen we een optimale leer- en werkomgeving realiseren voor leerlingen, studenten en docenten. Met onze kwaliteitszorg willen we daar aan bijdragen. We monitoren de voortgang en sturen waar nodig bij.

Ons uitgangspunt is het ontwikkelen van een kwaliteitscultuur. Uit onderzoek blijkt immers dat effectieve kwaliteitszorg een kwaliteitscultuur vereist (Kleijnen et al, 2011). Waar we kwaliteit voorheen nog zagen als iets wat objectief meetbaar en lineair is (de harde kwaliteit: cijfers en procedures), zien we kwaliteit vandaag de dag als meer subjectief en contextafhankelijk (Vinkenburg, 2010). Door het verbinden van de meer 'harde' elementen van kwaliteit met de meer 'zachte' elementen (waarden, overtuigingen), werken we binnen OZ aan de verdere ontwikkeling van onze kwaliteitscultuur.

Projectleider: "Ik ga vaak in gesprek met studenten, WPB's en SO/IO's en andere betrokkenen binnen OZ. We kijken samen terug en kijken vooruit. Tijdens deze gesprekken zie ik hoe collega's en studenten elkaar inspireren en elkaar energie geven. Er ontstaan nieuwe ideeën en ze nemen ontwikkelpunten voor zichzelf mee."

Samen leiden wij innovatieve en creatieve docenten op met een sterke professionele identiteit, die het leren en de brede ontwikkeling van leerlingen faciliteren. Om dat te verwezenlijken hebben we binnen OZ doelen gesteld op het gebied van het opleidingsprogramma, de organisatie en de kwaliteitszorg. Deze doelen geven richting aan onze kwaliteitsontwikkeling en -borging en vormen voortdurend het onderwerp van gesprek binnen onze opleidingsschool.

Doelen

We leiden studenten op tot innovatieve en creatieve docenten met een sterke professionele identiteit.

Dat doen we door middel van:

1. *Ons opleidingsprogramma*
Voor elk stagetype is er een samenhangend curriculum passend bij onze visie en ons didactisch concept (Zie hoofdstuk 1 en 2).
2. *Onze organisatie*
Taken, rollen en verantwoordelijkheden zijn helder en transparant en dragen bij aan het opleiden van innovatieve en creatieve docenten met een sterke professionele identiteit (zie hoofdstuk 1). We zetten in op professionalisering van onze collega's voor het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van deze taken en rollen.
3. *Onze kwaliteitszorg*
We werken systematisch vanuit onze visie aan de ontwikkeling van de opleidingsschool waarbij iedere betrokkene zich verantwoordelijk voelt voor de kwaliteit van zijn bijdrage aan de opleidingsschool.

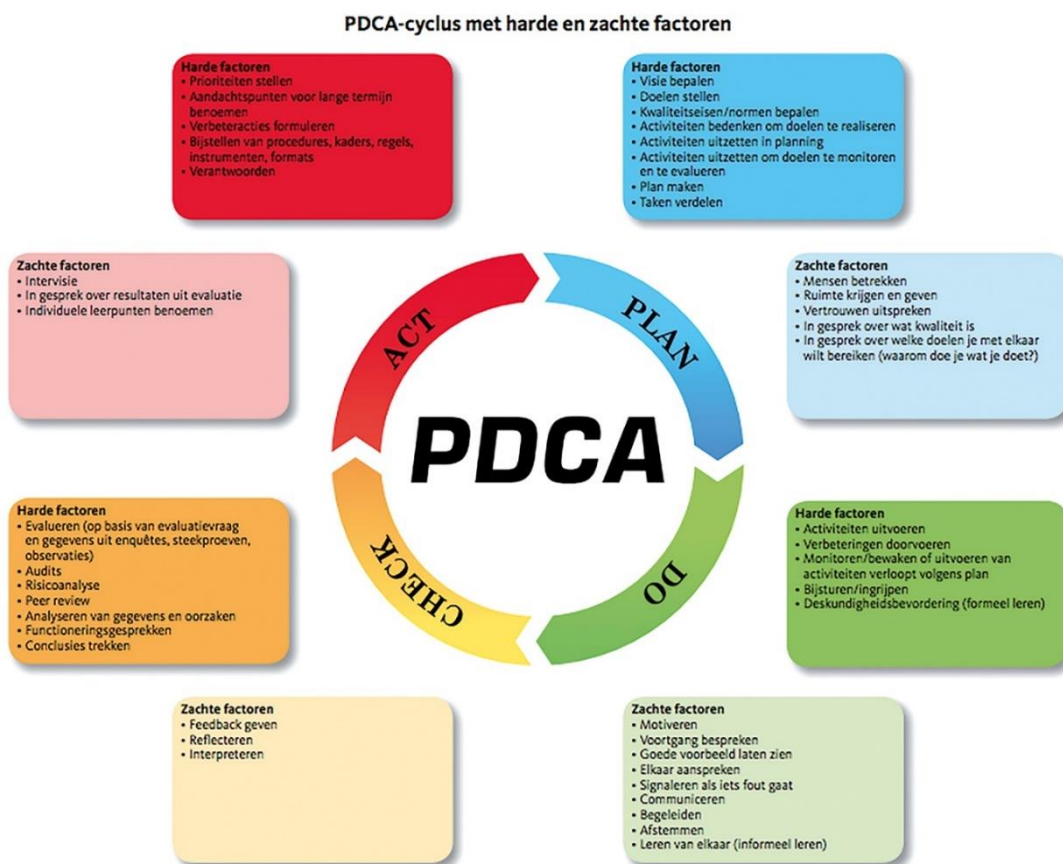
Student wpl2a: "De leerwerktaak ICT past prima binnen het totale opleidingsprogramma. Het sluit mooi aan bij de opdracht die we krijgen vanuit de HAN".

WPB: "In de startbijeenkomst voor de studenten van wpl2b kwam, volgens mij, de opdracht van de leerwerktaak niet duidelijk genoeg over. Na afloop heb ik meteen mijn verbeterpunten doorgegeven".

De basis van ons kwaliteitsdenken is te vinden in de reflectieve school²⁰ zoals Vinkenburg (2010) beschrijft. Voor ons betekent dit dat de hierboven genoemde doelen continu onderwerp van gesprek zijn binnen onze opleidingsschool en dat we ze gebruiken als toetssteen bij al ons handelen. We kiezen er bewust voor om deze doelen niet te vertalen naar losse, op zichzelf staande, kwaliteitsindicatoren (bijvoorbeeld in de vorm van afvinklijstjes). Dit omdat kwaliteitsindicatoren veelal een eigen leven gaan leiden en dan los van de bedoeling worden getoetst. We zijn er van overtuigd dat het gebruiken van de doelen als toetssteen, de reflectieve dialoog stimuleert en leidt tot meer eigenaarschap voor kwaliteit bij alle betrokkenen binnen OZ. We gebruiken tevens elementen uit de empirische- en normatieve school²¹ (Vinkenburg, 2010) die ons ondersteunen om systematisch te werken aan onze kwaliteitsontwikkeling en -borging. We maken bijvoorbeeld gebruik van de PDCA-cyclus en zetten diverse kwaliteitszorginstrumenten in. In de volgende paragrafen gaan we hier verder op in.

4.2 Evaluatieproces

We toetsen ons handelen systematisch aan de gestelde doelen en we zetten in op het verder ontwikkelen van de opleidingsschool door gebruik te maken van het PDCA-model, zie Figuur 4.

Figuur 4. PDCA model conform CINOP. Verkregen van <https://www.frans-bartvisser.nl/pdca-cyclus.html>

²⁰ De 'reflectieve' school beziet kwaliteitsverbetering als een veranderingsproces en probeert daarbij geen normatief standpunt in te nemen. Zij zegt dus niet hoe het moet, maar stelt steeds de vraag: "Waarom gaat het (niet) goed?". De essentie van dit proces is: 'Samen met anderen kritisch kijken naar het eigen handelen, om dit vervolgens te verbeteren'.

²¹ De 'empirische' school focust op procesvariatie (symptoom), de onvoorspelbaarheid van producteigenschappen en de onbeheersbaarheid van productieprocessen (diagnose). De 'normatieve' school stelt dat pas van 'integrale kwaliteitszorg' sprake is bij (1) een totale benadering waarbij alle processen in ogenschouw worden genomen, bij (2) een cyclische structuur in de aanpak (plandocheckact) én bij (3) een samenhang met het oordeel van de klant over de kwaliteit van product of dienst.

Binnen onze opleidingsschool betekent dit het volgende:

Plan	Binnen OZ worden bij de start van een studiejaar jaardoelen gesteld in diverse groepen (bv. door de diverse WPL-teams en door projectleiding) om te werken aan het behalen van de doelen van de gehele opleidingsschool. Deze jaardoelen worden opgesteld op basis van nieuwe inzichten en evaluatieresultaten van het voorgaande jaar.
Do	De doelen worden omgezet in een plan van aanpak (bijvoorbeeld een herontwerp van het curriculum of een herijking van de rollen binnen OZ) en worden in de praktijk uitgevoerd.
Check	Tussentijds en aan het einde van de betreffende periode worden resultaten geëvalueerd m.b.v. diverse vragenlijsten en overlegmomenten. De bereikte resultaten worden vergeleken met de doelstellingen.
Act	Op basis van de analyse van het bereiken van de doelstellingen worden verbetervoorstellen gedaan die als input dienen voor de nieuwe cyclus. De verbetervoorstellen (met achterliggende analyse) worden gedeeld in de werkgroep OZ.

Twee specifieke voorbeelden:

- *Jaarlijks worden door de WPL-teams werksessies georganiseerd om het afgelopen schooljaar specifiek voor hun doelgroep te evalueren. Dit gebeurt onder begeleiding van onze kwaliteitsadviseur en aan de hand van de tabel proces- en kwaliteitsborging van de betreffende WPL. Op basis van evaluatieresultaten worden verbeterpunten vastgesteld en worden doelen gesteld voor het nieuwe studiejaar. Verbeterpunten die gaan over het geheel van het programma, de organisatie en de kwaliteitszorg van opleidingsschool Zutphen worden besproken in de werkgroep OZ.*
- *De kwaliteitsadviseur sluit met regelmaat aan bij de WOZ en is tevens op individueel niveau betrokken. Zo heeft de kwaliteitsadviseur bijvoorbeeld elk schooljaar een individueel gesprek met de school- en instituutsopleiders, waarin zij samen terug- en vooruitkijken en doelstellingen (her)formuleren.*

Om het lerende effect te versterken en meer eigenaarschap voor de kwaliteit bij alle betrokkenen binnen OZ te creëren combineren we dit systematisch werken (volgens het PDCA-model) met de meer sociaal culturele aspecten (met elkaar in gesprek gaan over kwaliteit). Deze zijn nodig om een organisatie goed te laten functioneren (INK, 2010)²². Voor ons betekent dit dat we in de opleidingsschool inzetten op het stimuleren en organiseren van de dialoog over de kwaliteit van de opleidingsschool. Door met elkaar in gesprek te blijven op alle niveaus van de opleidingsschool stimuleren we het eigenaarschap voor kwaliteit van alle betrokkenen binnen de opleidingsschool. We hanteren hiervoor vaste overlegstructuren (zie de tabel 9). Ook organiseert kwaliteitszorg bijeenkomsten waarin inhoudelijk gesproken wordt over de kwaliteit van (onderdelen van) de opleidingsschool.

Schoolopleider: "Tijdens onze laatste bijeenkomst hebben we een gezamenlijk doel voor volgend jaar vastgesteld: we gaan als schoolopleiders vaker in gesprek met de WPB's over de nieuwe beoordeling- en begeleidingssystematiek."

Tabel 9

Overleggen binnen OZ²³

Wie	Wat	Frequentie
Werkgroep OZ (WOZ)	Gezamenlijke bijeenkomst	Een middag per maand
SO's	Onderling overleg	Variabel
SO's en IO's	Onderling overleg	Variabel
WPL team	Gezamenlijke bijeenkomst	Variabel
WPL team en projectleider		Minimaal twee keer per jaar
WPL team en kwaliteitsadviseur	Gezamenlijke bijeenkomst	Twee keer per jaar
SO en WPB	Onderling overleg	Variabel

²² INK (2010) <https://www.ink.nl/modellen/pdca-imwr/>

²³ Naast de in de tabel genoemde overleggen, vinden wij elkaar in de wandelgangen en personeelskamers. In Opleidingsschool Zutphen staan de scholen op loop- of fietsafstand van elkaar, waardoor intensief contact met elkaar eenvoudig te realiseren is. Daarnaast hebben we door de invoering van digitale meetings, zoals Teams en ZOOM, nog makkelijker intensief contact met elkaar (ook met de instituten).

IO en WPB	Onderling overleg	Op verzoek en aan het begin van de stage
WPB's	Gezamenlijke bijeenkomst (Intervisie)	Naar behoefte
Stuurgroep	Gezamenlijke bijeenkomst	Drie keer per jaar
Projectleider en rector/directeur	Gesprek tijdens 'rondje rectoren'	Twee keer per jaar
Leernetwerk leidinggevend	Gezamenlijke bijeenkomst	Twee keer per jaar
Projectleider en leidinggevend	Gesprek tijdens 'rondje MT-overleggen'	Twee keer per jaar
Ontwikkelgroep onderzoek	Gezamenlijke bijeenkomst	Twee keer per maand (indien nodig vaker)
WOZ en Ontwikkelgroep onderzoek	Gezamenlijke bijeenkomst	Twee keer per jaar
Ontwikkelgroep Onderzoek en SO/IO	Onderling overleg	Variabel
Projectleider en penvoerder	Onderling overleg	Wekelijks
Projectleider met andere projectleiders/programmamanagers regio Nijmegen	Gezamenlijke bijeenkomst	Maandelijks
Projectleider en kwaliteitsadviseur	Onderling overleg	Variabel

De combinatie van het systematisch werken volgens de PDCA en de aandacht voor de meer mensgerichte, sociaal culturele aspecten draagt bij aan de ontwikkeling van de kwaliteitscultuur binnen OZ. Tijdens onze overlegmomenten worden niet enkel agendapunten besproken, maar delen we ook ervaringen en inspireren we elkaar. Hierdoor verbetert onze kwaliteit van samen opleiden.

4.3 Kwaliteitszorginstrumenten

Binnen OZ zetten we diverse kwaliteitszorginstrumenten in om continu te werken aan onze kwaliteit als opleidingsschool. In deze paragraaf volgt een beknopte omschrijving van de typen instrumenten die we daarbij inzetten.

Alle activiteiten binnen OZ worden geëvalueerd middels een schriftelijke en/of mondelinge evaluatie. De evaluaties die binnen OZ gebruikt worden, worden hieronder per doel beschreven.

1. Ons opleidingsprogramma

- Online vragenlijst (via HBO-spiegel) waarin gevraagd wordt naar de studenttevredenheid over de stage als geheel. Deze vragenlijst is samen met de instituten ontwikkeld voor alle samenwerkingsverbanden in de regio die de instituten onderhouden. Er wordt onder andere gevraagd naar de kwaliteit van het begeleiden en opleiden binnen OZ. Daarnaast zijn er specifieke vragen over Opleidingsschool Zutphen toegevoegd. De beleidsmedewerker kwaliteitszorg van de tweede graads lerarenopleidingen van de HAN draagt zorg voor de uitvoering en analyse van de enquête.

SO: "Ik heb voor onze school een stroomschema gemaakt dat inzichtelijk maakt wat er geregeld moet worden als een student zijn stage start. Dit heb ik gedeeld tijdens het overleg van WOZ. De andere SO's vonden het heel handig en hebben de basis gebruikt om zoiets dergelijks ook voor hun eigen school te maken. De resultaten delen we weer met elkaar om zo het document te perfectioneren".

- Daarnaast wordt er per stage ook mondeling geëvalueerd met zowel het WPL-team als WPB's. Het WPL-team dat verantwoordelijk is voor de doelgroep organiseert deze evaluaties (per school of plenair). Hierin wordt onder begeleiding van de kwaliteitsadviseur en projectleider besproken hoe studenten en WPB's de stage hebben ervaren. Ook evalueren zij met elkaar wat ze hebben geleerd. Door met elkaar de dialoog aan te gaan, komt er vaak nog meer informatie naar boven dan uit de enquêtes.

Student wpl2b: "Het was leerzaam om met elkaar te delen welk moment wij zelf vonden dat we aan onszelf hadden bewezen dat we lio-bekwaam zijn. Dit was voor iedereen heel anders en toch ook weer herkenbaar. Het bevestigde mijn eigen 'gevoel', waardoor ik met nog meer vertrouwen mijn stage van wpl3 begin volgend schooljaar."

WPB: "Door de enquête kijk je vanaf een afstand naar jezelf. Ik ontdekte dat ik heel trots ben op dat ik heb geleerd om te begeleiden op afstand. Stagiaires zijn inmiddels ervaren in het werken met Teams, en hybride lessen. Ondanks de grote handicaps dit jaar hebben ze een volwaardige stage kunnen afronden."

2. Onze organisatie

- Alle professionaliseringsactiviteiten (zie paragraaf 3.3) worden mondeling en/of schriftelijk geëvalueerd. De kwaliteitsadviseur draagt zorg voor de uitvoering en analyse.
- Alle actoren (projectleiding, WPB, SO, IO, onderzoeksbegeleider en kwaliteitsadviseur) hebben een ontwikkel- of functioneringsgesprek met een leidinggevende waarin de taak binnen de opleidingsschool onderwerp van gesprek is.
- Met school- en instituutsopleiders wordt jaarlijks een (individueel) evaluatiegesprek gevoerd door de projectleider of kwaliteitsadviseur.
- De WPB maakt gebruik van onze 'ontwikkelset WPB'. Deze bestaat uit een vragenlijst voor studenten en een voorbereidingsformulier voor het ontwikkelgesprek. De ontwikkelset heeft als doel om gerichter het gesprek in te gaan bij het functionerings- of ontwikkelgesprek tussen de WPB en een leidinggevende.
- Er is een enquête voor WPB's waarin uitgebreid wordt gevraagd naar het functioneren van de opleidingsschool. WPB's geven terug waar ze trots op zijn en waar ze tegen aan zijn gelopen en geven feedback aan OZ omtrent de begeleiding en professionaliseringsactiviteiten.

IO HAN: "Mijn persoonlijke doel voor volgend jaar is ervoor zorgen dat WPB's het groeidossier daadwerkelijk en efficiënt gaan inzetten in hun begeleiding en beoordelingstraject."

- Aan het eind van het schooljaar wordt er door de kwaliteitsadviseur en de projectleider met WPB's een gesprek gevoerd over de begeleiding, waarbij de vragenlijst wordt besproken. Door met elkaar het gesprek aan te gaan, komt er vaak aanvullende informatie boven tafel.
- Tijdens de professionaliseringsbijeenkomsten op de opleidingsinstituten worden processen en de rol van de IO geëvalueerd.
- Bij ontwikkelgroepen op de instituten, zoals bijvoorbeeld over het doorontwikkelen van het werkplekcurriculum, wordt de rol van de IO geëvalueerd.
- De projectleider vraagt tweejaarlijks 360 graden feedback over het functioneren van zijn of haar taak binnen de opleidingsschool, ter voorbereiding op een functionerings- of ontwikkelgesprek met een lid van de stuurgroep.

3. Onze kwaliteitszorg

- Voor de verschillende stagetypen hebben we de processen uitgewerkt in een totaalschema, 'tabel proces- en kwaliteitsborging'. De tabellen geven inzicht in de stappen die horen bij de uitvoering van de processen, de doelen per stap, de benodigde kaderstellende documenten en de verantwoordelijken. Er vinden jaarlijks evaluatiegesprekken plaats aan de hand van de tabel proces en kwaliteitsborging per stagetype. Op basis van deze evaluatiegesprekken worden de procesbeschrijvingen verder ontwikkeld. Dit helpt ons om onze visie in de dagelijkse praktijk te realiseren en de kwaliteit te monitoren en te borgen.
- Daarnaast werken we binnen OZ met een jaarkalender voor kwaliteitszorg. Deze is te vinden in bijlage V.

Een aantal voorbeelden van kwaliteitszorginstrumenten en een voorbeeld van een tabel proces- en kwaliteitsborging zijn te vinden in bijlage VI van dit document.

4.4 Betrokkenen bij interne kwaliteitszorg

Passend bij ons uitgangspunt 'het ontwikkelen van een kwaliteitscultuur' is iedereen binnen OZ verantwoordelijk voor de interne kwaliteitszorg. In deze paragraaf geven we een korte beschrijving van de direct betrokkenen en hun rol hierin.

Stuurgroep

De stuurgroep is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de opleidingsschool. De stuurgroep heeft daarom een belangrijke taak in het borgen en (verder) ontwikkelen van de kwaliteit. De stuurgroepleden bespreken en besluiten jaarlijks wie waar verantwoordelijk voor is en welke rol elk stuurgroeplid individueel oppakt. Daarnaast scherpen zij jaarlijks de visie aan en stellen deze vast. Tijdens de bijeenkomsten gaan zij inhoudelijk met elkaar aan de slag en werken aan de hand van verschillende thema's. Door ervaringen te delen, terug te kijken en vooruit te kijken, werkt de stuurgroep samen aan het creëren van meer draagvlak van samen opleiden. De stuurgroep wordt inhoudelijk gevoed door de adviezen vanuit de projectleiding en stuurt daarnaast bij op basis van actuele ontwikkelingen en inzichten t.a.v. de gestelde doelen. Een goed voorbeeld hiervan is dat er door de stuurgroep is besloten om met elkaar deel te nemen aan de masterclass 'Creatief Leiderschap' om het middenmanagement nog meer betrekken bij het samen opleiden.

Rector: "De stuurgroep is verantwoordelijk voor het opleiden van studenten *in* onze scholen, voor afstemming over de grenzen van de eigen school heen, voor het tot uiting laten komen van onze visie in het eigen onderwijsconcept, het mede vormgeven aan de inhoud van de opleidingen zodat deze nog beter aansluit bij de onderwijspraktijk."

Projectleiding

De kwaliteitsadviseur en de projectleider hebben regelmatig contact om verschillende kwaliteitsvraagstukken te bespreken. De projectleider bewaakt de tijdlijn van het begeleidings- en beoordelingsproces en heeft contact met alle betrokkenen in OZ om onder andere de kwaliteit te borgen en verbeteren. Samen met de kwaliteitsadviseur werkt de projectleider de verbetervoorstellen uit en koppelt deze terug aan de stuurgroep. Belangrijk uitgangspunt hierbij vormen de doelen zoals eerder in dit hoofdstuk beschreven.

Werkgroep Opleidingsschool Zutphen (WOZ)

De spil in onze kwaliteitsborging en -ontwikkeling vormt de werkgroep Opleidingsschool Zutphen. Zij reflecteert voortdurend op processen en resultaten in de maandelijkse bijeenkomsten en stelt op basis hiervan verbeterplannen op. De verbetervoorstellen worden vastgesteld in de stuurgroep. De uitvoering van de verbetervoorstellen is vervolgens weer in handen van de WOZ onder leiding van de projectleider en met ondersteuning van de kwaliteitsadviseur.

WPL-teams

Onze WPL-teams zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het opleidingsprogramma van de betreffende doelgroep. Met ondersteuning van de kwaliteitsadviseur werken zij systematisch aan de borging en doorontwikkeling van het praktijkcurriculum. Een belangrijk hulpmiddel hierbij is de tabel proces- en kwaliteitsborging van het betreffende stage-type. (Zie bijlage VI)

Leidinggevende: “Door het ontwikkelgesprek met de WPB ontdekten we samen dat een student begeleiden veel win-win situaties kan opleveren. De student had voor zijn onderzoek een digitaal taaldorp ontworpen. Zelf heeft hij er veel van geleerd en de hele sectie Duits gaat het volgend jaar bij de eerste klas in de les gebruiken”

Schoolopleiders en Instituutopleiders

Onze SO's en IO's dragen (naast de taken in de WOZ en het WPL-team) zorg voor de kwaliteit van de studentbegeleiding uitgevoerd door WPB's. De SO's en IO's informeren de WPB's over wat er van hen verwacht wordt en delen de nieuwste inzichten met betrekking tot het samen opleiden.

Daarnaast geeft de SO indien nodig de leidinggevende informatie over het functioneren van een WPB. Zo zorgen zij samen voor de kwaliteit van de begeleiding.

Student wpl2b: “Aan het eind van de stage voerden we een gesprek met medestudenten en de projectleider. Naast dat we onze ervaringen met elkaar deelden, kon ik mijn complimenten geven over mijn WPB en SO. Ook was er ruimte voor tips. Ik heb aangegeven dat het voor wpl2b studenten prettig zou zijn als zij ook een lokaalsleutel en een printpas zouden mogen ontvangen. De projectleider was blij met alle verbeterpunten die we gaven.”

Werkplekbegeleiders

De kwaliteit van de begeleiding wordt met name bepaald door de werkplekbegeleiders. Zij zijn dan ook een belangrijke speler in de kwaliteitsborging en -ontwikkeling binnen OZ. Werkplekbegeleiders worden op diverse manieren ondersteund in het borgen en verder ontwikkelen van de kwaliteit van hun roluitvoering. In de jaarlijkse ontwikkel- of functioneringsgesprekken is de taak WPB onderdeel van het gesprek.

Middenmanagement

Onze leidinggevenden dragen zorg voor de borging van de kwaliteit van de werkplekbegeleiders en de schoolopleiders door in het ontwikkel- of functioneringsgesprek de taak

binnen de opleidingsschool mee te nemen. Op de opleiding geldt dit ook voor de instituutopleiders. Het middenmanagement vormt een belangrijke schakel tussen de staande organisaties en de netwerkorganisatie van OZ.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitsadviseur, beleidsmedewerkers kwaliteitszorg HAN & RDA en de projectleiding dragen zorg voor de uitvoering en doorontwikkeling van de kwaliteitszorg van de opleidingsschool. De ontwikkeling van een kwaliteitscultuur is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Zij ondersteunen en/of voeren evaluaties uit (m.b.v. de instrumenten zoals beschreven in voorgaande paragraaf).

Studenten

Studenten vormen een belangrijke gesprekspartner in het toetsen van onze kwaliteit als opleidingsschool. We stellen gerichte vragen (bijvoorbeeld door middel van enquêtes en mondelinge evaluaties) om zicht te krijgen op het bereiken van onze doelen. Tevens streven we naar een open cultuur waarin studenten informeel aangeven hoe ze het opleiden in de school ervaren. Dat is bijvoorbeeld goed terug te zien in het leercafé.

Doordat de sfeer hierin zo gelijkwaardig, intercollegiaal en veilig is, worden er geregeld evaluatieve opmerkingen gemaakt.

Ontwikkelgroep onderzoek

De ontwikkelgroep onderzoek is verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging en -ontwikkeling van het praktijkonderzoek in de school. We streven naar een verbinding tussen de persoonlijke ontwikkeling van de student en de ontwikkelingen binnen de school. Hiervoor is een meerjarenplan opgesteld. Jaarlijks evalueert de ontwikkelgroep onderzoek wat er bereikt is en stellen zij doelen op voor komend schooljaar. De opbrengst en voorstellen worden voorgelegd aan de stuurgroep.

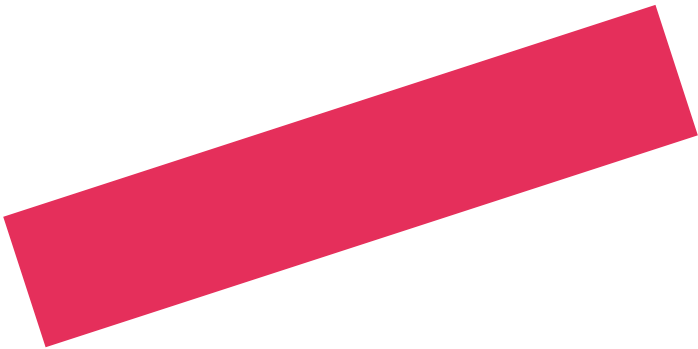

Literatuurlijst

- Deci, E.L. & Ryan, R.M. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55, 68-78.
- Kelchtermans, G., Ballet, K., Cajot, G., Cernel, K., Marz, V., Maes, J., Peeters, E., Piot, L., & Robben, 80 D. (2010). Worstelen met werkplekieren. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders (VELON/ VELOV)*, 31 (1), 4-10.
- Kleijnen, J., Dolmans, D., Willems, J. & Hout, H. van (2011). *Effectieve Kwaliteitszorg vereist een Kwaliteitscultuur* (paper). Maastricht: Onderwijs Research Dagen.
- Kroeze & Timmermans (2019). *Een samenhangend curriculum ontwikkelen in de driehoek*. Opbrengsten van een ontwerpnetwerk.
- Oosterheert & Meijer (2017). Wat creativiteitsontwikkeling in het onderwijs behoeft. *Pedagogische Studiën* (94) 196-210
- Snoek, M., de Wit, B., Dengerink, J., van der Wolk, W., van Eldik, S., & Wirtz, N. (Eds.) (2017). *Een beroepsbeeld voor de leraar: over ontwikkelrichtingen en groei van leraren in het onderwijs*. Utrecht: Steunpunt Opleidingsscholen.
- Van der Donk & van Lanen (2016). *Praktijkonderzoek in de school*. Bussum: Coutinho.
- Vinkenburg, H. (2010). Naar een derde school in de kwaliteitskunde? *Synaps*, 31, 3-5.
- Vloet, C., M., M. (2015) Proefschrift: *Professionele identiteitsontwikkeling van leraren als dialogisch proces*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.
- Weekenstro, W.F. (2010) *Toolkit koppelkaart*. Het Assink Lyceum.
- Zitter, I. and A. Hoeve (2012), "Hybrid Learning Environments: Merging Learning and Work Processes to Facilitate Knowledge Integration and Transitions", *OECD Education Working Papers*, No. 81, OECD Publishing.

Bijlagen

Bijlage I beschrijving bekwaamheidsgebieden
(niveaubeschrijvingen HAN)

LEERAAR 2E GRAAD HAN ILS

7313 Niveaubeschrijving tweedegraads
lerarenopleidingen

Studiejaar 2019-2020

Drie niveaus

1. Propedeutische fase (niveau 1, propedeutische fase)

Hier speelt oriëntatie op het beroep, vakinhoud en de studie een belangrijke rol: past dit beroep en deze opleiding bij je? Je maakt kennis met de opleiding en doet je eerste ervaring op in de praktijk (de stage). Tevens is het propedeusejaar het moment voor de opleiding om, onder andere op basis van je studieresultaten, te bepalen of je op je plek zit bij deze opleiding. Je krijgt daarom aan het einde van het propedeusejaar een studieadvies. Als je je propedeuse haalt, dan ben je hoofdfasebekwaam.

2. Hoofdfase (niveau 2, postpropedeutische fase)

Als duidelijk is dat de opleiding en het beroep bij je passen, ga je door met de hoofdfase van de opleiding. In de hoofdfase vindt de verdieping op het vak en beroep plaats, zowel kennis als kunde. In deze fase vinden twee stages plaats waarin het accent ligt op het lesgeven, begeleiden en ontwerpen van onderwijsactiviteiten. Als je de hoofdfase hebt afgerond, dan ben je eindfasebekwaam.

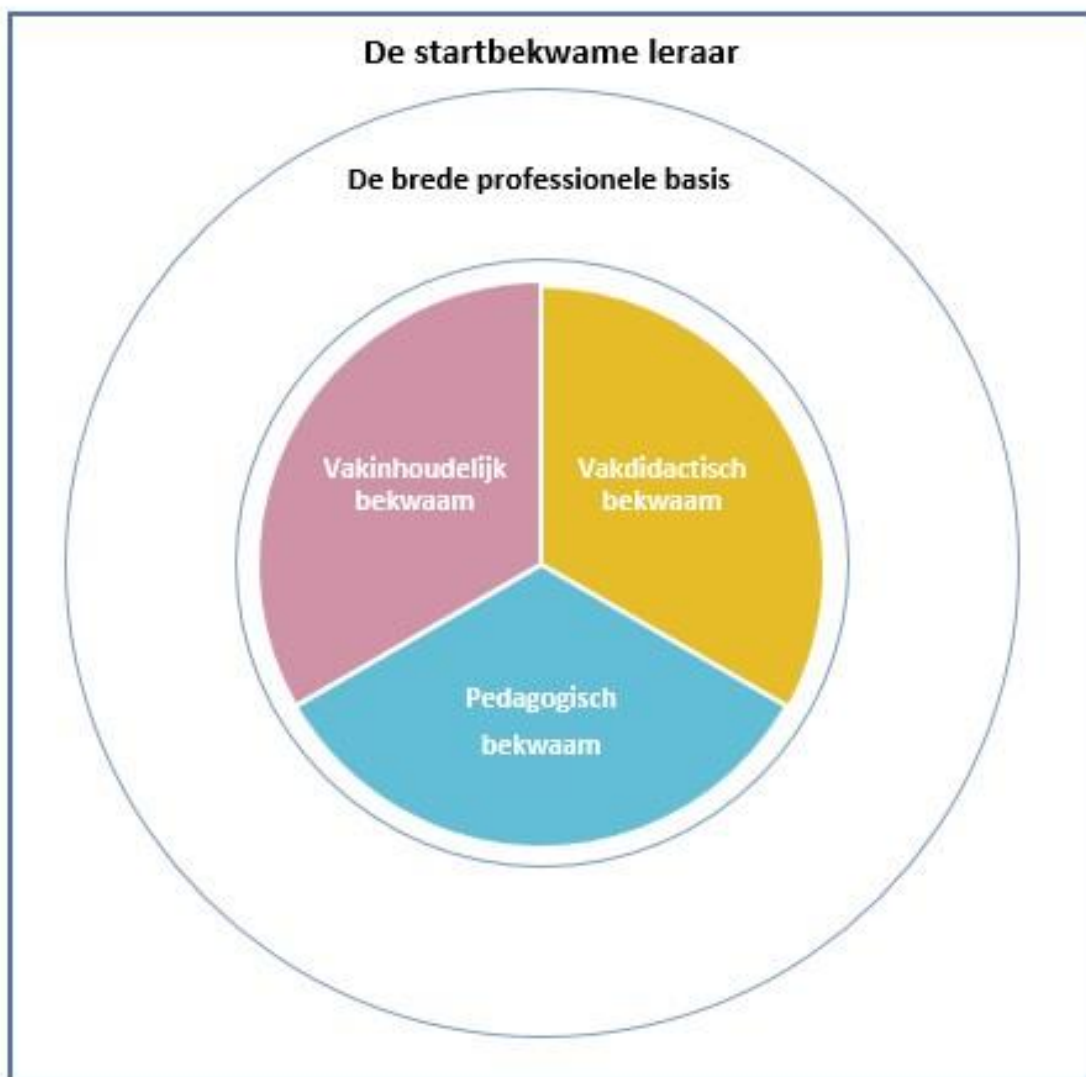
3. Eindfase (niveau 3, postpropedeutische fase)

In de eindfase van de opleiding staat het afstuderen centraal met daarbij de eindstage. Het draait hierin om het zelfstandig functioneren als leraar. Als je de eindfase hebt behaald, dan ben je klaar om te starten op de arbeidsmarkt: je bent startbekwaam én klaar om jezelf te blijven ontwikkelen.

De beoogde leerresultaten

In de niveaubeschrijving werken we de leerresultaten uit aan de hand van vier categorieën:

- De brede professionele basis (PB)
- Pedagogisch bekwaam (p)
- Vakinhoudelijk bekwaam (Vi)
- Vakdidactisch bekwaam (Vd)

Het eindniveau: startbekwaam

De brede professionele basis (PB)

De startbekwame leraar is een vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch bekwame onderwijsprofessional met een open en kritische houding. Hij streeft naar kwaliteit en onderzoekt daarvoor zijn eigen praktijk, is betrokken bij de ontwikkeling van lerenden, draagt bij aan schoolontwikkeling en onderwijsinnovatie, werkt samen met collega's in een professionele onderwijsgemeenschap en wil zich blijven ontwikkelen. Dat wil zeggen: hij ...

- PB1 werkt zelfbewust en inspirerend vanuit een onderbouwde visie op onderwijs en draagt deze op micro-, meso- en macroniveau uit.
- PB2 stimuleert het leren én het leren leren van alle lerenden, onder meer door hen te leren omgaan met onzekerheden, hun zelfbeeld en motivatie te vergroten, aan te sluiten bij hun interesses en een inspirerend rolmodel te zijn.
- PB3 werkt samen met collega's in - en waar relevant ook buiten - de eigen instelling en stemt zijn professionele handelen waar nodig met hen af.
- PB4 heeft een onderzoekende, resultaat- en ontwikkelingsgerichte houding; hij wil zich blijven ontwikkelen in zijn werk.
- PB5 is zich voortdurend bewust van het feit dat zijn handelen - dat wat hij doet én niet doet - gevolgen heeft voor anderen en de wereld om hem heen en vice versa.
- PB6 ontwerpt een krachtige authentieke leeromgeving waarbij hij zijn onderwijs in inhoud, vorm en activiteiten actueel houdt.

Vakinhoudelijk bekwaam (Vi)

De vakinhoudelijk bekwame leraar beheerst de inhoud van het onderwijs dat hij verzorgt. Dat wil zeggen: hij...

- Vi1 staat 'boven' de leerstof en kan die zo samenstellen, kiezen en/of bewerken dat zijn leerling(en) die kunnen/kan leren.
- Vi2 legt vanuit zijn vakinhoudelijke expertise verbanden met het dagelijks leven, werk en wetenschap en draagt daarmee bij aan de algemene vorming van zijn leerlingen.

Pedagogisch bekwaam (P)

De pedagogisch bekwame leraar realiseert op een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met zijn collega's een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen. Dat wil zeggen: hij ...

- P1 volgt de ontwikkeling van zijn leerlingen in hun leren en gedrag en stemt zijn handelen daarop af, passend bij het onderwijs van deze tijd.
- P2 stimuleert en begeleidt de ontwikkeling van de leerling tot een zelfstandige en verantwoordelijke volwassene/burger.
- P3 sluit in zijn handelen aan bij de naaste ontwikkeling van zijn leerlingen op sociaal-emotioneel en moreel gebied.
- P4 begeleidt de leerling, in de context van het beroepsgerichte onderwijs, bij zijn oriëntatie op vervolgonderwijs en beroepen en het ontwikkelen van (beroeps)identiteit (alleen voor de tweedegraadsopleidingen).

Vakdidactisch bekwaam (Vd)

De vakdidactisch bekwame leraar maakt op een professionele, ontwikkelingsgerichte wijze in afstemming met zijn collega's en passend bij het onderwijskundige beleid van zijn school de vakinhoud leerbaar voor zijn leerlingen door deze te vertalen in leerplannen of leertrajecten. Dat wil zeggen: hij ...

- Vd1 brengt in leerplannen en leertrajecten een duidelijke relatie aan tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, de vakinhoud en de inzet van de verschillende methodieken en middelen.
- Vd2 volgt bij de uitvoering van zijn onderwijs de ontwikkeling van zijn leerlingen; hij beoordeelt en analyseert regelmatig en adequaat of de leerdoelen behaald worden en hoe dat gebeurt; op basis van zijn analyse stelt hij zo nodig zijn onderwijs bij.

Bijlage I beschrijving bekwaamheidsgebieden (niveaubeschrijvingen RDA)

De niveaubeschrijvingen van de RDA zijn terug te vinden op de website:

<https://www.ru.nl/docentenacademie/stage/begeleiders-0/eenjarige-educatieve-master/belangrijke-documenten/>

De brede professionele basis

Niveau 1 (propedeuse)	Niveau 2 (hoofdase)	Niveau 3 (eindfase)
De hoofdfasebekwame leraar	De eindfasebekwame leraar ...	De startbekwame leraar ...
- kan samenwerken met medestudenten en begeleiders en contact maken met collega's in de vakgroep. - gaat op zoek naar ict-toepassingen en applicaties die hij kan inzetten in zijn eigen onderwijs. Hij deelt zijn verworven kennis met zijn medestudenten en directe collega's. - toont interesse in actuele ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. - heeft kennis van wat praktijkonderzoek is en hoe het uitgevoerd kan worden. - kan zoeken naar bronnen en deze beoordelen op bruikbaarheid. - heeft kennis van enkele onderzoeksmethoden en kan hiermee experimenteren in de praktijk. - kan systematisch terugblikken op zijn eigen handelen en hier conclusies uit trekken. - kan zich zowel mondeling als schriftelijk correct en helder uitdrukken (spelling, zinsbouw en tekststructuur) waarbij hij op functionele wijze gebruik maakt van multimediale middelen. - Formuleert zorgvuldig en geeft zijn boodschap helder en in correcte bewoordingen weer.	- kan samenwerken met medestudenten, begeleiders en collega's in de school om zijn/haar eigen handelen te verbeteren en bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs. - kan experimenteren met innovatieve ict-toepassingen in het onderwijs en deelt zijn/haar ervaringen met anderen. - heeft aantoonbare kennis over de laatste ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. - kan onder begeleiding een praktijkvraagstuk onderzoeken en resultaten gebruiken in zijn praktijk. - kan op effectieve wijze zoeken naar bronnen, deze beoordelen op bruikbaarheid en de verkregen bronnen onderling vergelijken en gebruiken. - kan op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten zijn eigen handelen in de praktijk verbeteren. - kan reflecteren op zijn eigen handelen en kan op basis daarvan handelingsalternatieven benoemen en toepassen. - heeft het doel van zijn communicatie helder voor ogen en stemt daarbij af op de doelgroep.	- kan samenwerken met relevante actoren (waaronder ouders) en netwerken binnen en buiten de school om zijn/haar eigen handelen te verbeteren en bij te dragen aan schoolontwikkeling. - leert en werkt samen met collega's in het gebruik van ict, participeert in online sociale netwerken en is innovatief in het gebruik van ict. - heeft aantoonbare kennis over en inzicht in de laatste ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. - kan op een systematische wijze en in dialoog met belanghebbenden een praktijkonderzoek¹ uitvoeren waarbij antwoorden verkregen worden op vragen die ontstaan in de eigen onderwijspraktijk en gericht zijn op verbetering van deze praktijk. - kan theorie en praktijk met elkaar verbinden met behulp van vakliteratuur. - kan bewust verschillende perspectieven innemen en hierbij belanghebbenden betrekken. - kan een systematische werkwijze hanteren waarbij hij/zij uitgaat van een analyse van het vraagstuk, gemotiveerde keuzes voor methoden en technieken maakt bij het verzamelen en analyseren van data en laat zien hoe hij/zij tot analyseresultaten en conclusies komt. - kan met het onderzoek praktijknabije kennis opleveren voor zowel hem- of haarzelf als de opleidingsschool in de vorm van

¹ In afwijking op de bekwaamheidseisen hanteren we binnen HAN ILS de definitie 'praktijkonderzoek' i.p.v. praktijkgericht onderzoek. De definitie is uitgewerkt in Van der Donk en van Lanen (2016) p. 27.

		beroepsproducten en zorgdragen voor passende kennisdeling. • beschikt over informatievaardigheden; hij is in staat effectief informatie te zoeken en te vinden, de betrouwbaarheid van deze informatie te beoordelen, diverse informatiebronnen te benutten, informatie van diverse bronnen met elkaar te vergelijken en de gevonden informatie te synthetiseren. • kan van vrijwel elke ervaring een leerervaring maken door erop te reflecteren en erover te communiceren met anderen. • kan informatie, ideeën en oplossingen overbrengen waarbij inhoudelijke communicatie verbonden wordt aan correcte spreek- en presentatietechnieken. • kan zich zowel mondeling als schriftelijk helder, correct en zorgvuldig uitdrukken en hanteert hierbij vaktaal in zijn betoog.
--	--	--

Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
De hoofdfasebekwame leraar	De eindfasebekwame leraar ...	De startbekwame leraar
Kennis • heeft kennis van de ontwikkeling van de adolescent en zijn leef- en belevingswereld. • kent verschillende ontwikkelingstheorieën die hem helpen de leerlingen en hun behoeften te leren kennen. • heeft kennis van de basisbehoeften van leerlingen en kan deze herkennen in de praktijk. • heeft kennis van diverse observatietechnieken en het doel daarvan.	Kennis • heeft kennis van ontwikkelingstheorieën en gedragswetenschappelijke theorie die voor zijn eigen onderwijspraktijk relevant zijn. • heeft kennis over hoe je groepsprocessen kunt sturen en begeleiden en hoe hij als leraar kan bijdragen aan groepsvorming. • heeft kennis van mogelijke ondersteuningsbehoeften van veelvoorkomende ontwikkelings- en gedragsproblemen en -stoornissen. • heeft kennis van de (loopbaan)begeleidingsstructuur in de school. • heeft kennis van de zorgstructuur op de eigen school en kent de verschillende actoren.	Kennis • heeft kennis van ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorie die voor zijn onderwijspraktijk relevant zijn (bijvoorbeeld elementen uit de sociale psychologie en de communicatietheorie) en kan die betrekken op zijn pedagogisch handelen. In de context van het beroepsgerichte onderwijs houdt dit onder andere in dat hij zich verdiept in de theoretische en praktische aspecten van het leren functioneren in een beroep en de ontwikkeling van beroepsidentiteit. • heeft kennis van agogische en pedagogische theorieën en methodieken, die voor zijn onderwijspraktijk relevant zijn en kan die betrekken op zijn pedagogisch handelen. • heeft kennis van veelvoorkomende ontwikkelings- en gedragsproblemen en -stoornissen. • weet hoe hij zicht kan krijgen op de leefwereld van zijn leerlingen en hun sociaal-culturele achtergrond. Hij weet hoe hij daarmee rekening kan houden in zijn onderwijs. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de pedagogiek van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is.
Kunde • kan door een passende omgang met leerlingen veilige sfeer creëren. • kan tijdens onderwijsactiviteiten gewenst gedrag aangeven en grenzen aangeven. • kan waarderende feedback geven op het functioneren van de leerlingen in zijn klas. • heeft oog voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.	Kunde • kan een veilige sfeer creëren om te kunnen leren • kan tijdens onderwijsactiviteiten gewenst gedrag aangeven, grenzen stellen en daar consequenties aan verbinden en die verantwoorden. • kan leerlingen motiveren tot leren door de leerlingen waarderend te stimuleren. • kan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in de klas én de groep ondersteunen.	Kunde • kan groepsprocessen sturen en begeleiden. • kan vertrouwen wekken bij zijn leerlingen en een veilig pedagogisch klimaat scheppen. • kan ruimte scheppen voor leren, inclusief het maken van fouten. • kan verwachtingen duidelijk maken en eisen stellen aan leerlingen.

kan zijn pedagogisch handelen in de voorbereiding van onderwijsactiviteiten en begeleiding toelichten en hier achteraf op reflecteren.	- kan leer-/ontwikkelings-, gedragsproblemen en -stoornissen signaleren en houdt hier rekening mee in zijn onderwijsactiviteiten en begeleiding. - kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden, hierop kritisch reflecteren en mogelijke handelingsalternatieven benoemen. - kan zijn pedagogisch handelen afstemmen met collega's in de school. - heeft een visie ontwikkeld m.b.t. zijn pedagogisch handelen.	- kan het zelfvertrouwen van leerlingen stimuleren, hen aanmoedigen en motiveren (onder meer in het kader van loopbaanoriëntatie en –begeleiding). - heeft oog voor de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen en doet daar recht aan. In de context van het beroepsgerichte onderwijs gaat het hier ook om de begeleiding van de leerling bij het ontwikkelen van beroepsidentiteit. - kan ontwikkelings-, gedragsproblemen en -stoornissen signaleren en indien nodig met hulp van collega's oplossingen zoeken of doorverwijzen. - kan zijn onderwijs en zijn pedagogische omgang met zijn leerlingen uitleggen en verantwoorden. - kan zijn pedagogisch handelen afstemmen met anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerling betrokken zijn, zoals begeleiders van het leren op de werkplek en (indien de leerling nog niet volwassen is) ouders. - is in staat tot kritische reflectie op zichzelf in de pedagogische relatie. - kan zijn visie op zijn pedagogische rol verwoorden in relatie tot zijn rol als leraar
--	--	---

Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
De hoofdfasebekwame leraar	De eindfasebekwame leraar ...	De startbekwame leraar
• kent verschillende manieren waarop hij kennis kan uitleggen en hoe dit bij leerlingen kan overkomen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.	• is bekend met de kerndoelen en eindtermen van zijn eigen vakgebied. In de context van het vmbo is hij bekend met het/de profiel(en) waarbinnen hij lesgeeft. In de context van het mbo is de student bekend de kwalificatiedossiers van de studenten die hij opleidt, gerelateerd aan het eigen vak. • overziet de opbouw van het leerplan waar hij onderdeel van uitmaakt en specifiek de leerjaren waarin hij onderwijs verzorgt. • weet dat hij de vakinhoudelijke kennis op verschillende manieren moet overbrengen om recht te doen aan verschillende leervoorkeuren en –niveaus van de leerlingen. • verwerkt correcte vakkennis in zijn/haar onderwijsactiviteiten. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.	• beheerst de leerstof waarvoor hij verantwoordelijk is qua kennis en vaardigheden hij kent de theoretische en praktische achtergronden van zijn vak. Hij kan de leerstof op een begrijpelijke en aansprekende manier samenstellen, uitleggen en demonstreren hoe ermee gewerkt moet worden. In de context van het beroepsgerichte onderwijs houdt dit in dat de beheersing van de leerstof ook gericht is op de beroepspraktijk en de verbinding van de theorie aan de (beroeps-)praktijk. • beheerst de kennis zoals vastgelegd in de landelijke generieke kennisbasis en vakkennisbasis. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt, namelijk één of meer van de verschillende leerwegen van het vmbo, het praktijkonderwijs, de onderbouw havo/vwo of de verschillende typen en niveaus van de educatie en het beroepsonderwijs. • kent de relatie van de leerstof voor zijn vak met de kerndoelen, eindtermen en eindexamenprogramma's. In de context van het beroepsgerichte onderwijs houdt dit in dat hij actuele kennis heeft van beroepen in de branche(s) waarvoor hij opleidt en verband kan leggen tussen de leerstof en de kwalificatiedossiers van die branche(-s). • overziet de opbouw van het curriculum van zijn vak, de plaats van zijn vak in het curriculum van de opleiding en de doorlopende leerlijnen. Hij weet hoe zijn onderwijs voortbouwt op het voorgaande onderwijs en voorbereidt op vervolgonderwijs (zoals middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs, andere vervolgonopleidingen) of

		de beroepspraktijk. De leraar kent de samenhang tussen de verschillende verwante vakken, leergebieden en lesprogramma's. Hij kan vanuit zijn inhoudelijke expertise in samenwerking met zijn collega's en de omgeving van de school bijdragen aan de breedte, de samenhang en de actualiteit van het curriculum van zijn school. In de context van het beroepsgerichte onderwijs houdt dit ook in dat hij in staat is tot het onderhouden en benutten van contacten met het beroepenveld waarvoor hij opleidt • weet dat zijn leerlingen de leerstof op verschillende manieren kunnen opvatten, interpreteren en leren. Hij kan zijn onderwijs afstemmen op die verschillen tussen leerlingen. De leraar kan zijn leerlingen duidelijk maken wat de relevantie is van de leerstof voor beroepspraktijk en vervolgonderwijs. Hij kan daarbij vanuit zijn vakinhoudelijke expertise verbanden leggen met het dagelijks leven, met werk en met de wetenschap en zo bijdragen aan de algemene vorming van zijn leerlingen.
--	--	---

Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
De hoofdfasebekwame leraar	De eindfasebekwame leraar ...	De startbekwame leraar
Kennis • kent de inrichting van het Nederlandse onderwijssysteem met specifieke aandacht voor het tweedegraads werkveld. • heeft zich verdiept in de methodes/leergangen die gebruikt wordt/worden in zijn eigen praktijk. • heeft kennis van veelgebruikte digitale leermaterialen en –middelen die het leren van leerlingen kunnen ondersteunen. • kent verschillende eenvoudige didactische werkvormen en weet wanneer hij deze kan inzetten. • kent verschillende doelen van evalueren en toetsen. • kent algemeen-didactische modellen, waaronder het directe-instructiemodel, en de didactiek vanuit het eigen vakgebied.	Kennis • heeft kennis van visies op en definities van leren en kent diverse vormen van leren. • kent verschillende traditionele en moderne onderwijsconcepten voor zowel het algemeen vormend onderwijs als voor het beroepsonderwijs. • kent verschillende onderwijsmethodes die gebruikt worden voor zijn of haar vakgebied en kan beoordelen of deze passen bij de visie op onderwijs van de werkplek. • weet waar een leerplan uit bestaat en hoe dit is opgebouwd en wat dat betekent voor zijn eigen onderwijs. • heeft kennis van hoe ict ingezet kan worden om leren van leerlingen te stimuleren en voor het ontwerpen voor ict-rijke onderwijsactiviteiten. • kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. • kent de verschillende functies van evalueren en toetsen en heeft kennis van verschillende toetsenvormen die passen bij deze functies. • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is.	Kennis • heeft kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën die voor zijn onderwijspraktijk relevant zijn en kan die herkennen in het leren van zijn leerlingen. In de context van het beroepsgerichte onderwijs houdt dit onder andere in dat hij zich verdiept in de theoretische en praktische aspecten van leren op de werkplek. • kent verschillende methodes en criteria waarmee hij de bruikbaarheid van de onderwijs methodes/leergangen voor zijn leerlingen kan vaststellen. Hij kent verschillende manieren om binnen een methode/leergang te differentiëren en recht te doen aan verschillen tussen leerlingen. Hij kan de methode/leergang aanvullen en verrijken. • weet hoe een leerplan in elkaar zit en kent de criteria waaraan een goed leerplan moet voldoen • heeft kennis van digitale leermaterialen en -middelen. Hij kent de technische en pedagogisch-didactische mogelijkheden en beperkingen daarvan. • kent verschillende didactische leer- en werkvormen en de psychologische achtergrond daarvan. Hij kent criteria waarmee de bruikbaarheid daarvan voor zijn leerlingen kan worden vastgesteld. • kent verschillende doelen van evalueren en toetsen. Hij kent verschillende, bij deze doelen passende vormen van observeren, toetsen en examineren. Hij kan toetsen ontwikkelen, toetsresultaten beoordelen, analyseren en interpreteren en de kwaliteit van toetsen en examens beoordelen. Hij kan bruikbare en betrouwbare voortgangsinformatie verzamelen en

		analyseren en op grond daarvan zijn onderwijs waar nodig bijstellen. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de vakdidactiek ten behoeve van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is. In de context van het beroepsgerichte onderwijs houdt dit in dat hij zich verdiept heeft in didactiek ten behoeve van beroepsgericht onderwijs, de vormgeving en begeleiding van het leren op de werkplek en op de samenwerking met het beroepenveld en met praktijkbegeleiders bij het begeleiden van dit leren.
Kunde: onderwijs voorbereiden • kan de doelen voor zijn onderwijsactiviteiten formuleren. • kan een lesvoorbereiding maken met daarin een beschrijving van de beginsituatie, de doelen, de gekozen didactische aanpak, de organisatie van de onderwijsactiviteit en de wijze waarop deze geëvalueerd kan worden. • kan een eenvoudige onderwijsactiviteit ontwerpen waarin hij waar mogelijk ict-middelen toepast.	Kunde: onderwijs voorbereiden • kan doelen stellen, leerstof selecteren en ordenen. • kan op basis van een didactisch analysemodel een lesvoorbereiding uitwerken en de hierin gemaakte keuzes verantwoorden. • kan passende toetsen, met waar nodig een formatieve/summatieve functie, kiezen en de gemaakte keuze verantwoorden. • kan een lessenreeks/reeks van onderwijsactiviteiten ontwerpen en maakt hierbij waar wenselijk gebruik van ict-middelen.	Kunde: onderwijs voorbereiden • kan samenhangende lessen uitwerken met passende werkvormen, materialen en media, afgestemd op het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen. In de context van het beroepsgerichte onderwijs houdt dit in dat hij onderwijs kan vormgeven gericht op de beroepspraktijk. • kan passende en betrouwbare toetsen kiezen, maken of samenstellen. • kan leerarrangementen met ict ontwerpen
Kunde: Onderwijs uitvoeren en het leren organiseren • neemt tijdens onderwijsactiviteiten de leiding door contact te maken met de leerlingen, regie te houden en de leerlingen aan te sturen. • kan bij de start van elke onderwijsactiviteit het doel/de doelen van de activiteit uitleggen aan de leerlingen. • kan tijdens een instructiemoment de leerstof begrijpelijk en gestructureerd overbrengen. • kan diverse digitale leermaterialen en –middelen gekoppeld aan de leerdoelen van de les inzetten. • stemt de keuze en uitvoering van onderwijsactiviteiten af op de beginsituatie van de groep.	Kunde: Onderwijs uitvoeren en het leren organiseren • neemt tijdens (onderwijs)activiteiten de leiding over de groep door contact te maken met de leerlingen, regie te houden en de leerlingen aan te sturen (continu signaal). • kan aan de leerlingen de verwachtingen en doelen van de onderwijsactiviteit uitleggen door deze betekenisvol te maken • kan leerlingen door zijn eigen actieve houding motiveren tot leren. • kan de leerstof op een begrijpelijke en aansprekende manier uitleggen en legt uit welke keuzes hij hierin heeft gemaakt.	Kunde: Onderwijs uitvoeren en het leren organiseren • kan een adequaat klassenmanagement realiseren en leiding en begeleiding geven aan groepen leerlingen buiten de context van klas of les. • kan aan leerlingen de verwachtingen en leerdoelen duidelijk maken en leerlingen motiveren om deze te halen. • kan de leerstof aan zijn leerlingen begrijpelijk en aansprekend uitleggen, voordoen hoe ermee gewerkt moet worden en daarbij inspelen op de taalbeheersing en taalontwikkeling van zijn leerlingen. • kan in onderwijssituaties weloverwogen gebruik maken van ict en beschikbare digitale

kan kleine groepjes leerlingen tijdens onderwijsactiviteiten ondersteunen bij de uitvoering van hun taak.	- kan door gebruik te maken van diverse digitale leermaterialen en –middelen recht doen aan de verschillen tussen leerlingen. - stemt de keuze en uitvoering van onderwijsactiviteiten af op de beginsituatie van de individuele leerlingen in de groep. - kan de groep leerlingen tijdens onderwijsactiviteiten monitoren en ondersteunen bij de uitvoering van hun taak en stemt hierbij af op de individuele behoefte van de leerlingen. - kan door de inzet van samenwerkend leren, zowel de samenwerking tussen leerlingen als de zelfstandigheid bevorderen.	leermaterialen en –middelen, gekoppeld aan pedagogische en didactische doelen, de inhoud en de eigen visie. Hij doet hierbij recht aan verschillen tussen leerlingen en maakt zijn keuzes inzichtelijk. - beschikt over de digitale basisvaardigheden om ict in het onderwijs effectief in te zetten in lessituaties én in de onderwijsorganisatie en om zich nieuwe ict-toepassingen snel eigen te maken en is mediavaardig² - kan de leerlingen met gerichte activiteiten de leerstof laten verwerken, daarbij variatie aanbrenge en bij instructie en verwerking en een gerichte inzet van loopbaanoriëntatie en begeleiding, differentiëren naar niveau en kenmerken van zijn leerlingen. - kan de leerling begeleiden bij de verwerking van de leerstof, stimulerende vragen stellen en opbouwende gerichte feedback geven op taak en aanpak. - kan samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid stimuleren.
Kunde: Onderwijs evalueren en ontwikkelen - kan de doelen van onderwijsactiviteiten evalueren. - kan feedback vragen van leerlingen, medestudenten en collega's en gebruiken voor het verbeteren van zijn eigen professionele handelen. - kan de uitgevoerde onderwijsactiviteiten evalueren en waar nodig bijstellen. - kan reflecteren op de voorbereiding en uitvoering van zijn onderwijsactiviteiten.	Kunde: Onderwijs evalueren en ontwikkelen - kan de voortgang van de groep m.b.t. de leerdoelen volgen en de resultaten toetsen. - kan feedback van leerlingen, medestudenten en collega's analyseren en gebruiken voor zijn eigen ontwikkeling naar het beroep van leraar. - kan leerproblemen signaleren en bespreken met zijn begeleiders. - kan zijn/haar didactische keuzes bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn/haar handelen waar nodig bijstellen. - kan zijn didactische aanpak en handelen evalueren en waar nodig bijstellen. - kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden.	Kunde: Onderwijs evalueren en ontwikkelen - kan de voortgang volgen, de resultaten toetsen, analyseren en beoordelen. - kan feedback vragen van leerlingen en deze feedback samen met zijn eigen analyse van de voortgang gebruiken voor een gericht vervolg van het onderwijsleerproces. - kan leerproblemen signaleren en indien nodig met hulp van collega's oplossingen zoeken of doorverwijzen. - kan advies vragen aan collega's of andere deskundigen; hij weet wanneer en hoe hij advies kan geven. Hierbij kan hij gebruik maken van methodieken voor professionele consultatie en leren zoals supervisie en intervisie.

² hij is zich bewust van de medialisering van de samenleving, hij begrijpt hoe media gemaakt worden en ziet hoe media de werkelijkheid kleuren. Hij is zich bewust van de mogelijkheden en risico's van internet en sociale media en gaat hier zelf actief en kritisch mee om en kan leerlingen hierin begeleiden en hen bewust maken van mogelijkheden en risico's

		• kan zijn didactische aanpak en handelen evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen. • kan bijdragen aan pedagogisch-didactische evaluaties in zijn school en deze in afstemming met zijn collega's gebruiken bij de onderwijsontwikkeling in zijn school. • kan de inhoud en de didactische aanpak van zijn onderwijs uitleggen en verantwoorden. • kan het lesgeven met ict onderzoeken en hierop reflecteren en kan leerprocessen en –opbrengsten evalueren met behulp van ict. • kan kritisch reflecteren op zijn eigen pedagogisch-didactisch handelen.
--	--	---

OPEN UP NEW HAN_ UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES HORIZONS.

2000000073132

Leerwerktaak Carrousel WPL1

Titel	‘DE CARROUSEL’ Een onderzoek naar de pedagogische uitgangspunten en pedagogisch handelen in de Zutphense scholen.
Onderwijstype	VO
Niveau	1 <i>propedeusefase</i>
Competenties(s)	1 interpersoonlijk 2 pedagogisch 3 vakinhoudelijk/vakdidactisch 4 organisatorisch 5 samenwerken met collega’s 6 samenwerken met de omgeving 7 reflectie en ontwikkeling
Beroepstaak	1 lesgeven 2 begeleiden van leren 3 ontwerpen van leerarrangementen 4 bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5 ontwikkelen van vakkennis 6 ontwikkelen van reflectieve vaardigheden
Studiebelastinguren	Deel van de 40 uur die er staan voor voorbereiding colleges + leertaak praktijkonderzoek.
Geschikt voor de volgende vakken	Alle vakken vt
Aansluitend bij / onderdeel van de volgende onderwijseenheid	Onderwijseenheid: Integraal handelen in de beroepspraktijk 1. Deze owe bestaat uit de volgende deoltoetsen: - Portfoliobeoordeling - Eindbeoordeling wpl 1 - Leertaak praktijkonderzoek in wpl 1 - Drama 1
Auteur / ontwerpgroep / school	Gert-Jan Leisink, Erik Blanckesteijn, Theo van Zon
Datum ontwerp lwt.	15 januari 2018
Korte samenvatting	De leertaak stelt de student wpl 1 in staat om invulling te geven aan de deoltoets ‘leertaak praktijkonderzoek’ wpl 1. Deze leertaak is in/ vanaf het studiejaar 2017-2018 verplicht voor alle studenten wpl 1 van ILS-HAN in periode 3 en 4. De leertaak Carrousel maakt het mogelijk deze

	leertaak uit te voeren in de specifieke context van de Zutphense scholen. De deeltaets leertaak praktijkonderzoek wordt in de studiewijzer van de onderwijseenheid 'Integraal handelen in de beroepspraktijk 1' als volgt omschreven: "De student leert een eenvoudig praktijkonderzoek uit te voeren. Hij kan hiervoor relevante informatie uit literatuur halen en APA-formulering toepassen in tekst en bronnenlijst. Hij kan een gestructureerd observatiemodel en een gestructureerd interview inzetten om antwoorden te krijgen op hoofd en deelvragen. Hij kan een conclusie schrijven waarin diverse perspectieven worden belicht en kan antwoord geven op de deelvragen en de hoofdvraag."
Relevantie/kader	Je onderzoekt de overeenkomsten en verschillen in (pedagogische) uitgangspunten tussen (Zutphense) scholen door middel van literatuurstudie, observaties en interviews. Je ontwikkelt daardoor kennis van pedagogisch-didactische opvattingen. <i>Op termijn</i> kun je zo beter bepalen welk soort onderwijs / welke pedagogisch-didactische visie het beste bij je past. Je maakt kennis met onderzoek vaardigheden.
Omschrijving/ instructie	In Zutphen bevinden zich op loopafstand vier heel verschillende scholen die met elkaar samenwerken. Dit geeft een unieke kans om te onderzoeken in hoeverre deze scholen al dan niet op elkaar lijken. Je werkt daarbij in een aantal stappen: <u>Stap 1:</u> Lees ter oriëntatie: Geerts en Van Kralingen (2016) Hoofdstuk 9 'Het voortgezet onderwijs en het MBO in beeld. <u>Stap 2:</u> De hoofdvraag van je onderzoek luidt: Wat blijkt in de (les)praktijk van de pedagogische uitgangspunten van de verschillende Zutphense scholen? Deelvraag 1: Wat zijn de pedagogische uitgangspunten van de verschillende scholen? Deelvraag2: Hoe komen de pedagogische uitgangspunten van de verschillende scholen volgens docenten tot uiting in hun onderwijs?

	Deelvraag 3: Hoe komen de pedagogische uitgangspunten van de verschillende scholen in de praktijk in de lessen tot uiting? <u>Stap 3</u> Stap 3.1 Om antwoord te geven op de deelvragen en uiteindelijk op de hoofdvraag gebruik je instrumenten om informatie te verzamelen. Dat gebeurt stapsgewijs m.b.v. bepaalde instrumenten. <u>Stap 3.1.1</u> Bestudeer ter oriëntatie: Van der Donk C. en Van Lanen B. Praktijkonderzoek in de school. 6.1 'Instrumenten voor dataverzameling ontwikkelen.' Doel = in kaart brengen van kernbegrippen en deelaspecten die samen hangen met pedagogisch klimaat. Uitvoering: Noteer de kernbegrippen en deelaspecten die samenhangen met pedagogisch klimaat en orden ze schematisch. <u>Stap 3.1.2</u> Om te kunnen observeren / interviewen op een of meer andere scholen in Zutphen is het nodig om een bezoek aan die school / scholen te organiseren. Daarnaast speel je zelf een rol in de organisatie en begeleiding van stagiaires van andere scholen aan jouw stageschool. Leg via je school- en/of instituutsopleider contact met (een) stagiair(es) van de andere Zutphense scholen. De ontvangende stagiair verzorgt een rondleiding door de school en neemt zijn bezoeker mee naar verschillende lessen die karakteristiek zijn voor je stageschool. Daar kunnen observaties en interviews plaatsvinden. Je maakt dus voor je gast(en) een interessant programma voor een hele dag. In de volgende ronde worden de rollen omgedraaid. Je bent dus een keer gastheer/-vrouw bij je eigen school en een keer bezoeker bij een andere school.
--	---

	<u>Stap 3.2</u> Deelvraag 1: Literatuuronderzoek Van der Donk C en Van Lanen B. Praktijkonderzoek in de school. 6.2 'Bestuderen' Doel = gegevens waaruit duidelijk wordt wat de pedagogische visie van de scholen is. Vorbereiden: Op basis van het overzicht van kernbegrippen en deelaspecten maak je een schema waarin de gegevens uit het literatuuronderzoek een plaats krijgen. Uitvoering: Bestudeer de sites / het schoolwerkplan van de scholen. Het gaat om het Baudartius College, het Eligant Lyceum, het Isendoorn College, de Vrijeschool en Het Stedelijk. Noteer in kernwoorden / in telegramstijl per kernbegrip / deelaspect wat er staat over het pedagogisch klimaat. Afronding: Vergelijk de resultaten en formuleer een conclusie. Die conclusie is het antwoord op deelvraag 1 <u>Stap 3.3</u> Deelvraag 2: Interview Van der Donk C en Van Lanen B. Praktijkonderzoek in de school. 6.4 'Bevragen' Doel = gegevens waaruit blijkt hoe volgens docenten (en leerlingen) de pedagogische uitgangspunten van hun scholen tot uiting komen in hun onderwijs. Vorbereiding: Op basis van het overzicht van kernbegrippen en deelaspecten maak je een x aantal interviewvragen. -Uitvoering: Interview per school een / enkele docent (en) (en leerlingen). Noteer de antwoorden (in telegramstijl) in het schematisch overzicht. Afronding: Vergelijk de resultaten en formuleer een conclusie. Die conclusie is het antwoord op deelvraag 2. <u>Stap 3.4</u>
--	--

	Deelvraag 3: Observatie Van der Donk C en Van Lanen B. Praktijkonderzoek in de school. 6.3 Observeren Doel = gegevens waaruit blijkt hoe de pedagogische uitgangspunten tot uiting komen in de lessen van docenten op verschillende scholen. Vorbereiding: Op basis van het overzicht van kenbegrippen en deelaspecten maak je een observatieschema. Uitvoering: Bezoek per school een les / enkele lessen en vul het observatieschema 'pedagogisch klimaat' in. Afronding: Vergelijk de resultaten en formuleer een conclusie. Die conclusie is het antwoord op deelvraag 3. <u>Stap 3.5</u> Formuleer op basis van de drie deelconclusies (de drie antwoorden op de deelvragen) een antwoord op de hoofdvraag. <u>Stap 3.6</u> Stel nu het verslag samen. Begin met een korte inleiding waarin je de hoofdvraag en de deelvragen introduceert. Maak drie hoofdstukken. Je begint ieder hoofdstuk met de introductie van de deelvraag. Daarna vertel hoe je de gegevens verzameld hebt voor het beantwoorden van de vragen. Vervolgens neem je de resultaten op (het ingevulde schema). Als laatste volgt de conclusie; het antwoord op de deelvraag. Sluit af met een concluderend hoofdstuk. Daarin neem je uiteraard de eindconclusie op. Daarnaast ga je kort in op de volgende vragen: - Wat heb je geleerd over pedagogische visies? - Wat heb je geleerd over onderzoek doen? - Wat zou je een volgende keer anders doen? Neem tot slot een literatuurlijst volgens APA normen op.
--	---

Resultaatverwachting	Het resultaat is een onderzoekverslag, waaruit blijkt dat je op basis van een methodische vergelijking je inzicht in verschillende onderwijsvisies en uitgangspunten hebt verdiept.
Evaluatie	De leertaak moet voldoende worden afgesloten (min. 5.5). De weging binnen de owe Integraal handelen in de beroepspraktijk is 1.
Verplichte / aanbevolen literatuur/bronnen	Geerts, W., & Van Kralingen, R. (2016). <i>Handboek voor leraren</i>. Bussum: Coutinho. ISBN 9789046904176, ISBN e-book 9789046962466 Van der Donk C. en Van Lanen B. (2009) <i>Praktijkonderzoek in de school</i>. Bussum: Coutinho. Websites Baudartius College, het Isendoorn College, de Vrijeschool en Het Stedelijk, Eligant Lyceum en Kompaan College

Leertaak WPL2a Creatieve ICT Carrousel

Titel	<i>'Creatieve ICT Carrousel'</i> Een onderzoek naar creatieve ICT leer-en onderwijsvormen op de verschillende scholen.
Onderwijstype	VO
Niveau	1 hoofdfase
Bekwaamheidseisen	• de vakinhoudelijke bekwaamheid • de vakdidactische bekwaamheid • de pedagogische bekwaamheid
Beroepstaak	Lesgeven/uitvoeren onderwijsactiviteiten waaronder leerwerktaken. Begeleiden klas bij les of onderwijsactiviteit. Ontwerpen van lessen/onderwijsactiviteiten
Studiebelastings uren	Afhankelijk van de keuzes die je maakt in overleg met je WPB ongeveer 12 uur. NB: Voor wpl2a staat 256 uur. Die uren zijn als volgt verdeeld: 142 uur participatie in het dagelijks proces, zo mogelijk ondersteund door leerwerktaken. Deze leerwerktaak valt onder deze uren. 64 uur reflectie en ontwikkeling (waaronder reflectieverslagen en begeleidingsgesprekken) 50 uur voor verplichte leertaken van de opleiding.
Geschikt voor de volgende vakken	Alle vakken
Aansluitend bij / onderdeel van de volgende onderwijseenheid	Onderdeel van Werkplekieren 2a. Zie ook hierboven bij studiebelastingsuren.
Auteur / ontwerpgroep / school	Niek Slooter Ontwikkelgroep WPL2A Opleidingsschool Zutphen
Datum ontwerp leertaak	December 2019
Korte samenvatting	De student onderzoekt hoe ICT wordt ingezet op de verschillende scholen om het creatieve denken en handelen in het onderwijs te bevorderen. Vanuit deze bevindingen probeert de student zelf een nieuwe werkvorm uit.
Relevantie/kader	De student krijgt meer zicht op andere onderwijscontexten dan alleen op de eigen opleidingsschool. Ook krijgt de student meer inzicht in hoe verschillende vormen

	van ICT kunnen worden ingezet tijdens lessen. Daarmee draagt de taak bij aan beantwoorden van de vraag: "Wat voor docent wil ik worden?"
Globale omschrijving	De leerwerktaak bestaat uit een onderzoek en een ontwerp. Voor het onderzoek formuleer je een onderzoeksvraag rondom het gebruik van ICT op de verschillende scholen. Nadat je hierin data en inspiratie hebt verzameld ga je zelf aan de slag met het ontwerpen van een (deel)les/activiteit voor leerlingen. Je hebt heel veel vrijheid om op een creatieve manier invulling te geven aan deze taak. Het verslag / ontwerp moet daarbij wel voldoen aan de volgende criteria: - Het laat de leerling creatief denken en handelen. - Er wordt gebruik gemaakt van ICT. - Het heeft iets vernieuwends / innovatiefs (voor jou); voegt iets toe aan het repertoire waarover je beschikt als docent. NB Als je vanuit je opleiding een leertaak hebt gekregen (bijvoorbeeld leertaak ICT) kun je die (deels) gebruiken om te voldoen aan deze taak.
Instructie	Stappen (NB: Zet alle stappen in nauwe samenwerking met je WPB.) • In twee / drie talen van twee verschillende scholen. • Een onderzoeksvraag rondom het gebruik van ICT tussen de verschillende scholen onderzoeken / vergelijken. • In eigen school én in een van de andere scholen. • Je gaat op onderzoek in een andere school onder begeleiding van een student daar. • Een andere student gaat op onderzoek in jouw school onder begeleiding van jou. 1. Oriëntatie: - Oriënteer je in overleg met je WPB op mogelijkheden om vorm te geven aan deze leerwerktaak. - Ga na welke vragen je hebt op het gebied van het gebruik van ICT en het bevorderen van creatief denken en handelen. - Oriënteer je in literatuur en andere bronnen op het bevorderen van creatief denken en handelen & het gebruik van ICT in de klas. 2. Richten: Bepaal in overleg met je WPB met welk ontwerp je invulling gaat geven aan deze taak en wat jouw leerdoelen zijn (wat wil jij leren?) en wat de leerdoelen voor de leerling zijn (wat gaat de leerling leren?) 3. Uitwerken: Werk het ontwerp verder uit. Wat doet de docent, wat doen de leerlingen? Waar en wanneer vinden deze activiteiten plaats. Werken de leerlingen alleen of in groepen? Welke middelen worden gebruikt? Bespreek het ontwerp met je WPB en pas het eventueel aan op basis van feedback.

	4. Uitvoeren: Voer de activiteiten zoals beschreven in het ontwerp uit. 5. Evalueren / Reflecteren: Volg tijdens de uitvoering / de activiteiten wat er gebeurt en leg dat vast. Wat gaat er goed, wat gaat er minder goed? Bedenk waar dat door komt. Vraag feedback aan je WPB en leerlingen / andere betrokkenen. Bedenk wat je een volgende keer anders zou doen. Bedenk ook hoe je succeservaringen opnieuw kunt inzetten. Pas het ontwerp op basis van de evaluatie / reflectie aan. 6. Presentatie: Presenteer de resultaten van je ontwerp en de uitvoering op een manier die bij jou past. Je kunt hierbij denken aan filmbeelden, een expositie, een poster, een voorstelling, een fotopresentatie.... In de presentatie komen de volgende punten aan de orde: - De manier waarop gebruik is gemaakt van ICT. - De manier waarop het leerlingen creatief laat denken en handelen. - Het innovatieve element in de taak; wat is het vernieuwende in deze taak voor jouw repertoire als docent? - De leeropbrengst voor jou. Wat heb jij geleerd als ontwerper en uitvoerder van onderwijs met ICT? En van het bevorderen van creatief denken en handelen? Wat verliep goed, wat minder goed? Hoe kwam dat? Wat pak je een volgende keer anders aan?
Resultaat / verwachting	- Een ontwerp van een les/activiteit waarin ICT gebruikt wordt om creatief denken en handelen van leerlingen te stimuleren. - Een presentatie waarin ontwerp en uitvoering worden gepresenteerd. Dit kan per school indien daar voldoende WPL2A studenten zijn. Indien dit niet zo is kunnen er groepjes worden samengevoegd.
Evaluatie	De leertaak maakt deel uit van wpl2a binnen opleidingsschool Zutphen en komt aan de orde in de eindbeoordeling in juni 2020. We evalueren de leerwerktaak met elkaar na de presentatie en voorzien elkaar van constructieve feedback. De presentatie van je leeruitkomsten wordt gefilmd en aangeleverd als digitaal bestand.
Verplichte / aanbevolen literatuur/bronnen	<i>Aanbevolen:</i> Kester, L., & Van Merriënboer, J. (2013). 'Effectief leren van multimediale leerbronnen. Weten wat werkt en waarom'. <i>4W: Weten wat werkt en waarom jaargang (2), nummer 4</i>, 14-51. Geraadpleegd op 6 november 2018, van https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/4w/4w_magazine_2013-4.pdf Van Slobbe, P., & Van Ast, M. (2016). <i>Kleppen dicht! Effectief leren met ICT</i>. Huizen: Pica.

	Uerz, D., Van Loon, A., & Kral, M. (2015). <i>Onderbouwing leerlijn Leren en lesgeven met ict voor de lerarenopleiding</i>. Nijmegen: IXperium/Centre of expertise. Van Slobbe, P., & Van Ast, M. (2019). <i>Kleppen open! Actief leren met ICT</i>. Huizen: Pica. Van Vijfeijken, M., Kral, M. & Kuypers, M. (2015). <i>Het ontwerpen van ict-rijk onderwijs dat recht doet aan verschillen</i>. Nijmegen: HAN University of Applied Sciences Press.
--	--

Leerwerktaak WPL2b Innovatief omgevingsgericht leren

Titel	<i>'Innovatief omgevingsgericht leren'</i> Een eerste stap in het ontwerpen en uitvoeren van innovatief onderwijs in de leeromgeving buiten de school.
Onderwijstype	VO
Niveau	1 hoofdfase
Competenties(s)	1 interpersoonlijk 2 pedagogisch 3 vakinhoudelijk/vakdidactisch 4 organisatorisch 5 samenwerken met collega's 6 samenwerken met de omgeving 7 reflectie en ontwikkeling
Beroepstaak	1 lesgeven 2 begeleiden van leren 3 ontwerpen van leerarrangementen 4 bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5 ontwikkelen van vakkennis 6 ontwikkelen van reflectieve vaardigheden

Studiebelastinguren	Afhankelijk van de keuzes die je maakt in overleg met je WPB ongeveer 10 uur. NB: Voor wpl2b staat 240 uur. Die uren zijn als volgt verdeeld: 124 uur participatie in het dagelijks proces, zo mogelijk ondersteund door leerwerktaken. Deze leerwerktaak valt onder deze uren. 60 uur reflectie en ontwikkeling (waaronder reflectieverslagen en begeleidingsgesprekken) 56 uur voor verplichte leertaken van de opleiding.
Geschikt voor de volgende vakken	Alle vakken
Aansluitend bij / onderdeel van de volgende onderwijseenheid	Onderdeel van Werkplekleren 2b. Zie ook hierboven bij studiebelastinguren.
Auteur / ontwerpgroep / school	Team WPL2b Opleidingsschool Zutphen
Datum ontwerp leertaak	September 2019
Korte samenvatting	De student ontwerpt innovatief onderwijs, waarin de relevantie van het vak voor leerlingen in de leeromgeving buiten de school duidelijk wordt en voert dat uit.
Relevantie/kader	De leerwerktaak stelt de student in staat om tijdens wpl2b ervaring op te doen in het ontwerpen en uitvoeren van vernieuwend, betekenisvol onderwijs waarin de wereld buiten de school wordt gebruikt om de relevantie van een vak aan te tonen. Daarmee draagt de taak bij aan beantwoorden van de vraag: "Wat voor docent wil ik worden?"
Omschrijving/ instructie	De leerwerktaak kan op verschillende manieren worden ingevuld. Hierbij valt denken aan - Een les - Een (deel van een) lessenreeks - Een excursie - Een bedrijfsbezoek - Als je vanuit je opleiding een ontwerpleertaak hebt gekregen (bijvoorbeeld het ontwerpen van een lessenplan) kun je die (deels) gebruiken om te voldoen aan deze taak. Je hebt heel veel vrijheid om op een creatieve manier invulling te geven aan deze taak.

	Het ontwerp moet daarbij wel voldoen aan de volgende criteria: - Het laat de leerling ontdekken / maakt de leerling duidelijk wat de relevantie van het vak in buitenschoolse wereld / realiteit is. (Om dat te kunnen moet je die relevantie zelf kunnen verwoorden.) - Het heeft iets vernieuwends / innovatiefs; voegt iets toe aan het repertoire waarover je beschikt als docent. - Het maakt gebruik van de leeromgeving buiten de school door vragen uit de buitenschoolse omgeving binnen de school te halen of door schoolse vragen te koppelen aan situaties in de buitenschoolse praktijk. Stappen (NB: Zet alle stappen in nauwe samenwerking met je WPB.) 7. Oriëntatie: - Oriënteer je in overleg met je WPB op mogelijkheden om vorm te geven aan deze leerwerktaak. Ga na welke mogelijkheden bedrijven of instellingen in je omgeving bieden en / of welke mogelijkheden het leerplan op school biedt. - Oriënteer je in literatuur en andere bronnen op de relevantie / betekenis van (onderdelen van) jouw vak voor de buitenschoolse leeromgeving. 8. Richten: Bepaal in overleg met je WPB met welk ontwerp je invulling gaat geven aan deze taak en wat jouw leerdoelen zijn (wat wil jij leren?) en wat de leerdoelen voor de leerling zijn (wat gaat de leerling leren?) 9. Uitwerken: Werk het ontwerp verder uit. Wat doet de docent, wat doen de leerlingen? Waar en wanneer vinden deze activiteiten plaats. Werken de leerlingen alleen of in groepen? Welke middelen worden gebruikt? Bespreek het ontwerp met je WPB en pas het eventueel aan op basis van feedback. 10. Uitvoeren: Voer de activiteiten zoals beschreven in het ontwerp uit. 11. Evalueren / Reflecteren: Volg tijdens de uitvoering / de activiteiten wat er gebeurt en leg dat vast. Wat gaat er goed, wat gaat er minder goed? Bedenk waar dat door komt. Vraag feedback aan je WPB en leerlingen / andere betrokkenen. Bedenk wat je een volgende keer anders zou doen. Bedenk ook hoe je succeservaringen opnieuw kunt inzetten. Pas het ontwerp op basis van de evaluatie / reflectie aan.
--	---

	12. Presentatie: Presenteer de resultaten van je ontwerp en de uitvoering op een manier die bij jou past. Je kunt hierbij denken aan filmbeelden, een expositie, een poster, een voorstelling, een fotopresentatie.... In de presentatie komen de volgende punten aan de orde: - De manier waarop de relevantie van je vak tot uiting komt in de taak. - Het innovatieve element in de taak; wat is het vernieuwende in deze taak voor jouw repertoire als docent? - De manier waarop gebruik is gemaakt van de buitenschoolse leeromgeving voor betekenisvol leren. - De leeropbrengsten voor de leerlingen. Wat hebben de leerlingen geleerd? - De leeropbrengst voor jou. Wat heb jij geleerd als ontwerper van vernieuwend onderwijs? Wat heb je geleerd als uitvoerder van vernieuwend onderwijs? Wat verliep goed, wat minder goed? Hoe kwam dat? Wat pak je een volgende keer anders aan?
Resultaatverwachting	- Een ontwerp innovatief onderwijs, waarin de relevantie van het vak voor leerlingen in de buitenschoolse praktijk duidelijk wordt. - Een presentatie waarin ontwerp en uitvoering worden gepresenteerd.
Evaluatie	De leertaak maakt deel uit van wpl2b binnen opleidingsschool Zutphen en komt aan de orde in de eindbeoordeling in december 2019. We evalueren de leerwerктаak met elkaar na de presentatie en voorzien elkaar van constructieve feedback. De presentatie van je leeruitkomsten wordt gefilmd en aangeleverd als digitaal bestand.

Het leercafé: RDA-programma voor Zutphense opleidingsscholen (studentversie)

1. Uitgangspunt:

Het Leercafé is geïnspireerd door positieve ervaringen die we hebben opgedaan met de Leerateliers waarmee de Brabantse OMO-scholen momenteel experimenteren. Studenten, docenten en opleiders beantwoorden hierin hun persoonlijke leervragen door o.a. samen onderzoek te doen en lesmateriaal te ontwikkelen.

Uitgangspunt voor ons Zutphense werkplekcurriculum is dat je naast het reguliere opleidingsprogramma van de Radboud Docenten Academie iets extra's aangeboden krijgt, of onderwerpen kunt verkennen die in de opleiding alleen als keuzevak worden aangeboden. Je hoeft ze daar dan niet meer te volgen en je kunt dus iets anders kiezen.

We kiezen in Zutphen voor zo veel mogelijk vraagsturing: je gaat aan de slag op basis van eigen leervragen die je graag beantwoord wilt hebben. Natuurlijk ontwikkelen die leervragen en interesses zich in het komende jaar; we proberen de bijeenkomsten hier zo goed mogelijk op te laten aansluiten.

Ook voor de vierdejaars HAN-studenten loopt bij Opleidingsschool Zutphen een leercafé. Waar mogelijk en wenselijk kunnen we deze groepen samenvoegen.

2. De vorm:

- Afhankelijk van actuele corona-maatregelen en mogelijkheden komen we één keer per maand met alle RDA-studenten die in Zutphen stage lopen bij elkaar, steeds op een andere school, of via Zoom.
- We zoeken naar een professionele, intercollegiale vorm, waarin je zo veel mogelijk invloed krijgt op de invulling van de bijeenkomsten en overige activiteiten.
- Op basis van geïnventariseerde leerbehoeften van de deelnemers worden collega-opleiders en specifiek deskundige docenten uit de scholen uitgenodigd voor een gesprek over hun expertise. De deelnemers bereiden zich hier allen op voor door zich - naar vermogen - in te lezen in het geagendeerde onderwerp.
- In de bijeenkomsten kunnen ook nieuwe werkvormen worden uitgetest, lesvideo's worden geanalyseerd en onderzoeks-/opleidingsopdrachten gezamenlijk en 'stagegericht' worden aangepakt.
- Zo vormen we eigenlijk een soort PLG (professionele leergemeenschap) van studenten en docenten die in gelijkwaardigheid belangrijke onderwijsvraagstukken bespreken.
- Ook je werkplekbegeleider is van harte welkom!
- Tijdens de eerste bijeenkomst stel je (voorlopige) persoonlijke leervragen op. *Deze leervragen krijgen al vrij snel een plaats in de stageplannen die je vanuit de opleiding moet maken en bijhouden.*

Vervolgens plannen we in goed overleg enkele vervolgbijeenkomsten. We zoeken de benodigde deskundigen binnen de vier Zutphense scholen en de beide opleidingen. We kunnen ook expertise van buiten vragen. Spreek ook je eigen netwerk aan!

Onder aan dit document vind je ter inspiratie enkele voorbeelden van eerder uitgekozen gespreksthema's.

- We stemmen activiteiten in het leercafé zo goed mogelijk af op het RDA-opleidingsprogramma.

3. De opbrengst:

- Het is verstandig om na elke bijeenkomst een korte notitie te schrijven, waarin aanvankelijk vooral de concrete toepassingsmogelijkheden voor de eigen praktijk en het nut voor de eigen professionele ontwikkeling duidelijk worden. Naarmate de opleiding vordert, nemen je mogelijkheden toe om deze notities te koppelen aan behandelde theorie.

De notities vormen uitstekend portfoliomateriaal dat je kunt inzetten bij zowel de portfoliotoets bij de stagebeoordelingen als bij je zelfevaluatietentamens.

4. Data en programma:

De eerste bijeenkomst heeft tot doel om beter met elkaar kennis te maken en alle deelnemers tot eerste en voorlopige leer- en ontwikkelvragen te laten komen. Met behulp van een aantal werkvormen brengen we deze leervragen in kaart. Aan het eind van deze bijeenkomst plannen we (enkele van de) vervolgdata 'vraaggestuurd' in.

Leercafé voor studenten: 16.15 - 18.30 uur
Do 24 sept 2020
Do 15 okt 2020
Do 26 nov 2020
Do 10 dec. 2020
Do 21 jan 2021
Do 11 feb 2021
Do 25 mrt. 2021
Do 15 april 2021
Do 20 mei 2021
Do 17 juni 2021

5. Mogelijke thema's:

Hieronder geven we ter inspiratie enkele *mogelijke* onderwerpen waar we mee aan de slag kunnen. De meeste zijn ook door vorige lichten uitgekozen en besproken.

➔ **Bedenk zelf vooral ook eigen vragen en gespreksthema's!**

- **Actuele Zutphense onderwijsvernieuwing.** Denk aan bijv. onderwijsprojecten zoals Project Based Learning (Isendoorn), STUDIO VWO-onderwijsproject Baudartius, antroposofie,

creativiteit (Vrijeschool), Het nieuwe Eligant-programma, Daltononderwijs, Technasium (Eligant/Stedelijk). Gesprekken met ontwikkelaars en ervaringsdeskundigen.

- **Leerlingen met leer- en/of gedragsproblemen:** verschijnselen als ADHD, dyslexie, etc.: hoe wordt daar in de scholen mee omgegaan? Welke mogelijkheden zijn er voor leerlingen, docenten en begeleiders? Wat doet een zorgteam/zorgcoördinator? Hoe werk je samen met ouders?
- **Mentoraat:** een paar mentoren met een verschillende aanpak vertellen hierover en delen ervaringen. Wat valt er te leren van de verschillen in aanpak, wat past bij jou? Wat kun je als stagiair hebben aan de mentoren van jouw leerlingen?
- Hoe ga je om met sociaal-maatschappelijke kwesties als **kindermishandeling en criminaliteit**?
- **Groepsvorming en pestgedrag:** komt het voor? Welke visie bestaat hierover op de scholen? Hoe gaan de scholen hiermee om? Wat kun je als docent doen?
- **De Carroussel:** We hebben in Zutphen de unieke situatie dat vier behoorlijk verschillende scholen vlak bij elkaar zitten. Die situatie willen we maximaal benutten door je hiermee kennis te laten maken. We spreken een uitwisselingsvorm af waarin iedereen een dag gastheer/-vrouw is voor enkele studenten van de andere scholen. Zo kun je kleinschalig onderzoek doen naar de verschillende schoolculturen in Zutphen en de vraag proberen te beantwoorden welke cultuur het beste bij je past.
- **Intervisiebijeenkomsten:** we gaan volgens een bij ons passend systeem in gesprek over ervaren kwesties uit de praktijk om deze gezamenlijk zo goed mogelijk te verhelderen en op te lossen.
- **Oudercontact:** Een bijeenkomst waarin een paar ervaren docenten met een verschillende aanpak vertellen en ervaringen delen. We kunnen oefenen met ouders en leerlingen.
- **Solliciteren:** hoe pak je dat in de onderwijswereld zo effectief mogelijk aan? Hoe gaat werving en selectie van nieuw personeel in zijn werk? We kunnen spreken met een personeelsfunctionaris.
- **Praktijkonderzoek in school:**
 - Hoe gaat de school om met jouw Ontwerp & Onderzoeks-opdracht? Is deze besproken in je sectie of je team? Denken en kijken zij mee, kan jouw OenO-project iets opleveren waar de sectie of het team wat aan kan hebben? Welke rol speelt de onderzoekcoördinator hierbij?
 - Wordt in de school praktijkonderzoek uitgevoerd? Hoe draagt dit bij aan vak- en schoolontwikkeling? Ben je zelf op de hoogte van een voor jou interessant onderzoek in de school?

Profiel werkplekbegeleider

De werkplekbegeleider van aspirant-opleidingsschool Zutphen is een vakdocent van één van de Zutphense scholen en begeleidt studenten bij de uitvoering van de taken en opdrachten die alle aspecten van het docentschap raken.

Kwaliteiten - De werkplekbegeleider:

- beschikt over een positieve grondhouding en straalt enthousiasme uit met betrekking tot het schoolvak en is een rolmodel voor de student;
- ziet het begeleiden van studenten als een verrijking voor het eigen leren;
- is tactvol, invoelend, kritisch en in staat om een veilige en rijke leeromgeving te creëren voor de student;
- is communicatief vaardig en kan zowel mondeling als schriftelijk feedback geven;
- beschikt over basiskennis over de ontwikkeling van studenten tot startbekwame docenten;
- is op de hoogte van theoretische inhoud van de opleidingsinstituten of kan zich de materie eigen maken bij aanvang van de begeleiding;
- kan de theoretische inhoud van de opleidingsinstituten koppelen aan de praktijk;
- heeft overzicht in het programma van studenten en kan deze verbinden vanuit het persoonlijke ontwikkelingsplan van de betreffende student.

Activiteiten - De werkplekbegeleider:

- begeleidt de student op vakinhoudelijke, vakdidactische, pedagogische en professionele aspecten van het docentschap en geeft de student regelmatig feedback;
- begeleidt de student in zijn persoonlijke ontwikkeling en coacht hem in het vinden van zijn eigen identiteit als professional;
- stimuleert de student in het ontwikkelen van een onderzoekende houding;
- coacht de student bij het formuleren van leervragen en adviseert de student bij het samenstellen en het (continu) bijstellen van een persoonlijk ontwikkelingsplan;
- bespreekt de vorderingen van de student met de opleiders en neemt contact op met de school- en/of instituutsopleider indien de student zich niet aan afspraken houdt of niet naar behoren functioneert;
- leidt de student op naar de competenties van de opleidingsinstituten;
- neemt actief deel aan het eindgesprek en bepaalt, in overleg met de school- en instituutsopleider, de eindbeoordeling van de student;
- bespreekt de Zutphense thema's met de student en stimuleert creativiteit toe te passen in het onderwijs (en op termijn, innovatief omgevingsgericht handelen en ondernemendheid).

Professionalisering - De werkplekbegeleider:

- heeft een vergelijkbare opleiding afgerond als de opleiding die de student volgt;
- volgt scholing teneinde de kwaliteit van de begeleiding en het samen opleiden te verbeteren;
- bezoekt actief professionaliseringsbijeenkomsten (ten minste 2 per jaar) voor werkplekbegeleiders;
- draagt bij aan de ontwikkeling van de aspirant-opleidingsschool Zutphen;
- ontwikkelt zich door de kwaliteitscyclus van de WPB'er te volgen.

Profiel Schoolopleider

De schoolopleider levert een actieve bijdrage aan het permanente ontwikkelingsproces van de (aspirant) opleidingsschool. De taken van de schoolopleider worden zowel binnen de eigen school als daarbuiten verricht daar waar het gaat om overleg en samenwerking met schoolopleiders van andere scholen.

Profiel

1. Onderwijs. De schoolopleider:

- Kan de koers van onze school goed uitdragen en weet studenten te enthousiasmeren bij ons op school stage te komen lopen.
- Heeft kennis van en een visie op de (algemene) ontwikkelingen op onderwijskundig gebied in het voortgezet onderwijs;
- Heeft brede en verdiepte vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische kennis en vaardigheden;
- Heeft kennis van en ervaring met de inhoudelijke ontwikkelingen binnen de school en kan deze verbinden aan het opleiden in de school;
- Heeft de bereidheid en het vermogen om mee te denken in tot stand komen van beleid ten aanzien van het opleiden en begeleiden van aanstaande en startende docenten.

2. Persoonlijkheid. De schoolopleider:

- Beschikt over goede communicatieve eigenschappen;
- Is toegankelijk voor in- en externe collega's;
- Kan goed in teamverband werken;
- Kan relaties opbouwen in en buiten de organisatie;
- Draagt kennis en vaardigheden over aan medewerkers;
- Inspireert en enthousiasmeert medewerkers;
- Kan vormgeven aan het eigen leerproces en dat van anderen;
- Streeft efficiëntie na in zijn werk;
- Ontwikkelt zijn kennis en vaardigheden planmatig en houdt deze actueel;
- Beschikt over een leergierige onderzoekende houding en blijft zich voortdurend ontwikkelen.
- Heeft geen negen tot vijf mentaliteit. Scholing en netwerkbijeenkomsten vinden vaak buiten reguliere werktijd plaats (of voor deeltijders: buiten reguliere werkdagen). Je moet hier wel bij aanwezig zijn.

Ontwikkelen

- Initieert beleidsontwikkeling en is gesprekspartner voor de schoolleiding met betrekking tot het samen opleiden in de School.
- Draagt mede zorg voor het curriculum met betrekking tot het samen opleiden in de School.
- Geeft sturing aan het maken van leerwerktaken.
- Onderhoudt kennis en vaardigheden op het gebied van het samen opleiden in de School.
- Draagt zorg voor kennisdeling in de school.
- Draagt mede bij aan het vormgeven van beleid met betrekking tot het opleiden en begeleiden van aanstaande en startende docenten in de school.
- Stimuleert collega's om werkplekbegeleider te worden.

Begeleiden

- Ondersteunt werkplekbegeleiders bij hun begeleidings- en opleidingswerk.
- Heeft bij conflicten en calamiteiten een bemiddelende rol.
- Stimuleert een onderzoekende houding bij studenten en werkplekbegeleiders.

Samenwerken/communicatie

- Participeert in relevante netwerken.
- Werkt nauw samen met andere schoolopleiders binnen de opleidingsschool.
- Werkt nauw samen met instituutopleiders en draagt mede zorg voor een goede inhoudelijke afstemming tussen de lerarenopleiding en de school.
- Onderhoudt contacten met het instituut/bureau extern over plaatsing van stagiaires.
- Informeert de schoolleiding en andere relevante functionarissen over ontwikkelingen vanuit de opleidingsschool.
- Organiseert overlegmomenten in de school op het gebied van het samen opleiden in de School.
- Organiseert scholings- en themabijeenkomsten voor studenten en werkplekbegeleiders.
- Inventariseert in school de mogelijkheden om studenten te kunnen begeleiden.
- Voert samen met de werkplekbegeleider het kennismakingsgesprek met de student(en), neemt het leerwerkplan door en maakt afspraken met betrekking tot het begeleiden.

Overig

- Draagt mede zorg voor de kwaliteit van het werkplekleren en bewaakt de PDCA (plannen, doen, controleren/beoordelen en acteren/bijsturen) in de school.
- Draagt mede bij aan een kwalitatief juiste invoering van de beoordeling van de student.

School specifieke taken

Naast het begeleiden van studenten en werkplekbegeleiders vragen we je ook samen met de projectleider de coördinatie op je te nemen om nieuwe collega's te begeleiden. Je speelt geen rol in de beoordeling, wel in de begeleiding bij de opstart van de school (introductieprogramma, intervisie, vraagbaak, et cetera).

Profiel Instituutopleider

Profiel

De instituutopleider is een docent van de lerarenopleiding die een centrale rol speelt in de verbinding tussen de (opleidings)school en de lerarenopleiding. Uitgangspunt hierbij is het samen opleiden. De instituutopleider is werkzaam binnen drie taakgebieden: begeleiden en beoordelen, opleiden en professionaliseren en beleidsadvisering ten bate van de opleidingsschool. De mate waarin de instituutopleider aandacht besteedt aan elk van deze taakgebieden is afhankelijk van de behoefte van de opleidingsschool.

Activiteiten

- Vertegenwoordigt het beleid van de lerarenopleiding op het gebied van opleiden en onderzoek, adviseert, initieert en voert activiteiten uit in nauwe samenwerking met de werkgroep binnen de opleidingsschool en de opleidingsteams binnen de opleiding;
- Draagt zorg voor een doorlopende leerlijn van opleiding, inductie en duurzame professionele ontwikkeling;
- Zorgt voor verbinding tussen theorie en praktijk, waarbij de theorie het praktijkleren versterkt en de praktijk het theoretisch leren;
- Is samen met de werkgroep van OZ verantwoordelijk voor de kwaliteit van de begeleiding en beoordeling van aankomende leraren. Onderhoudt contacten met schoolopleiders, werkplekbegeleiders en onderzoeksbegeleiders;

- Begeleidt in samenwerking met schoolopleider de werkplekbegeleiders;
- Observeert lessen en bespreekt deze met de student en is eindverantwoordelijk voor de beoordeling;
- Ontwikkelt en stimuleert opleidingsactiviteiten voor werkplekbegeleiders, schoolopleiders en onderzoeksbegeleiders;
- Reflecteert op zijn eigen inzetbaarheid met behulp van de beschikbare ontwikkelset en neemt hierin zelf de regie in het organiseren van hetgeen nodig is om waarde te kunnen blijven toevoegen;
- Draagt bij aan de ontwikkeling van het concept samen opleiden en de uitvoering ervan;
- Adviseert ten aanzien van het schoolbeleid op het gebied van het begeleiden en opleiden van (aanstaande) leraren.

Kader

- Werkt op een (aspirant)opleidingsschool en verricht werkzaamheden binnen de onderwijswet- en regelgeving, binnen de eindtermen en beleidslijnen van de (leraren)opleidingen, OGVO en LVO;
- Maakt deel uit van Opleidingsschool Zutphen (OZ);
- Neemt deel aan vergaderingen van de werkgroep OZ en verbindt zich aan de daaruit voortvloeiende taken;
- Maakt deel uit van een of meerdere WPL-teams en is mede verantwoordelijk voor de bijbehorende taken;
- Verricht werkzaamheden die in het kader staan van visie en beleid omtrent opleiden en begeleiden.

Profiel onderzoeksbegeleider

De onderzoeksbegeleider is een docent die in staat is om onderzoeksactiviteiten door (aankomende) leraren te begeleiden, te monitoren en de resultaten ervan te waarderen, zowel individueel als in groepsbijeenkomsten. De onderzoeksbegeleider is ook in staat om onderzoeksactiviteiten en onderzoeksresultaten af te stemmen op schoolontwikkeling en om bij te dragen aan een onderzoekende houding en een onderzoekscultuur in de school. De onderzoeksbegeleider heeft hiertoe een opleiding tot onderzoeksbegeleider afgerond en is in staat om samen te werken met schoolleiding en team/sectieleiders en verbindend op te treden binnen de schoolorganisatie.

Activiteiten

- Bepaalt mede onderzoeksthema's en onderzoeksvragen die aansluiten bij schoolontwikkeling en beleidsspeerpunten, in samenspraak met schoolleiding en team/sectieleiders;
- Betreft teams en secties bij onderzoek door (aankomende) leraren in de school;
- Ondersteunt studenten bij de onderzoekscyclus;
- Monitort de kwaliteit van het onderzoeksproces en de onderzoeksactiviteiten door studenten;
- Beoordeelt (afstudeer)onderzoek door studenten aan de hand van beoordelingskaders opgesteld door de lerarenopleiding als tweede beoordelaar;
- Ontwikkelt de eigen expertise rondom de vier taakgebieden van het doen van (praktijk)onderzoek, het begeleiden en beoordelen van onderzoek, het werken aan een onderzoekende houding en onderzoekscultuur binnen de school en het ontwikkelen van een leerlijn onderzoek.

Kader

- De onderzoeksbegeleider werkt bij het begeleiden en beoordelen van onderzoek door studenten binnen een van de scholen van OZ;
- De onderzoeksbegeleider werkt bij het afstemmen van onderzoek en schoolontwikkeling samen met schoolleiding en teams/secties;
- De onderzoeksbegeleider heeft regelmatig contact met de medewerkonderzoek van OZ en de werkgroep OZ.

Profiel medewerker onderzoek OZ

De medewerker onderzoek levert een actieve bijdrage aan het permanente ontwikkelingsproces van de (aspirant) Opleidingsschool binnen de eigen school en werkt nauw samen met andere medewerkers onderzoek. Hij/zij is binnen de eigen school de spil in het expertisegebied 'onderzoek'.

Werkzaamheden

- Begeleiding en ondersteuning: helpt werkplekbegeleiders en studenten bij het kiezen van onderzoeksthema's die samenhangen met schoolontwikkeling en de Zutphense thema's en het formuleren van onderzoeksvragen, deelvragen en de vertaling naar de juiste vormen van onderzoek;
 - Werken aan beleid en ontwikkeling: is het aanspreekpunt m.b.t. onderzoek voor de schoolleiding van de eigen organisatie, geeft advies aan de schoolleiding bij beleidsontwikkeling m.b.t. onderzoek in de school en het uitvoeren daarvan en geeft advies met betrekking tot het verbinden van onderzoek aan schoolontwikkeling. Stemt af met de schoolopleider over de inbedding van onderzoek in het werkplekcurriculum en bespreekt dit in het opleidingsteam;
 - Samenwerken en communicatie: onderhoudt de contacten met de coördinator onderzoek en de andere medewerkers onderzoek, werkt nauw samen met de school- en instituutsopleider(s) en werkplekbegeleiders in de school en koppelt de onderzoeksresultaten terug naar de school in samenspraak met werkplekbegeleiders en studenten.

Profiel

- Heeft een onderzoekende en leergierige houding en vindt het leuk werkplekbegeleiders te enthousiasmeren voor onderzoek.
- Heeft een breed netwerk in de school en is in staat om de werkplekbegeleiders en studenten te verwijzen naar experts binnen en buiten de school.
- Vindt het leuk mee te werken aan de ontwikkeling van de Zutphense onderzoeksagenda en hiervoor een netwerk buiten de school op te bouwen.
- Heeft kennis van verschillende onderzoeksmethodieken.

Persoonlijkheid

- Is gericht op nieuwe en vernieuwende impulsen in de lespraktijk.
- Beschikt over goede communicatieve eigenschappen.
- Is toegankelijk voor in- en externe collega's.
- Draagt kennis en vaardigheden over aan de werkplekbegeleiders.
- Streeft kwaliteit en efficiëntie na in het werk.
- Beschikt over een leergierige onderzoekende houding en blijft zich voortdurend ontwikkelen.
- Kan goed procesmatig werken.

Profiel coördinator onderzoek OZ

De coördinator onderzoek levert een actieve bijdrage aan het permanente ontwikkelingsproces van de (aspirant) Opleidingsschool. Hij/zij is binnen de Opleidingsschool de spil in het expertisegebied onderzoek.

Werkzaamheden

- Voert regie op het ontwikkelen van de Zutphense onderzoeksagenda.
- Geeft advies aan de stuurgroep bij beleidsontwikkeling m.b.t. onderzoek in de opleidingsschool en het uitvoeren daarvan.
- Geeft advies m.b.t. de verbinding tussen onderwijs, opleiden en onderzoek in het werkplekcurriculum en stimuleert dat onderzoeksresultaten van studenten en docent-onderzoekers verbonden worden met schoolontwikkeling.
- Ontwikkelt een infrastructuur voor begeleiding en beoordeling van onderzoek binnen de scholen.
- Borgt systematische communicatie over onderzoeksactiviteiten, ervaringen en resultaten.
- Stuurt ontwikkelgroep onderzoek aan.
- Is op het gebied van onderzoek aanspreekpunt voor stuurgroep en projectleider.

Profiel

- Heeft een onderzoekende houding en vindt het leuk anderen te enthousiasmeren voor onderzoek.
- Heeft (bij voorkeur) ervaring in het verbinden van opleidingsonderwijs en onderzoek binnen scholen.
- Is op de hoogte van de visie en ambities van Opleidingsschool Zutphen en kan deze verbinden met de onderzoeksprogramma's van HAN en RU/RDA.
- Heeft een breed netwerk van experts binnen en buiten de scholen en de opleidingsinstituten.
- Heeft kennis van verschillende onderzoeksmethodieken.

Persoonlijkheid

- Is gericht op nieuwe en vernieuwende impulsen in onderwijsontwikkeling.
- Beschikt over een leergierige onderzoekende houding en blijft zich voortdurend ontwikkelen.
- Is organisatiesensitief. Kan zowel met scholen meedenken als school-overstijgend. Kan verschillen en overeenkomsten tussen de scholen in cultuur en structuur overbruggen.
- Beschikt over goede communicatieve eigenschappen.
- Is toegankelijk voor in- en externe collega's.
- Draagt met plezier kennis en vaardigheden over.
- Streeft kwaliteit en efficiëntie na in het werk.
- Kan goed procesmatig werken.

Profiel projectleider OZ

De projectleider:

- bewaakt de voortgang van de werkgroep, ontwikkelgroepen en professionele leergemeenschappen;
- houdt zicht op de uitvoering van de jaarplanningen en het kostenoverzicht;
- coördineert totstandkoming opleidingsplan en overige beleidsdocumenten (plannen m.b.t. kwaliteitszorg, onderzoek en professionalisering);
- doet voorstellen m.b.t. het beleid van de Opleidingsschool aan de stuurgroep;
- stelt de agenda voor de overleggen van de stuurgroep op, neemt deel aan de overleggen van de stuurgroep en doet de verslaglegging van de actiepunten;

- stelt de begroting op voor het volgende schooljaar en is verantwoordelijk voor de realisatie van de vastgestelde begroting binnen de gestelde kaders;
- stemt af met de penvoerder m.b.t. agenda en verslaglegging van de overleggen van de stuurgroep, begroting en andere relevante ontwikkelingen;
- heeft een coördinerende rol bij de stageplaatsing en heeft daarvoor overleg met de schoolopleiders, Bureau Extern en RDA;
- vertegenwoordigt de Opleidingsschool in diverse bijeenkomsten en netwerken waaronder het Platform voor Opleidingsscholen van de HAN;
- neemt deel aan het leernetwerk voor aspirant-opleidingsscholen van het Platform voor samen opleiden van de VO-raad;
- stuurt medewerkers kwaliteit en onderzoek aan en monitort opbrengsten;
- onderhoudt contacten met andere opleidingsscholen;
- is verantwoordelijk voor versturen maandelijkse nieuwsbrief;
- zorgt voor documentatie van beleid;
- initieert en stimuleert ontwikkelingen die de kwaliteit van de opleidingsschool ten goede komen;
- legt verantwoording af aan de stuurgroep.

Belangrijk is dat de projectleider:

- het geheel van de doelen van de Opleidingsschool Zutphen overziet en weet te realiseren;
- stuurt op het voldoen aan de afspraken uit het projectplan en zorgt daarbij dat er voldaan wordt aan de basisvoorwaarden voor een succesvolle accreditatie;
- communicatief en schriftelijk vaardig is;
- ondernemend is en buiten kaders kan denken;
- inhoudelijk goed op de hoogte is van het samen opleiden of zich de materie snel eigen kan maken;
- de vier scholen en twee instituten gezamenlijk kan vertegenwoordigen in diverse overleggen;
- zicht heeft op de tussendoelen en jaarplanning;
- de verschillende geledingen ondersteunt bij het opstellen van tussendoelen en een bijbehorende jaarplanning voor het volgende schooljaar;
- zich bewust is van de verschillende taken en verantwoordelijkheden die bij de verschillende rollen horen en zorgt voor onderlinge verbinding en afstemming.

Bijlage IV Begeleidingstijd per doelgroep

Richtlijnen begeleidingstijd studenten ALO, ILS HAN en RDA

Aspirant opleidingsschool Zutphen heeft een richtlijn aangereikt aan alle partnerscholen voor de begeleidingstijd van docenten in opleiding om er zeker van te zijn dat de studenten de begeleiding krijgen waar ze recht op hebben. Onder deze begeleidingstijd vallen ook de verschillende bijeenkomsten voor werkplekbegeleiders.

N.B.

1. Onderstaande uren zijn de uren die op het takenformulier van de werkplekbegeleider worden weergegeven. De begeleidingsuren zijn per student.
2. De zelfstandige studenten worden ingeroosterd op de uren van de werkplekbegeleider. De eventuele uren die van de werkplekbegeleider open blijven staan worden in goed overleg met de leidinggevenden ingedeeld (geen opgelegde taken)*.

ALO

Stage	Uren
Propedeuse	15
Hoofdfase 1	15
Hoofdfase 2	30
Hoofdfase 3 begeleid	30
Hoofdfase 3 zelfstandig*	80

ARTEZ

Stage	Uren
Basisstage voltijd	20
Basisstage deeltijd	15
Basisstage 2	30
Eindstage*	80

ILS HAN

Stage	Uren
WPL 1 voltijd (eerstejaars)	15
WPL 1 deeltijd	15
WPL 2a (tweedejaars)	30
WPL 2b (derdejaars)	30
WPL 2 deeltijd (2/3 gecombineerd)	40
WPL2 KOP + Minor docent worden	40
WPL 3 lint voltijd (heel jaar)*	80
WPL 3 blok voltijd (half jaar)*	60
WPL 3 lint deeltijd (heel jaar)*	80
WPL 3 blok deeltijd (half jaar)*	60

RDA

Stage	Uren
Educatieve minor duo (sept tot eind jan)	40
Educatieve minor individueel (sept tot eind jan)	60
Educatieve Master begeleid (sept tot kerst)	60
Educatieve Master zelfstandig (feb tot juli)*	60

*** Voorbeeld:**

De zelfstandige student wordt ingeroosterd op de lesuren van de werkplekbegeleider.

Deze zelfstandige student neemt circa 6 lessen per week over:

35 (weken per schooljaar) x 6 (lessen per week) = 210 lessen. De werkplekbegeleider heeft 210 lessen minder.

De student heeft recht op een begeleidingstijd van 80 klokuren.

Afhankelijk van de duur van een lesuur kunnen werkplekbegeleiders uitrekenen hoeveel uren er over blijven.

Deze uren kunnen zij invullen in overleg met de afdelings- of teamleiders (geen opgelegde taken).

Dit betekent dat een werkplekbegeleider die een zelfstandige student begeleidt 0 uren op zijn takenformulier heeft staan.

N.B. Een LIO: een student die een aanstelling heeft (dienstverband) valt niet onder deze regeling. Zij hebben geen werkplekbegeleider, maar een begeleider voor startende docenten (buddy, persoonlijke coach of vakcoach: verschilt per school).

Bijlage V Jaarkalender kwaliteitszorg Opleidingsschool Zutphen

	vakanties
	evaluaties WOZ (intern)
	evaluatiebijeenkomst studenten
	evaluatie van bijeenkomst/cursus
	kwaliteitszorg overig
	evaluatie wpb bijeenkomsten op de scholen + naderhand in WOZ

De kwaliteitsadviseur adviseert indien nodig

Wanneer	Wat	Hoe / stappen	Verantwoordelijk	Vragen en opmerkingen
	zomervakantie			
september	evaluatiegesprekken IO/SO	- individuele gesprekken	Kwaliteitsadviseur SO/IO	in hoeverre aantekeningen maken? waar bijhouden?
september	opleidingsplan afmaken	- screenen concept versie - aanvullen bijlagen: jaarplanning kwaliteitszorg + kwaliteitszorginstrumenten	Kwaliteitsadviseur Projectleider Beleidsmedewerker kwaliteit HAN	
september	evalueren startbijeenkomsten wpb wpl2b + 3	- per bijeenkomst mondelinge evaluatie, na laatste bijeenkomst evalueren in WOZ - verbeterpunten noteren in tabel(len) wpl	Kwaliteitsadviseur Projectleider	
15 september 16.00 – 17.00	evalueren startbijeenkomst studenten wpl2b	- mondeling evalueren		
september/ oktober	schema's WPL updaten en op interne site	- eigenaar per wpl-team werkt de tabel bij - Beitske coördineert	Kwaliteitsadviseur WPL-teams	
13 oktober 16.00 – 18.30	evalueren wpb professionaliseringsbijeenkomst			
	herfstvakantie			
november	evalueren startbijeenkomsten wpb wpl1	- per bijeenkomst mondelinge evaluatie, na laatste bijeenkomst evalueren in WOZ - verbeterpunten noteren in tabel(len) wpl	WPL1- team	
november	evalueren tussenbijeenkomsten wpb wpl2b	- per bijeenkomst mondelinge evaluatie, na	WPL2b- team	

Wanneer	Wat	Hoe / stappen	Verantwoordelijk	Vragen en opmerkingen
		laatste bijeenkomst evalueren in WOZ - verbeterpunten noteren in tabel(len) wpl		
10 november 16.00 – 17.00	evalueren tussenbijeenkomst studenten wpl2b	-	WPL2b- team	
12 november	proefaudit OZ		Kwaliteitsadviseur Projectleider	
16 november 15.30 – 18.00	evalueren leernetwerkbijeenkomst leidinggevend		Kwaliteitsadviseur Projectleider	
10 december?	evalueren eindbijeenkomst wpb wpl2b		WPL2b- team	
15 december 14.00 – 15.00	evalueren stage wpl2b met studenten	- eindbijeenkomst: evalueren stage en LWT Innovatief omgevingsgericht leren	WPL2b- team	
december	evalueren stage wpl2b met wpl team	- evalueren stage - eventueel bijstellen wpl tabel	WPL2b- team	
	kerstvakantie			
na 20 januari?	evalueren wpb basiscursus	-	Kwaliteitsadviseur Projectleider	
na 14 januari	evalueren tussenbijeenkomsten wpb wpl1	- per bijeenkomst mondelinge evaluatie, na laatste bijeenkomst evalueren in WOZ - verbeterpunten noteren in tabel(len) wpl	WPL1- team	
na 28 januari	evalueren startbijeenkomsten wpb wpl2a	- per bijeenkomst mondelinge evaluatie, na laatste bijeenkomst evalueren in WOZ - verbeterpunten noteren in tabel(len) wpl	WPL2a- team	
na 4 feb	evalueren tussenbijeenkomsten wpb wpl3	- per bijeenkomst mondelinge evaluatie, na laatste bijeenkomst evalueren in WOZ - verbeterpunten noteren in tabel(len) wpl	WPL3- team	
8 februari	NVAO audit		Kwaliteitsadviseur	

Wanneer	Wat	Hoe / stappen	Verantwoordelijk	Vragen en opmerkingen
			Projectleider	
8 februari	evaluatie startbijeenkomst studenten wpl2a		WPL2a- team	
	voorjaarsvakantie			
maart/april?	evalueren wpl1 stage met studenten	- evaluatiebijeenkomst - enquête	WPL1- team	bijeenkomst nog plannen?
april	evalueren stage wpl1 met wpl team	- evalueren stage - eventueel bijstellen wpl tabel	WPL1- team	
na 1 april	evalueren eindbijeenkomsten wpb wpl1	- per bijeenkomst mondelinge evaluatie, na laatste bijeenkomst evalueren in WOZ - verbeterpunten noteren in tabel(len) wpl	WPL1- team	
na 8 april	evalueren tussenbijeenkomsten wpb wpl2a	- per bijeenkomst mondelinge evaluatie, na laatste bijeenkomst evalueren in WOZ - verbeterpunten noteren in tabel(len) wpl	WPL2a- team	
12 april 15.30 – 17.00	evalueren tussenbijeenkomst studenten wpl2a	-	WPL2a- team	
na 22 april	evalueren eindbijeenkomsten wpb wpl3	- per bijeenkomst mondelinge evaluatie, na laatste bijeenkomst evalueren in WOZ - verbeterpunten noteren in tabel(len) wpl	WPL3- team	
april?	evalueren stage wpl3 met studenten	- evaluatiebijeenkomst - enquête	WPL3- team	nog inplannen?
april/mei	evalueren stage wpl3 met wpl team	- evalueren stage - eventueel bijstellen wpl tabel	WPL3- team	
	meivakantie			
na 27 mei	evalueren eindbijeenkomsten wpb wpl2a	- per bijeenkomst mondelinge evaluatie, na laatste bijeenkomst evalueren in WOZ - verbeterpunten noteren in tabel(len) wpl		
3 juni	gezamenlijke bijeenkomst opleidingsteams		Kwaliteitsadviseur Projectleider	

Wanneer	Wat	Hoe / stappen	Verantwoordelijk	Vragen en opmerkingen
ma. 7 juni 15.30 – 18.00	evalueren leernetwerkbijeenkomst leidinggevend		Kwaliteitsadviseur Projectleider	
di. 8 juni	eindbijeenkomst studenten wpl2a	- mondelingen evaluatie tijdens bijeenkomst (stage + LWT ICT) - enquête	WPL2a- team	
juni	evalueren stage wpl2a met wpl team	- evalueren stage - eventueel bijstellen wpl tabel	WPL2a- team	
17 juni	evaluatie stage RDA	- mondelingen evaluatie laatste leercafé - enquête?	WPL RDA- team	inplannen?
do. 24 juni 16.00 – 18.30	evalueren wpb professionaliseringsbijeenkomst		Kwaliteitsadviseur Projectleider	
juni/juli	evalueren stage RDA met wpl team	- evalueren stage - eventueel bijstellen wpl tabel	WPL RDA- team	
juni/juli	jaarplanning kwaliteitszorg maken	-	Kwaliteitsadviseur Projectleider	- 1 document voor verbeterpunten OZ-breed? - evaluaties ALO? + andere stages? - Minoren?
do. 8 juli	evalueren WOZ	- evalueren en feestelijke afsluiting	Kwaliteitsadviseur Projectleider	
	zomervakantie			

Bijlage VI Tabel Proces en kwaliteitsborging – voorbeeld WPL2b-team

Proces en kwaliteitsborging WPL2b Opleidingsschool Zutphen

Overzicht testdocumentatie uitwerking proces
Gedownload: 14 september 2020 Theo, Gert Jan, Annelien, Beethke
18 februari 2020 Beethke aangevuld met vragen etc.
18 juni 2020 Theo, Gert Jan, Annelien, Beethke aangevuld met vragen
Beethke aangevuld met vragen
Nog te doen:
- tabel afmaken + stappen kwaliteitsborging + voor integreren
- vragen voor vragen/ambities bekijken
- verbeteren / maken definitief

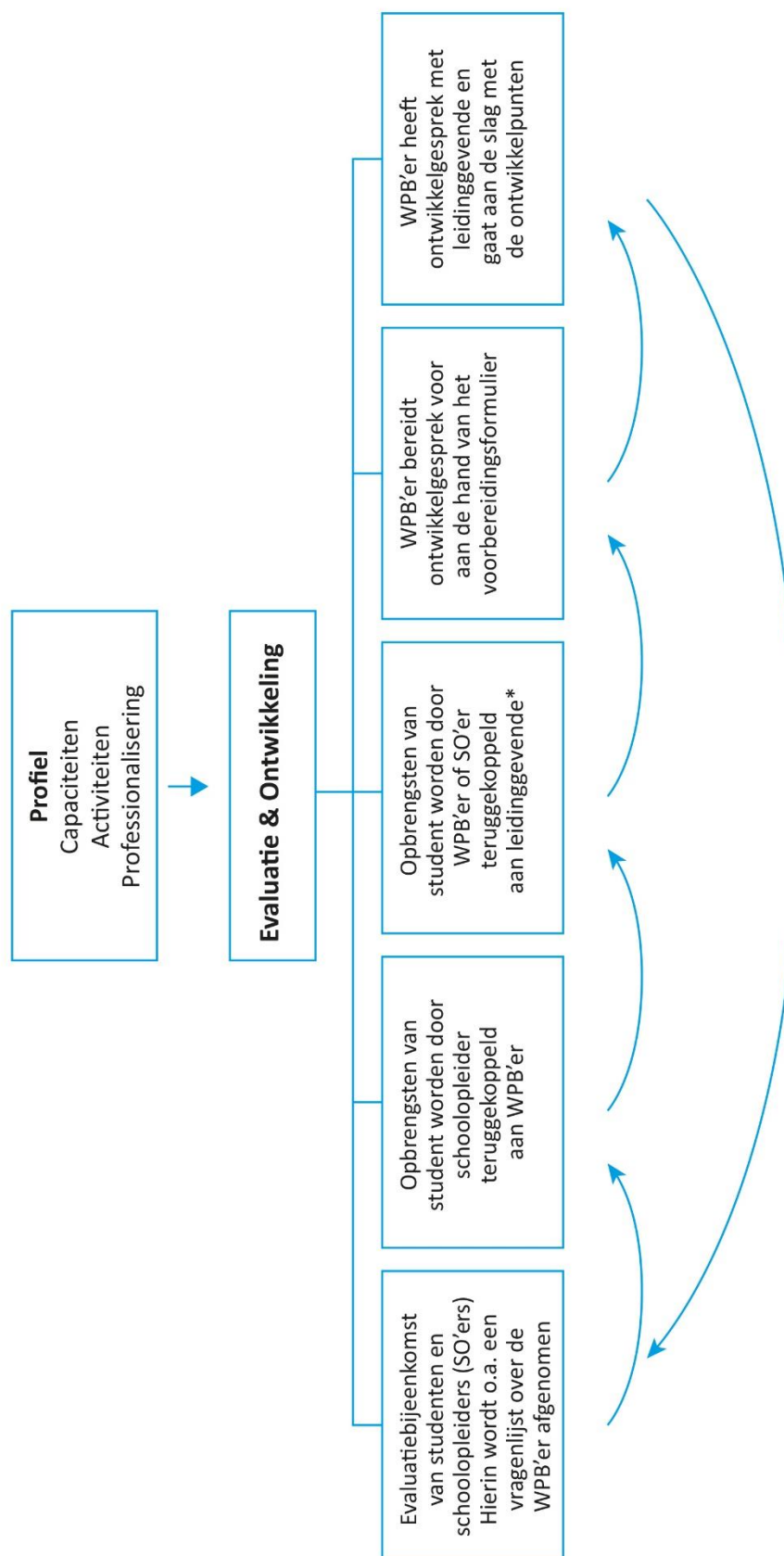
nr	Wanneer	Wat	Doel + kwaliteitsaat	Benodigde documenten	Stappen/proces	Verantwoordelijke(n), uitvoerder(s) en ondersteuners.	Vragen/opmerkingen/ambities
1.	juni/juli	kennismaking	- studenten leren de school kennen en zijn op de hoogte van praktische zaken - studenten maken kennis met de SO/wp	- schoolgids / schooladamecum o.i.d. (verschilt per school) - stagecontract - VOG aanvraagformulier	- Student neemt contact op met schoolopleider. - Schoolopleider maakt afspraak met student en WPB	Student voor contact en SO voor kennismaking op school + ondersteuning door evt wpb-er	
2.	Week 1 nieuwe schooljaar	wp2b team instrueert SO's over organisatie stage en leerwerktaak	Zorgen voor een goede start en kennis hebben van de leerwerktaak		wp2b team stuurt mail aan SO's, SO's sturen het aan wpb-ers met uitnodiging voor startbijeenkomst september	WP2b team	SO's van alle scholen goed informeren!
		ZOMERVAKANTIE			so's stuurt studenten uitnodiging	WOZ	
3.	Bij start stage:	introbieenkomst voor nieuwe medewerkers (studenten wp2b worden uitgenodigd)	studenten maken kennis met andere studenten (ROA en wp2b) en met startende en nieuwe collega's	- Sleutels (druppels op Isendoorn) - Kopieer/printpas - schoolaccount + mailadres - toegang SOM/Magister - leermethodeboek/licentie	SO regelt dit n.a.v. basis stroomschema (zie bijlage XX)	SO per school	vroeg jaar veel klachten over, nu goed organiseren! (fiat is gegeven door stuurgroep)
4.	begin september	startbijeenkomsten voor wpb-ers (per locatie)	- Goede start maken - WPB's professionaliseren in nieuwe begeleiding- en beoordelingssystematiek -> groeidossier - Visie delen - Leerwerktaak doorlopen	- powerpoint nieuwe begeleiding- en beoordelingssystematiek - voorbeelden groeidossier (herziene) leerwerktaak - visie/missieblad OZ	- WP2b team 2b mailt WOZ met instructies - SO per school mailt WPB data -> duidelijk aangeven dat aanwezigheid verplicht is. Bij verhindering naar een andere school gaan, zie planning	WP2b team WOZ	Concreet het belang overbrengen iedereen moet geïnformeerd zijn. Zo nodig nog apart benaderen.
5.		startbijeenkomst voor studenten	- goede start maken - introductie leerwerktaak omgevingsgericht leren - studenten aanzetten tot nadenken over ideeën van de opdracht	(herziene) leerwerktaak - stagekaart - Voorbeelden leerwerktaak - visie/missieblad OZ	- WP2b team 2b mailt WOZ met instructies - SO per school mailt WPB data -> duidelijk aangeven dat aanwezigheid verplicht is. Bij verhindering naar een andere school gaan, zie planning	WP2b team WOZ	
6.		evaluatie startbijeenkomsten	- Terugblikken op bijeenkomst en verbeterpunten ophalen over: - Organisatie, inhoud en uitvoering		- Vragenlijst afnemen bij studenten en wpb's - Gesprek voeren met aantal studenten en wpb's	WP2b team Ontwikkelgroep kwaliteit	Studenten laten vertellen die lwt hebben gedaan

7.		Evaluatie op de agenda in bijeenkomst met WOZ	Scherp krijgen of het bij iedereen duidelijk is of er nog vragen zijn	Evaluaties	- inventariseren waar er nog actiepunten zijn - uitzetten wie wat doet	Wp12b team Ontwikkelgroep kwaliteit	
8.	september	start stage Wp12b (meestal in koppels)	- Kernvraag: Wát voor docent wil ik worden? (of: wat voor docent Duits/Wiskunde/... wil ik worden? > vak ook relevant) - zelfstandige-stage-bekwaam worden		- student heeft in juni/juli contact gehad met SO/wp - Start in eerste schoolweek (niet laatste week zomervakantie, zoals WPL 3) - student gaat eerst meelopen met diverse onderwijsactiviteiten, schoolcultuur ontdekken	student wpb SO IO	
9.	na 2 weken oriëntatie	startgesprek wpb-student	- verwachtingen over en weer afstemmen - context van de school en student en leervragen op elkaar afstemmen - richting geven aan de stage - student weet waaraan te werken - bespreken van het groeidossier	- visie/missieblad OZ - stroomschema - handleiding Wp12b - Groeidossier (BULB) - Leerwerkplan voorgaand schooljaar - Beoordeling/evaluatie voorgaand schooljaar	- Gesprek in de driehoek: student, wpb en IO of SO - Groeidossier al door SO aangekondigd in kennismakingsgesprek voor de zomer, nog een keer doornemen, inventariseren wat er al is opgenomen - Uitleg (nogmaals) visie en begeleiding vanuit de driehoek	student wpb SO of IO	check: gesprek inderdaad meestal in koppels gevoerd?
10.	hele stage	begeleidingsgesprekken	evalueren en doelen bespreken, naar de bekwaamheidsgebieden toewerken		- minimaal wekelijks of per stagedag een gesprek met student en wpb - per week bijhouden doelen + overkoepelend doel - kijken wat het doel van de les is - persoonlijke ontwikkeldoelen bespreken (die gaan vaak over langere periode) - gesprek meestal in koppels gevoerd	Team wp12b (stuurt erop dat SO's binnen scholen vinger aan de pols houden) SO wpb student(en)	SO check bij WPB's: in hoeverre dit gebeurt -> Wordt er in navolging van de visiepijlens begeleid? (koppeling theorie/praktijk, professionele identiteit, brede context, creatief omgevingsgericht) <i>Hoe kunnen we meer ondersteunen?</i> wpb moet meer een rol als vakdidacticus krijgen (is ook opleider!) -> ambitie: meer verbinding tussen vakdidacticus van opleiding en wpb
11.	hele stage	wandelgang gesprekken SO – wpb/student	peilen hoe het gaat met zowel student als wpb		- gedurende de hele stage heeft de SO geregeld gesprekes met studenten en wpb ers. - SO vraagt hoe het gaat en bijv. hoe het met de leerwerktaak is.	wp12b team SO per school	
12.		HERFSTVAKANTIE					
13.	november	tussenevaluatie zie jaarkalender per school – check.	- student geeft aan waar deze staat - wpb geeft feedback en feedforward - samen doelen bijstellen voor 2e periode en daarvoor planning maken	- groeidossier - beoordelingsformulieren (zelfevaluatie + woordrapport) - bekwaamheidsgebieden - leerwerktaak wp12b	- gesprek tussen wpb – student en IO of SO - bij twijfel: IO erbij betrekken - gesprek soms in koppels (leren van elkaar, co-creëren), soms apart (in overleg) - ambitie: student vertelt eerst wat hij vindt.	student wpb IO of SO	idee: checklist tussenbeoordeling maken met aantal punten die SO bij wpb kan checken (bijv: begint de student of de wpb'er meestal, gespreksverhouding, indruk etc.) <i>Voor studiedag agenderen!</i>
14.	ca. 2 à 3 weken na de tussenevaluatie	lesbezoek SO of IO + gesprek SO/IO-wpb-student	- Beeld krijgen van de student: worden gemaakte afspraken nagekomen, is er vooruitgang zichtbaar - Inschatten in hoeverre de student in december 'zelfstandige-stage-bekwaam' zal zijn. Wat is daar nog voor nodig?	- stagekaart - kijkwijzer (verschilt per school, bijv. o.b.v. 5/6 rollen van de leraar) - tussenbeoordeling inclusief gemaakte afspraken	- uit de tussenbeoordeling zijn nieuwe doelen gekomen; daar let SO/IO op tijdens het les-bezoek (geen beoordeling) - wpb en student bevragen hoe het gaat en hoe het met de doelen gaat	student wpb IO of SO	Helpende vraag is: willen we deze student volgende jaar als zelfstandige stagiair op onze school? (of op een partnerschool)

				- SO/IO vraagt vooraf aan student waar deze wil dat SO/IO op gaat letten. - als het niet goed gaat wordt een vervolgspraak gemaakt en een plan van aanpak		- Wen zouden richtlijnen maken voor lesbezoek. -> wie pakt dit op?
15.	Bij twijfel of op verzoek van student/wp/ of SO	lesbezoek IO - SO weet waar de pijnpunten liggen en kijkt in een les of hij/zij hetzelfde ziet - Indien nodig wordt een zorgvuldige procedure richting een onvoldoende doorgenomen	- groeidoossier - beoordelingsformulieren (zelfevaluatie + woordrapport)	- Als het niet goed gaat tijdens de stage gaat IO op lesbezoek. - SO is dan vaak al op lesbezoek geweest. - IO maakt verslagje en stuurt dit per e-mail aan de student en wpb (ambitie)	wpb SO IO	
16.	eind november	evaluatie begeleiding - Beeld krijgen: hoe is de begeleiding van de wpb'er ervaren door de student? ('ervaren kwaliteit') - Ontwikkeling wpb'ers	- vragenlijst over wpb (op papier) - vragenlijst voor mondelinge evaluatie	- Aan de studenten wordt mondeling (in groepjes) gevraagd hoe ze de begeleiding en het proces ervaren hebben. - Vragen gesteld door iemand anders dan de wpb - Naast mondeling gesprek wordt studenten ook gevraagd een vragenlijst in te vullen over hun wpb - wpb krijgt deze pas te zien na eindbeoordeling	wp2b team ontwikkelgroep kwaliteit student	-
17.	Beign december	presentatie leerwerktaak - Opbrengst: het geleerde van de student zichtbaar maken	- leerwerktaak - presentaties studenten	- studenten presenteren leerwerktaak aan medestudenten en wpb's - de presentatie wordt meegenomen in de beoordeling aan de hand van de bekwaamheidsgebieden - ext. combineren met de afname van een enquête	wp2b team student WOZ	- nog inbouwen-> mailtje aan alle studenten dat eindevaluatie eraan komt en dat ze voor die tijd (datum) leerwerktaak presenteren
18.	december	eindbeoordeling zie jaarkalender per school – check.	- groeidoossier - beoordelingsformulieren (zelfevaluatie + woord-rapport) - bekwaamheidsgebieden - leerwerktaak wp2b	- gesprek tussen wpb – student en IO of SO - bij onvoldoende: IO erbij betrekken - gesprek soms in koppels (leren van elkaar, co-creëren), soms apart (in overleg) - ambitie: student vertelt eerst wat hij vindt.	student wpb IO of SO	- Student moet vooraf op de hoogte zijn van zijn beoordeling-> een onvoldoende mag geen verrassing zijn!
19.	december	evaluatie stage - kijken in hoeverre doelen behaald zijn - beeld krijgen van hoe student de stage ervaren heeft - verbeterpunten ophalen	- vragenlijst Bureau Extern - vragenlijst mondelinge evaluatie OZ	- vragenlijst door Bureau Extern (met eigen vragen toegevoegd van Opleidingssschool Zutphen) - afname wordt ingeroosterd op het instituut - mondelinge evaluatie (per school, in kleine groepen met studenten) - mondelinge evaluatie met wpb's	wp2b team bureau extern ontwikkelgroep kwaliteit	
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						

Kwaliteits en ontwikkelingscyclus van de werkplekbegeleider (WPB)

* In eerste instantie neemt de WPB'er de opbrengst zelf mee in het ontwikkelgesprek. Indien de schoolopleider van mening is dat de leidinggevende aanvullende informatie nodig heeft, verstrekt hij deze.

Stappenplan Evaluatie & Ontwikkeling werkplekbegeleider

Om de kwaliteiten en ontwikkelpunten van de werkplekbegeleider (wpb'er) van Opleidingsschool Zutphen beter in beeld te krijgen volgen we onderstaande stappen.

Stap 1

- Voor de eindbeoordeling organiseert de werkgroep een bijeenkomst per school voor alle studenten van desbetreffende stageperiode. Hierbij is een schoolopleider (SO) aanwezig.
- Tijdens deze bijeenkomst wordt er teruggekeken op de stageperiode en wordt er een vragenlijst afgenomen over de wpb'er. De informatie over de wpb'er wordt vertrouwelijk gegeven.
- In de vragenlijst worden vragen gesteld over:
 - De kwaliteit van de begeleiding
 - De pluspunten van de werkplekbegeleider
 - De ontwikkelpunten van de werkplekbegeleider

Stap 2

- De SO koppelt de opbrengsten *na de eindbeoordelingsgesprekken* terug naar de werkplekbegeleider. Hij doet dit naar eigen inzicht (gebaseerd op de verkregen informatie) per e-mail of in een persoonlijk gesprek.
N.B.: De SO heeft tijdens de stageperiode regelmatig contact met de wpb'er en heeft daardoor een goed beeld van zijn functioneren.

Stap 3

- De wpb'er neemt de eventuele ontwikkelpunten mee bij zijn ontwikkelgesprek met de leidinggevende.
- De schoolopleider voorziet de leidinggevende (indien nodig) van benodigde informatie²⁴.

Stap 4

- De wpb'er vult het voorbereidingsformulier in voor het ontwikkelgesprek met zijn leidinggevende.

Stap 5

- De wpb'er neemt de opbrengst van het ontwikkelgesprek met zijn leidinggevende mee en gaat met zijn ontwikkelpunten aan de slag.

²⁴ Deze ontwikkel-set is bedoeld als middel om de wpb'er zich verder te laten ontwikkelen. Hij is zelf eigenaar van zijn eigen leerproces. Hij benoemt om deze reden zelf zijn ontwikkelpunten bij het gesprek met zijn leidinggevers.

Vorbereidingsformulier ontwikkelgesprek werkplekbegeleider

Geef s.v.p. antwoord op onderstaande vragen om goed voorbereid je ontwikkelgesprek aan te gaan met je leidinggevende.

1. Wat ging goed wat betreft jouw begeleiding/opleiding van de student deze stageperiode?
2. Wat kan beter wat betreft jouw begeleiding/opleiding van de student deze stageperiode?
3. Wat neem je mee uit de studentenevaluatie?
4. Ben je voldoende op de hoogte van de theoretische inhoud van de opleidingsinstituten?
En lukt het je om theorie en praktijk te koppelen?
5. Hoe is de samenwerking met de schoolopleider verlopen? Licht je antwoord toe.
6. Waar wil je jezelf de komende tijd in ontwikkelen als wpb'er?
7. Wie of wat heb je daarvoor nodig?
8. Met betrekking tot onze speerpunten *Creatief denken en handelen in het onderwijs* en *Innovatief omgevingsgericht leren*: welke mogelijkheden zie jij (als wpb'er) voor jouw vak?
9. Zijn er nog andere dingen die je graag aan de orde wilt stellen?

Enquête Achterhoek VO

Enquête
Aantal vragen

Evaluatie door WPB
14

Voorbeeld
Enquête niet gestart.

1 . Beantwoord de volgende stellingen over jouw rol als werkplekbegeleider.

	zeer oneens	oneens	niet eens/niet eens	eens	zeer eens
- Ik ben tevreden over de manier waarop ik de student(en) begeleid heb.	☐	☐	☐	☐	☐
- Het begeleiden van studenten geeft mij voldoening.	☐	☐	☐	☐	☐
- Door het begeleiden ontwikkel ik mijzelf verder als docent.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik vraag feedback aan de studenten die ik begeleid.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik sluit in mijn begeleiding aan bij wat de student wil leren.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik volg de beoordelingsprocedure van de lerarenopleiding.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik ben voldoende op de hoogte van de theoretische inhoud van de lerarenopleiding.	☐	☐	☐	☐	☐
- Tijdens de stage kunnen de studenten kennismaken met gevarieerde onderwijsituaties.	☐	☐	☐	☐	☐

2 . Waar ben jij sterk in als begeleider? Wat zouden andere begeleiders van jou kunnen leren?

3 . Wat heb je als belangrijkste knelpunten ervaren in het begeleiden? En hoe ben je daarmee omgegaan?

4 . Beantwoord de volgende stellingen over de schoolopleider.

	zeer oneens	oneens	niet oneens/niet eens	eens	zeer eens
- Ik voel mij voldoende ondersteund door de schoolopleider.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik kan met mijn vragen bij de schoolopleider terecht.	☐	☐	☐	☐	☐
- Het contact met de schoolopleider is goed.	☐	☐	☐	☐	☐
- De schoolopleider is goed bereikbaar/benaderbaar.	☐	☐	☐	☐	☐

5 . Heb je nog opmerkingen over de samenwerking met de schoolopleider? Tips en tops?

6 . Beantwoord de volgende stellingen over de ondersteuning

	zeer oneens	oneens	niet oneens/niet eens	eens	zeer eens
- Ik voelde mij voldoende voorbereid toen de stage begon.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik was aan het begin van de stage op de hoogte van de eisen waar studenten aan moeten voldoen aan het eind van de stage.	☐	☐	☐	☐	☐
- Het was duidelijk wat er van mij als begeleider verwacht werd.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik wist waar ik terecht kon met vragen over de stage of het begeleiden.	☐	☐	☐	☐	☐
- Tijdens mijn ontwikkelgesprek/functioneringsgesprek werd aandacht besteed aan mijn rol als begeleider.	☐	☐	☐	☐	☐
- De schoolopleider en/of instituutopleider is bij de student op lesbezoek geweest.	☐	☐	☐	☐	☐
- De schoolopleider en/of instituutopleider was betrokken bij de beide beoordelingsmomenten (tussen- en eindbeoordeling).	☐	☐	☐	☐	☐
- Het contact met de instituutopleider was goed.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik had voldoende tijd en mogelijkheid om de student(en) te begeleiden.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik ken de website van bureau extern (HAN) / de RU om daar de benodigde informatie over de stage te kunnen vinden.	☐	☐	☐	☐	☐
- Mijn rol als begeleider wordt op school serieus genomen.	☐	☐	☐	☐	☐

- 7 . Heb je nog opmerkingen/wensen/ideeën over de ondersteuning van jou als begeleider? (ondersteuning vanuit school/opleidingsschool/lerarenopleiding)

- 8 . Heb je nog verbeterpunten m.b.t. het voortraject? (voorafgaand aan de start van de stage)

- 9 . Heb je tijdens de stage nog iets nieuws ontdekt of geleerd? (Bijv. van de student of door een 'fout' die je maakte)

- 10 . Beantwoord de volgende stellingen over professionalisering.

	zeer oneens	oneens	niet oneens/niet eens	eens	zeer eens
- Ik had tijdens de stage voldoende mogelijkheden voor uitwisseling met andere werkplekbegeleiders.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik ben bij tenminste twee professionaliseringsbijeenkomsten van de opleidingsschool geweest.	☐	☐	☐	☐	☐
- De professionaliseringsbijeenkomsten waren zinvol.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik zou liever professionaliseringsbijeenkomsten per school hebben in plaats van centraal.	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik ben bij de startbijeenkomst van de betreffende stage geweest (in Zutphen).	☐	☐	☐	☐	☐
- De startbijeenkomst van de stage was zinvol.	☐	☐	☐	☐	☐

- 11 . Eventuele toelichting of opmerkingen/wensen m.b.t. professionalisering kun je hier opschrijven.

12 . Kun je een moment beschrijven waarop je wist: 'dát is waar ik het begeleiden voor doe!'?

13 . Heb je ideeën of suggesties voor de opleidingsschool / om het opleiden van toekomstige docenten te verbeteren?

14 . Heb je nog opmerkingen naar aanleiding van deze vragenlijst?

Einde Enquête - VOspiegel.nl

Verslag evaluatie werkplekbegeleiders Opleidingsschool Zutphen 2020

Eind juni 2020 kregen de werkplekbegeleiders van alle scholen van Opleidingsschool Zutphen een digitale enquête toegestuurd via het afnameprogramma VO-Spiegel. Doel was om hun rol als werkplekbegeleider te evalueren en verbeterpunten voor de opleidingsschool op te halen. Er werden vragen gesteld over o.a.: de rol van de werkplekbegeleider, de samenwerking met de schoolopleider, de ondersteuning en facilitering, professionalisering en de opleidingsschool als geheel. De vragenlijst bestond uit stellingvragen (vijfpuntsschaal) en open vragen. Van de 100 werkplekbegeleiders die waren uitgenodigd hebben er 62 de enquête ingevuld.

Resultaten en conclusies

Werkplekbegeleiders zijn over het algemeen tevreden over hun rol. Het begeleiden van studenten geeft hen veel voldoening (4,3 op een vijfpuntsschaal) en door het begeleiden ontwikkelen ze zichzelf verder als docent (4,3). Ook over de ondersteuning door de schoolopleider zijn werkplekbegeleiders over het algemeen tevreden (4,2).

Aandachtspunten zijn: dat er tijdens de ontwikkelgesprekken/functioneringsgesprekken aandacht besteed wordt aan de rol van werkplekbegeleider (2,9), de bekendheid met de website van het opleidingsinstituut: RDA of HAN (Bureau Extern) (3,2), het op de hoogte zijn van de theoretische inhoud van de lerarenopleiding (3,3) en de mogelijkheden voor uitwisseling met andere werkplekbegeleiders (3,4)

Uit de open vragen zijn ook belangrijke aandachtspunten af te leiden. Genoemd worden bijvoorbeeld: de facilitering van studenten (eigen printpas, account, sleutel, etc.), de tijd die beschikbaar is voor de begeleiding, de mogelijkheid voor intervisie en de waardering die er voor het begeleiden is.

Actiepunten

De belangrijkste punten waar we als Opleidingsschool komend jaar mee aan de slag gaan zijn:

1. Het verbeteren van de facilitering voor studenten: zoals toegang tot SOM/Magister, sleutel van het lokaal, printpasje en dergelijke (dit geldt niet voor eerstejaars).
2. De rol van werkplekbegeleider meer onder de aandacht brengen van de schoolleiding. Zorgen dat er waardering is voor de rol van de werkplekbegeleider en dat er jaarlijks over deze rol gesproken wordt in een ontwikkelgesprek/functioneringsgesprek.
3. De informatievoorziening richting werkplekbegeleiders verbeteren: welk formulier gebruik je waarvoor, welke eisen worden er aan studenten gesteld en hoe ziet hun programma er uit, welke theorie is van toepassing, waar is de benodigde informatie te vinden, etc.
4. Werkplekbegeleiders meer mogelijkheden aanbieden voor uitwisseling/intervisie.

Een concrete uitwerking van de laatste twee punten is dat we dit schooljaar per stage start-, tussen- en eindbijeenkomsten organiseren voor de werkplekbegeleiders. Daarin wordt informatie over de

stage verstrekt en is ook ruimte voor onderlinge uitwisseling. Daarnaast zullen we mogelijkheden voor intervisie organiseren.

Tot slot

Hartelijk dank aan alle werkplekbegeleiders die de tijd hebben genomen om ons feedback te geven. Blijf dat vooral doen!

Mocht je naar aanleiding van dit verslag nog vragen, ideeën of tips hebben, dan kun je contact opnemen met Beitske Bijleveld (kwaliteitsadviseur), via beitske.bijleveld@achterhoekvo.nl.

Citaten van werkplekbegeleiders

Het helpt me om ook zelf als docent te verbeteren en mijn handelen te verantwoorden. Dat houdt me scherp.

Mijn stagiaire voelde zich echt onderdeel van ons team en gaf aan nog in geen enkele stage zoveel geleerd te hebben.

Een tweede klas hing aan de lippen van mijn stagiaire en merkte niet dat ik vertrok uit het klaslokaal!

Docent zijn is veel meer dan theorie uitleggen voor een klas. Het is geen trucje; als de stagiaire het probeert na te doen heeft het een heel ander effect. Mooi toen de student tot dit inzicht kwam.

De student heeft de vrijheid gevoeld om zichzelf te ontwikkelen en had niet het idee mij na te moeten doen.

Iemand met je tips en feedback zien groeien voor de klas geeft veel voldoening.

Door samen met collega's uit de vakgroep de studenten te begeleiden hebben we denk ik de studenten kunnen laten kiezen en ook de verschillen in aanpak kunnen laten zien. We leren niet alleen van studenten, maar ook van elkaar in de begeleiding van studenten.

Dat de stagiaire in de les de feedback toepast die hij van jou heeft gekregen en wanneer dan blijkt dat die feedback leidt tot een goede verbetering.

De student zien groeien en haar echt als (toekomstige) collega zien.

Iemand begeleiden in zijn ontwikkeling als mens.